

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

**Analiza sytuacji na rynku pracy
w województwie warmińsko-mazurskim
w 2016 roku**

**Monitoring realizacji Regionalnego Planu Działań na
rzecz Zatrudnienia za 2016 rok**

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
Definicje i objaśnienia	5
1. MAKROOTOCZENIE RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2016 ROKU	10
1.1. Stan i ruch naturalny ludności	10
1.2. Szkolnictwo	12
1.3. Podmioty gospodarki narodowej	13
1.4. Produkt Krajowy Brutto	16
1.5. Liczba oraz struktura pracujących	17
1.6. Wynagrodzenia	18
1.7. Zatrudnienie oraz wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw	20
2. LICZBA BEZROBOTNYCH I STOPA BEZROBOCIA	22
2.1. Bezrobocie i rynek pracy według badań aktywności ekonomicznej ludności (BAEL)	22
2.2. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy	26
2.3. Stopa bezrobocia rejestrowanego	28
3. STRUKTURA REGIONALNEGO BEZROBOCIA	31
3.1. Bezrobotni wg płci	31
3.2. Bezrobotni wg miejsca zamieszkania	32
3.3. Bezrobotni z prawem do zasiłku	32
3.4. Bezrobotni wg wieku	33
3.5. Bezrobotni wg poziomu wykształcenia	34
3.6. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy	36
3.7. Bezrobotni wg stażu pracy	37
3.8. Bezrobotni wg wielkich grup zawodów	38
3.9. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	40
4. PROFILOWANIE POMOCY DLA OSÓB BEZROBOTNYCH	44
5. PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA	45
6. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY	49
7. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	53
8. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU FINANSOWANE Z FUNDUSZU PRACY	57
8.1. Zatrudnienie bezrobotnych subsydiowane z Funduszu Pracy	59
8.2. Inne usługi i instrumenty rynku pracy służące aktywizacji bezrobotnych	61
8.3. Programy rynku pracy finansowane z udziałem Rezerwy Ministra	63
8.4. Efektywność zatrudnieniowa usług i instrumentów rynku pracy służących aktywizacji bezrobotnych	66
9. FUNDUSZ PRACY	70
9.1. Rozdysponowanie środków Funduszu Pracy	70
9.2. Wydatkowanie Środków Funduszu Pracy	74
9.2.1. Samorząd województwa – Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie	74
9.2.2. Samorządy powiatowe – powiatowe urzędy pracy	75
9.2.2.1. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	79

10. ZLECANIE DZIAŁAŃ AKTYWIZACYJNYCH	83
11. ZADANIA WUP W OLSZTYNIE ZLECONE PRZEZ MRPiPS – BAROMETR ZAWODÓW 85	
12. DZIAŁANIA W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (EFS)	87
12.1. Realizacja zadań w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014- 2020 (PO WER).....	87
12.2. Realizacja zadań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (RPO WiM).....	87
12.3. Działania z zakresu informacji i promocji	89
12.4. Weryfikacja i Autoryzacja Płatności.....	90
12.4.1. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER)	90
12.4.2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego (RPO WiM).....	91
13. INNE DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W OLSZTYNIE.....	92
13.1. Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES	92
13.2. Realizacja zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych	93
13.3. Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia	94
13.4. Zatrudnianie cudzoziemców	95
13.5. Prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych.....	96
13.6. Organizowanie i koordynowanie rozwoju usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej (CIiPKZ).....	96
13.7. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	99
13.8. Współpraca zagraniczna Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie	101
13.8.1. Wileńska Terytorialna Giełda Pracy	101
13.8.2. Komisja Ds. Pracy i Polityki Społecznej Polsko – Rosyjskiej Rady Ds. Współpracy Regionów RP z Obwodem Kaliningradzkim FR.....	101
13.9. Konwent dyrektorów wojewódzkich urzędów pracy	101
13.10. Współdziałanie Wojewódzkiego Urzędu Pracy Z Wojewódzką Radą RYNKU PRACY 102	
13.11. Rozwój zawodowy pracowników.....	103
13.12. Organizacja Obchodów Dnia Pracownika Publicznych Służb Zatrudnienia	104
14. SPRAWOZDANIE Z MONITORINGU REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2016 ROK	104
14.1. Realizacja celów RPD 2016	104
14.2. Monitoring wskaźników RPD 2016	105
Podsumowanie	107

WSTĘP

Przedstawiony materiał opisuje sytuację na rynku pracy województwa warmińsko-mazurskiego w 2016 roku, która od kilku lat charakteryzuje się pozytywnymi tendencjami w zakresie kształtowania się liczby bezrobotnych. Rok 2016 przyniósł kolejny spadek liczby bezrobotnych oraz stopy bezrobocia. W grudniu 2016 roku odnotowano najniższy od dziesięciu lat poziom bezrobocia rejestrowanego. Niewątpliwie ten stan rzeczy jest ściśle związany z obecną sytuacją gospodarczą, która po okresie spowolnienia od 2014 roku wskazuje stopniową tendencję wzrostową. Skutkiem tego ożywienia jest systematycznie malejące bezrobocie oraz rosnące zatrudnienie. Sytuację tą najlepiej obrazują wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności. W III kwartale 2016 r. współczynnik aktywności zawodowej w województwie wyniósł 54,4%, wskaźnik zatrudnienia ukształtował się na poziomie 49,5%, a stopa bezrobocia 8,9%. Zachodzące zmiany nie niwelują jednak niejednorodności polskiego rynku pracy, gdzie obok centrów rozwoju istnieją regiony słabiej rozwinięte.

Niniejsze opracowanie zawiera:

- ❖ ogólną charakterystykę makroekonomicznego otoczenia rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w 2016 roku;
- ❖ analizę zmian w obszarze bezrobocia w 2016 roku;
- ❖ opis działań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych, podejmowanych w 2016 roku;
- ❖ charakterystykę najważniejszych działań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w 2016 roku;
- ❖ opis wyników monitoringu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2016 roku.

W materiale wykorzystano dane Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Urzędu Statystycznego w Olsztynie, sprawozdawczość MPiPS-01 o rynku pracy, MPiPS-2 o przychodach i wydatkach z Funduszu Pracy, dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie oraz Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Informacje i dane makroekonomiczne pochodzą z publikacji Głównego Urzędu Statystycznego (GUS). Ze względu na fakt, iż dane te są agregowane dla różnych okresów, w niniejszym opracowaniu przyjęto zasadę podawania danych jak najbardziej aktualnych, zgodnych z informacjami zawartymi w publikacjach GUS.

DEFINICJE I OBJAŚNIENIA

Wyjaśnienie podstawowych pojęć i zagadnień zostało przygotowane w oparciu o *Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz.U. 2016 r., poz. 645, ze zm.) – zwana dalej *ustawą*, jak również *Słownik pojęć stosowanych w badaniach statystycznych statystyki publicznej*.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) – Podstawę prawną badania stanowi *Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej* (Dz. U. z 1995 r. Nr 88, poz. 439 z późniejszymi zmianami). Prowadzone jest w cyklu kwartalnym, metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania). Zostają nim objęte osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Podstawę metodologii BAEL stanowią definicje ludności aktywnej zawodowo, a więc pracujących i bezrobotnych, zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy oraz EUROSTAT, dla zapewnienia porównywalności danych w skali międzynarodowej. Badanie ma na celu uzyskanie informacji o wielkości i strukturze zasobów roboczych, a jego wyniki stanowią komplementarne źródło danych, wobec informacji uzyskiwanych z rejestrów powiatowych urzędów pracy. Wyniki BAEL służą do analizy sytuacji na rynku pracy, przede wszystkim do:

- określenia bilansów siły roboczej, w oparciu o trzy podstawowe kategorie ludności: pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo;
- analizy struktury zatrudnienia według cech zawodowych i społeczno-demograficznych;
- oceny zmian natężenia bezrobocia w ujęciu przestrzennym;
- charakterystyki społeczno-demograficznej bezrobotnych.

Bezrobotny według BAEL – to osoba w wieku od 15 do 74 lat, która spełniła jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie była osobą pracującą;
- aktywnie poszukiwała pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany);
- była gotowa podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Bezrobotny według ustawy – to osoba, która bezpośrednio przed rejestracją jako bezrobotna była zatrudniona nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 6 miesięcy, oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 3 i 4, niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub w danej służbie albo innej pracy zarobkowej albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- ❖ ukończyła 18 lat,
- ❖ nie osiągnęła wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.),
- ❖ nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- ❖ nie nabyła prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych),
- ❖ nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- ❖ nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie,
- ❖ nie złożyła wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis:
 - zgłosiła do ewidencji działalności gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął, albo

– nie upłynął jeszcze okres do, określonego we wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej, dnia podjęcia działalności gospodarczej,

- ❖ nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego,
- ❖ nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- ❖ nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
- ❖ nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- ❖ nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w art. 70 ust. 6,
- ❖ nie podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- ❖ nie pobiera na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłku dla opiekuna.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych – to osoba nieposiadająca kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

Bezrobotny długotrwale – oznacza to bezrobotnego pozostającego w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Bezrobotny do 25 roku życia – to osoba, która do dnia zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

Bezrobotny nowo zarejestrowany – osoba, która w okresie sprawozdawczym została zarejestrowana w urzędzie pracy jako bezrobotna (w ciągu miesiąca, kwartału lub roku).

Bezrobotny powyżej 50 roku życia – to osoba, która w dniu zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 roku życia.

Bon stażowy - na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon stażowy stanowiący gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy. Przyznanie bonu stażowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania. Termin ważności bonu stażowego określa starosta. Pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowany okres 6 miesięcy, starosta wypłaca premię w wysokości 1500 zł.

Bon szkoleniowy - na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon szkoleniowy stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia. Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania oraz uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Termin ważności bonu szkoleniowego określa starosta. W ramach bonu szkoleniowego starosta finansuje bezrobotnemu, do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego

Bon zasiedleniowy - Starosta, na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia, dla którego ustalono II profil pomocy lub w uzasadnionych przypadkach profil I może przyznać bon na zasiedlenie. Bon przysługuje bezrobotnemu, w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym;
- odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;
- będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Bon zatrudnieniowy - na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon zatrudnieniowy. Bon zatrudnieniowy stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu powiatowy urząd pracy przyznał ten bon. Przyznanie bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania. Termin ważności bonu zatrudnieniowego określa starosta. Pracodawca w ramach bonu zatrudnieniowego jest obowiązany do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy.

Dokument SED - Standardowe Dokumenty Elektroniczne - dokumenty służące do wymiany informacji, dotyczącej okresów ubezpieczenia/zatrudnienia przebytych na terenie państw członkowskich UE i EFTA, pomiędzy instytucjami właściwymi, np. Wojewódzkim Urzędem pracy w Olsztynie a jego odpowiednikami w krajach UE i EFTA

- **Formularz U 1** - dokument potwierdzający okresy ubezpieczenia, zatrudnienia, samozatrudnienia (dawny E 301).
- **Formularz U 2** - dokument potwierdzający prawo do transferu zasiłku dla bezrobotnych (dawny E 303).
- **Formularz U 3** - informacja przekazywana przez instytucję państwa poszukiwania pracy dla osoby bezrobotnej o tym, że instytucja wypłacająca zasiłek posiada informacje o wystąpieniu okoliczności mających wpływ na prawo do zasiłku.

Fundusz Pracy – państwowy fundusz celowy, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw pracy. Przychodami Funduszu Pracy są zgodnie z art. 106 ustawy między innymi:

- ❖ obowiązkowe składki, na Fundusz Pracy;
- ❖ dotacje z budżetu państwa;
- ❖ środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej na współfinansowanie projektów finansowanych z Funduszu Pracy;
- ❖ odsetki od środków Funduszu Pracy pozostających na rachunkach bankowych dysponenta Funduszu Pracy oraz samorządów województw, powiatów, Ochotniczych Hufców Pracy i wojewodów;
– odsetki od środków Funduszu Pracy pozostających na wyodrębnionych rachunkach bankowych, których obowiązek utworzenia wynika z obowiązujących przepisów lub umów zawartych na ich podstawie z dysponentem funduszu, będących w dyspozycji kierownika jednostki organizacyjnej realizującej zadania finansowane ze środków Funduszu Pracy;
- ❖ spłaty rat i odsetki od pożyczek udzielonych z Funduszu Pracy;
- ❖ środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczone na współfinansowanie działań z zakresu udziału publicznych służb zatrudnienia w EURES;
- ❖ środki ze sprzedaży akcji i udziałów, o których mowa w art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216), oraz zwrot środków z Banku Gospodarstwa Krajowego, pochodzących z wypłaty pożyczek dla osób fizycznych podejmujących działalność gospodarczą,
- ❖ środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczone na współfinansowanie działań publicznych służb zatrudnienia innych niż projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- ❖ odsetki od wolnych środków przekazanych w zarządzanie zgodnie z przepisami o finansach publicznych;
- ❖ inne wpływy.

Środki Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych są limitowane, a ich wysokość dla poszczególnych województw, ustalana jest corocznie na podstawie wzoru algorytmicznego. Ze środków Funduszu Pracy wypłaca się również zasiłki z tytułu bezrobocia. Środki na zasiłki nie wchodzi w limit przyznawany przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową. Urzędy pracy otrzymują środki na ten cel odpowiednio do zgłaszanych potrzeb (wiąże się to ze zmienną liczbą bezrobotnych uprawnionych w danym miesiącu do pobierania zasiłku).

Miejsca aktywizacji zawodowej – staże, prace społecznie użyteczne oraz przygotowanie zawodowe dorosłych.

Oferta pracy – oznacza wolne od wymagań naruszających zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, w rozumieniu przepisów prawa pracy, zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu uzyskania pomocy w znalezieniu odpowiedniego pracownika.

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy – zgodnie z art. 49 ustawy to:

- ❖ bezrobotni do 30 roku życia,
- ❖ bezrobotni długotrwale,
- ❖ bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- ❖ bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej,
- ❖ bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r.ż. lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.
- ❖ bezrobotni niepełnosprawni.

Prace interwencyjne – zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób bezrobotnych.

Prace społecznie użyteczne – prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Pracujący według BAEL – osoba w wieku 15 lat i więcej, która w okresie badanego tygodnia:

- ❖ wykonywała przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę, przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. była zatrudniona w charakterze pracownika najemnego, pracowała we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziła własną

działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagała (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;

❖ miała pracę, ale jej nie wykonywała z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego, bądź z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy; powyżej 3 miesięcy w przypadku pracownika najemnego, który w tym czasie otrzymywał co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących, zgodnie z międzynarodowymi standardami, zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Przygotowanie zawodowe dorosłych – instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończonego egzaminem.

Roboty publiczne – zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty – z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy – gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Staż – nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.

Stopa bezrobocia – procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej).

Szkolenie – pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Wiek przedprodukcyjny – wiek, w którym ludność nie osiągnęła jeszcze zdolności do pracy, tj. grupa wieku 0-17 lat.

Wiek produkcyjny – wiek zdolności do pracy, tj. dla mężczyzn grupa wieku 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat.

Wiek poprodukcyjny – wiek, w którym osoby zazwyczaj kończą pracę zawodową, według metodologii Głównego Urzędu Statystycznego w wieku poprodukcyjnym znajdują się: mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej (zaznaczyć jednak należy, że nowelizacja ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wprowadziła stopniowe wydłużanie wieku emerytalnego do 67 roku życia - dla kobiet i mężczyzn - począwszy od 1 stycznia 2013 r.)

Wsparcie zatrudnienia osób do 30 r.ż. (art. 150f ustawy) - od 2016 roku Starosta może zawierać umowy, na podstawie których refunduje pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres 12 miesięcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

Wskaźnik płynności rynku pracy – jest to stosunek liczby bezrobotnych którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.

Wskaźnik zatrudnienia – udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Współczynnik aktywności zawodowej – udział ludności aktywnej zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej lub danej grupy.

Zadania fakultatywne - do zadań fakultatywnych należą m.in: (1) koszty wezwań, zawiadomień, przekazywania świadczeń (2) koszty badań i analiz rynku pracy (3) koszty systemu teleinformatycznego (4) koszty materiałów informacyjnych i szkoleniowych (5) koszty audytu zewnętrznego (6) koszty wyposażenia i działalności klubów pracy (7) koszty szkolenia kadr zatrudnienia (8) refundacja dodatków do wynagrodzeń (9) koszty kwalifikowalne realizacji projektów (10) koszty wydawania informacji o działaniach PSZ w ramach EURES (11) koszty sądowe i egzekucyjne (12) informacje zawodowe, pośrednictwo i poradnictwo (13) koszty organizacji partnerstwa lokalnego (14) koszty rad rynku pracy (15) koszty systemu EURES (16) informacje o usługach i partnerach rynku pracy.

Zasiłek dla bezrobotnych to świadczenie, które przysługuje niezatrudnionym, spełniającym określone warunki i niemogącym znaleźć pracy osobom. Jako forma pomocy finansowej – ma wspierać obywateli pozostawionych bez środków do życia. Wysokość zasiłku jest zróżnicowana i zależy od długości okresu zatrudnienia oraz innych okresów zaliczanych do okresu warunkującego nabycie prawa do zasiłku:

- ❖ zasiłek obniżony – stanowiący 80% zasiłku podstawowego, przysługuje bezrobotnym posiadającym okres uprawniający do zasiłku wynoszący do 5 lat,
- ❖ zasiłek podstawowy - 100 % dla bezrobotnych posiadających okres uprawniający do zasiłku wynoszący od 5 lat do 20 lat,
- ❖ zasiłek podwyższony - 120 % dla bezrobotnych posiadających okres uprawniający do zasiłku wynoszący co najmniej 20 lat.

Zatrudnieni – liczba osób, które po zakończeniu udziału w 2012 roku w określonej formie aktywizacji, uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek.

Zatrudnienie niesubsydiowane – zatrudnienie na otwartym rynku, nie finansowane ze środków Funduszu Pracy.

Zatrudnienie subsydiowane – zatrudnienie finansowane ze środków Funduszu Pracy w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, podjęcia działalności gospodarczej oraz podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego.

Zatrudnienie wspierane (socjalne) to forma wsparcia osób, które mają szczególne trudności w wejściu lub powrocie na otwarty rynek pracy np. są długotrwale bezrobotne. Z tej formy wsparcia mogą skorzystać osoby, które uczęszczały wcześniej przez co najmniej 6 miesięcy na zajęcia Centrum Integracji Społecznej (CIS) lub Klubu Integracji Społecznej (KIS). Na wniosek kierownika CIS, pracownika socjalnego (w KIS) lub samego zainteresowanego (uczestnika), może on zostać skierowany przez powiatowy urząd pracy do pracy u pracodawcy lub w CIS. Powiatowy urząd pracy może zrefundować część wynagrodzenia i składek zdrowotnych, należnych z tytułu świadczonej przez uczestnika pracy, jeśli zatrudnia go nie krócej niż przez 12 miesięcy. Uczestnicy CIS lub KIS mogą też przy finansowym wsparciu starosty założyć spółdzielnię socjalną. Wsparcie może tu polegać na sfinansowaniu z Funduszu Pracy części składek należnych ZUS-owi, jak również na przyznaniu jednorazowej dotacji na rozpoczęcie działalności oraz na dofinansowaniu konsultacji, doradztwa, pomocy prawnej niezbędnej do założenia spółdzielni.

Koszt ponownego zatrudnienia – (tj. efektywność kosztowa) – stanowi iloraz kwoty poniesionych wydatków (kasowo) w 2015 roku na daną formę aktywizacji oraz liczby osób, które w 2015 roku po zakończeniu udziału w danej formie aktywizacji uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie. Przez zatrudnienie na potrzeby liczenia efektywności rozumie się:

- ❖ wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą- zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 43 ustawy;
- ❖ Wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy zlecenie, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych, zgodni z art. 2 ust.1 pkt 11 ustawy;
- ❖ Wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS lub CEIDG

Efektywność zatrudnieniowa – (tj. wskaźnik ponownego zatrudnienia) – stosunek liczby osób, które w 2015 r. po zakończeniu lub przerwaniu udziału w określonej formie aktywizacji, w okresie 3 miesięcy były zatrudnione przez co najmniej 30 dni, do liczby osób, które w 2015 roku zakończyły udział w danej formie aktywizacji. Przez zatrudnienie na potrzeby liczenia efektywności rozumie się:

- ❖ wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą- zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 43 ustawy;
- ❖ Wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy zlecenie, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych, zgodni z art. 2 ust.1 pkt 11 ustawy;
- ❖ Wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS lub CEIDG

1. MAKROOTOCZENIE RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2016 ROKU

1.1. STAN I RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

Województwo warmińsko-mazurskie, pod względem liczby mieszkańców, lokuje się na 12 miejscu wśród 16 województw Polski. Liczba ludności województwa stanowiła 3,7% ludności kraju. Na koniec grudnia 2015 roku województwo zamieszkiwało 1 439 675 osób, co oznacza, że w porównaniu z końcem 2014 roku, liczba mieszkańców regionu zmniejszyła się o 4 292 osoby. Najwięcej osób zamieszkuje subregion olsztyński (617 941 osób), a najmniej subregion ełcki (290 412 osób). Liczba ludności w subregionie elbląskim wynosiła 531 322 osoby¹.

Województwo warmińsko-mazurskie, wraz z województwem podlaskim (59 osób/km²), od wielu lat jest województwem o najniższej gęstości zaludnienia w kraju (w 2015 r. wskaźnik ten wyniósł 60 osób/km² i nie uległ zmianie od 2010 r.)². W porównaniu do Polski (123 osoby/km²), współczynnik gęstości zaludnienia na Warmii i Mazurach jest dwukrotnie niższy.

W strukturze ludności według płci przeważają w dalszym ciągu kobiety, które stanowiły 51,0% populacji województwa warmińsko-mazurskiego. Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. liczba kobiet wyniosła 734 782 osób i była o 29 889 osób wyższa od liczby mężczyzn (704 893 osób).

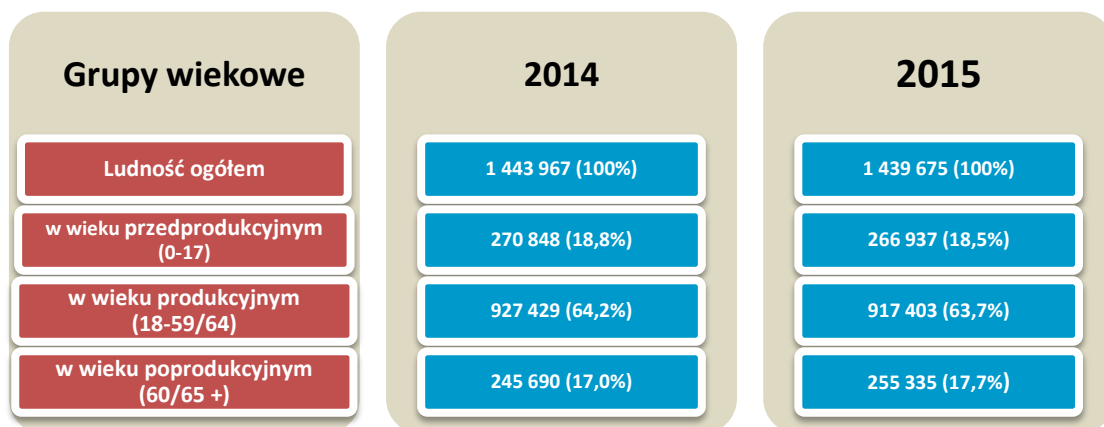
Analizując zmiany w liczbie ludności miast i wsi, należy zauważyć, iż podobnie jak w kraju, większa część ludności województwa warmińsko-mazurskiego mieszka w miastach - 59,1% mieszkańców regionu. Są to głównie kobiety. Według danych statystycznych na dzień 31 grudnia 2015 r., w miastach mieszka 850 385 osób (w tym 444 510 kobiet), tj. o 1 936 osób mniej niż w 2014 roku. Liczba mieszkańców wsi wynosi 589 290 osób (w tym 290 272 kobiet) i w ciągu roku zmniejszyła się o 412 osób.

Według danych na koniec 2015 roku, mediana wieku (tj. wiek środkowy, którego połowa ludności nie osiągnęła, a połowa już go przekroczyła) dla mieszkańca województwa warmińsko-mazurskiego wyniosła 39,0 lat (w 2014 r. – 38,5 lat), a dla kraju 39,8 lat (w 2014 r. – 39,4 lat). Populacja województwa warmińsko-mazurskiego wraz z 4 innymi województwami (małopolskim, podkarpackim, pomorskim i wielkopolskim po 38,6 lat), pomimo rosnącej mediany wieku, należy do najmłodszych w kraju. Wiek środkowy ze względu na płeć - u kobiet wynosi 40,6 lat, u mężczyzn 37,4 lat; ze względu na miejsce zamieszkania – w mieście 40,2 lat (kobiety – 42,4 lat, mężczyźni - 38,2 lat), a na terenie wsi – 37,0 lat (kobiety – 37,9 lat, mężczyźni 36,2 lat).

¹ Brak danych na 2016 rok.

² Mniej niż 100 osób przypada na 1 km² także w województwach: lubuskim (73 osób/km²), zachodniopomorskim (75 osób/km²) i lubelskim (85 osób/km²).

**Rysunek 1. Ludność według ekonomicznych grup wiekowych w latach 2014-2015
w województwie warmińsko-mazurskim (stan na 31XII)**

Źródło: Główny Urząd Statystyczny. Opracowanie własne.

Największy udział procentowy w ogólnej liczbie osób województwa warmińsko-mazurskiego, jak i Polski, stanowią osoby w wieku produkcyjnym. W regionie liczba osób w wieku produkcyjnym wyniosła 917 403 osoby (63,7% ogółu populacji). W stosunku do grudnia 2014 r. liczba osób w tej kategorii wiekowej spadła o 10 026 osób. Niekorzystny trend demograficzny zaobserwować można w postaci procesu zwiększania się liczby osób w wieku poprodukcyjnym i zmniejszania się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. W końcu grudnia 2015 r. liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wyniosła nieco ponad 255,3 tys. osób (17,7%), a w wieku przedprodukcyjnym niespełna 267 tys. osób (18,5%). W stosunku do grudnia 2014 r. liczba osób w pierwszej ww. kategorii wiekowej wzrosła o nieco ponad 9,6 tys. osób, natomiast w drugiej - spadła o niecałe 4 tys. osób.

Różnice w strukturze wiekowej ludności zauważalne są również ze względu na miejsce jej zamieszkania. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w omawianym okresie był większy na terenach miast niż wsi. Liczba ludności w poszczególnych kategoriach wiekowych, na terenie miast i wsi w 2015 roku, kształtował się następująco:

- wiek przedprodukcyjny (miasto – 146 694 osoby; wieś – 120 243 osoby);
- wiek produkcyjny (miasto – 536 925 osób; wieś – 380 478 osób);
- wiek poprodukcyjny (miasto – 166 766 osób; wieś – 88 569 osób).

Ważną kategorią, z punktu widzenia przemian demograficznych (związaną również z procesem starzenia się społeczeństwa), jest kształtowanie się współczynnika obciążenia demograficznego. W 2015 r. w województwie warmińsko-mazurskim³:

- liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniosła 56,9;
- liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniosła 27,8;
- liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wyniosła 95,7.

³ Źródło: Bank Danych Lokalnych

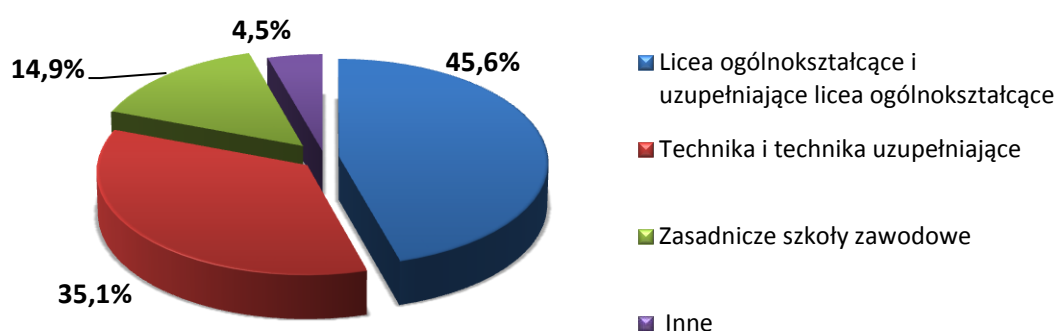
1.2. SZKOLNICTWO

W 2015 r. roku odnotowuje się spadek liczby ludności w najmłodszych grupach wiekowych. Liczba dzieci w wieku 0-2 lat zmniejszyła się (z 41,7 tys. w 2014 r.) do 40,3 tys. osób; w wieku 3-6 lat (z 64,2 tys. w 2014 r.) do 61,9 tys. osób; a w wieku 7-18 lat (z 182,3 tys. w 2014 r.) do 181,3 tys. osób. Obniżenie liczby ludności odnotowuje się także wśród młodzieży w wieku 19 - 24 lata (z 120,1 tys. w 2014 r.) do 115,3 tys. osób. Trend stałego spadku liczby dzieci i młodzieży może mieć bezpośredni wpływ na sytuację szkół i uczelni wyższych.

W roku szkolnym 2015/2016 w województwie funkcjonowało 536 szkół podstawowych, do których uczęszczało 93 910 uczniów⁴. Biorąc pod uwagę warunki nauczania, na 1 szkołę w województwie przypadało 175 uczniów, a średnia liczba uczniów w klasie wyniosła 18 osób. W omawianym okresie w województwie funkcjonowało 308 gimnazjów, do których uczęszczało 42 963 uczniów⁵. Biorąc pod uwagę warunki nauczania, na 1 gimnazjum w województwie przypadało 139 uczniów, a średnia liczba uczniów w klasie wyniosła 21 osób.

W roku szkolnym 2015/2016 w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonowało 371 ponadgimnazjalnych szkół dla młodzieży, do których uczęszczało 54 790 uczniów⁶. Najwięcej – 24 978 osób kształciło się w 169 liceach ogólnokształcących i uzupełniających liceach ogólnokształcących (45,6%). Mniej osób uczyło się w 77 technikach i technikach uzupełniających – 19 209 osób (35,1%). W 73 zasadniczych szkołach zawodowych kształciło się 8 146 uczniów (14,9%)⁷. Liczba uczniów w pozostałych szkołach przedstawiała się następująco: w 6 szkołach artystycznych (w tym 3 ogólnokształcących), dających uprawnienia zawodowe uczyło się 560 uczniów, w 21 szkołach artystycznych niedających uprawnień zawodowych kształciło się 1 448 uczniów, a w 25 szkołach specjalnych przysposabiających do pracy uczyło się 449 uczniów, co stanowi łącznie 4,5% wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Wykres 1. Uczniowie według typów szkół ponadgimnazjalnych w województwie warmińsko-mazurskim w roku szkolnym 2015/2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

⁴ Łącznie ze szkołami specjalnymi i ze szkołami sportowymi i mistrzostwa sportowego oraz szkołami artystycznymi niedającymi uprawnień zawodowych realizującymi jednocześnie program szkoły podstawowej.

⁵ Łącznie ze szkołami specjalnymi i ze szkołami sportowymi i mistrzostwa sportowego oraz szkołami z oddziałami przysposabiającymi do pracy.

⁶ Licea profilowane – w roku szkolnym 2014/2015 zakończyły działalność edukacyjną.

⁷ Łącznie ze szkołami specjalnymi.

Na terenie województwa funkcjonują także szkoły policealne, których w roku szkolnym 2015/2016 było 78, a uczęszczało do nich 8 632 osoby⁸. Działały również 92 szkoły dla dorosłych (76 liceów oraz 16 gimnazjów⁹), w których uczyło się ogółem 7 962 osoby (kolejno 6 964 i 998 uczniów).

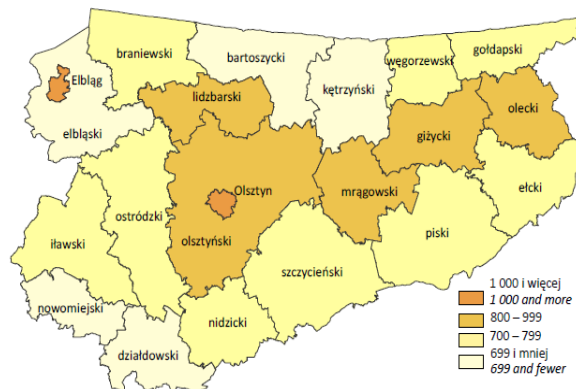
W roku akademickim 2015/2016 w województwie warmińsko-mazurskim w 7 szkołach wyższych¹⁰, łącznie z 8 filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowym ośrodkiem dydaktycznym¹¹, studiowało 32 920 osób z tego 70,2% (tj. 23 107 osób) w trybie stacjonarnym. Wśród studentów przeważali studenci uczelni publicznych – 27 984 osób, tj. 85,0%. Studenci szkół niepublicznych (wraz z 8 filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi) stanowili – 4 936 osób. W największej uczelni województwa – Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w roku akademickim 2015/2016 studiowało 23 205 osób¹².

1.3. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku w rejestrze REGON województwa warmińsko-mazurskiego wpisanych było 124 287 podmiotów gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne). W porównaniu z okresem sprzed roku, liczba ta zwiększyła się o 411 podmiotów, tj. o 0,3%.

W 2016 r. większość podmiotów wpisanych do rejestru REGON, stanowiły jednostki sektora prywatnego (118 222 podmioty, tj. 95,1%), natomiast 4,4% (5 480 podmiotów) to jednostki sektora publicznego¹³. Największą liczbą zarejestrowanych podmiotów charakteryzowały się powiaty grodzkie m. Olsztyn (23 187 podmioty) i m. Elbląg (12 560 podmiotów), natomiast wśród powiatów ziemskich najwięcej podmiotów wpisanych było w powiecie olsztyńskim (10 852 podmioty).

Mapa 1. Podmioty gospodarki narodowej na 10 000 ludności w 2015 r. w województwie warmińsko-mazurskim

Źródło: GUS, Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie warmińsko – mazurskim 2015 r.

⁸ Łącznie ze szkołami specjalnymi (w tym kolegia).

⁹ Łącznie z technikami uzupełniającymi.

¹⁰ Łącznie ze szkołami resortu obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych.

¹¹ Według rzeczywistego położenia zamiejscowych jednostek organizacyjnych (bez zamiejscowych jednostek organizacyjnych działających za granicą).

¹² Szkoły wyższe i ich finanse w 2015 r. GUS, Warszawa 2016.

¹³ W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON podmiotów, dla których nie wszystkie informacje wchodzące w zakres przedmiotowy rejestru REGON są wypełnione. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem.

Tabela 1. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 000 ludności w 2015 r. według subregionów województwa warmińsko-mazurskiego

Subregion	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności
Subregion elbląski	795
Subregion ełcki	807
Subregion olsztyński	942
Warmińsko-Mazurskie	860

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Region jest zróżnicowany lokalnie pod względem wskaźnika liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON, przypadających na 10 tysięcy ludności. Największe wartości osiąga on w subregionie olsztyńskim – w 2015 roku wyniósł 942, w powiatach grodzkich – w mieście Olsztynie wyniósł 1 332, natomiast w Elblągu 1 032. Najmniej podmiotów gospodarczych, przypadających na 10 tysięcy ludności, zarejestrowanych było w subregionie elbląskim – 795 (w powiecie działowskim - 628, elbląskim – 686 oraz nowomiejskim – 698).

Tabela 2. Podmioty gospodarki narodowej wpisane w rejestrze REGON według powiatów w latach 2015 - 2016

Powiat	2015 rok	2016 rok	Zmiana	
			w liczbach	w %
Polska	4 184 409	4 237 691	53 282	1,3
Województwo	123 876	124 287	411	0,3
Bartoszycki	4 073	4 062	-11	-0,3
Braniewski	3 052	3 108	56	1,8
Działdowski	4 151	4 145	-6	-0,1
Elbląski	3 995	4 043	48	1,2
Miasto Elbląg	12 552	12 560	8	0,1
Ełcki	6 784	6 852	68	1,0
Gizycki	5 520	5 563	43	0,8
Gołdapski	2 171	2 127	-44	-2,0
Iławski	7 096	7 050	-46	-0,6
Kętrzyński	4 531	4 571	40	0,9
Lidzbarski	3 513	3 533	20	0,6
Mrągowski	4 690	4 703	13	0,3
Nidzicki	2 374	2 395	21	0,9
Nowomiejski	3 094	3 075	-19	-0,6
Olsztyński	10 722	10 852	130	1,2
Miasto Olsztyn	23 099	23 187	88	0,4
Olecki	3 026	3 044	18	0,6
Ostródzki	8 313	8 338	25	0,3
Piski	4 222	4 189	-33	-0,8
Szczygieński	5 179	5 174	-5	-0,1
Węgorzewski	1 719	1 716	-3	-0,2

Źródło: Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON, Urząd Statystyczny w Olsztynie

Analizując zmiany w liczbie wpisanych podmiotów gospodarki narodowej według stanu na koniec 2016 r. w stosunku do 2015 roku, należy zauważyć, iż wzrost liczby podmiotów nastąpił w 13 powiatach, największy w powiecie olsztyńskim o 130 podmiotów, tj. 1,2%. Spadek liczby podmiotów nastąpił w 8 powiatach, największy w powiecie iławskim o 46 podmiotów, tj. 0,6%.

Tabela 3. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (w miesiącu) w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2015-2016

Wyszczególnienie	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (w miesiącu)		Zmiana w liczbach	Zmiana w %
	2015	2016		
Styczeń	123 179	123 948	769	0,6
Luty	123 191	124 014	823	0,7
Marzec	123 184	124 105	921	0,7
Kwiecień	123 395	124 291	896	0,7
Maj	123 693	124 645	952	0,8
Czerwiec	123 965	124 159	194	0,2
Lipiec	124 098	124 214	116	0,1
Sierpień	124 170	124 308	138	0,1
Wrzesień	124 159	124 150	-9	-0,01
Październik	124 441	124 257	-184	-0,1
Listopad	124 118	124 277	159	0,1
Grudzień	123 876	124 287	411	0,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

W porównaniu do 2015 roku, w większości miesięcy 2016 roku odnotowano rosnącą liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej. Największy, wynoszący 0,8% wzrost (952 podmioty) miał miejsce w maju. Zwiększenie o 0,7% notowano w okresie od lutego do kwietnia (odpowiednio o 823, 921 i 896 podmiotów). Najmniej (o 0,1%) rosła liczba podmiotów gospodarczych w miesiącach: lipiec (o 116 podmiotów), sierpień (o 138 podmiotów) oraz listopad (o 159 podmiotów). Spadek liczby podmiotów gospodarki narodowej odnotowano we wrześniu i październiku – odpowiednio o 9 i 184 podmioty (o 0,01% i 0,1%).

Biorąc pod uwagę sekcje PKD, w których podmioty gospodarki narodowej były zarejestrowane, należy zauważyć, iż większość podmiotów na terenie Warmii i Mazur, zarówno w grudniu 2015 i 2016 roku, skupiają sekcje: *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* oraz *Budownictwo*. W pierwszej z wymienionych sekcji, w 2016 roku, odnotowano 26 137 podmiotów, tj. 21,0% ogółu firm figurujących w REGON-ie; zaś w sekcji *Budownictwo* - 14 414 podmiotów (11,6%).

Najmniejszą liczbą podmiotów zarejestrowanych w województwie warmińsko-mazurskim w grudniu 2016 roku cechowały się sekcje: *Górnictwo i wydobywanie* - 165 podmiotów (0,1%), *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* – 288 podmiotów (0,2%) oraz *Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami* – 457 podmiotów (0,4%).

Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji PKD w latach 2015-2016

Wybrana sekcja PKD	Liczba podmiotów gospodarki	
	31 XII 2015 r.	31 XII 2016 r.
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4 442	4 429
Górnictwo i wydobywanie	159	165
Przetwórstwo przemysłowe	10 092	10 202
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	267	288
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	447	457
Budownictwo	14 315	14 414
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	26 856	26 137
Transport i gospodarka magazynowa	7 131	7 146
Zakwaterowanie i gastronomia	3 617	3 633
Informacja i komunikacja	2 122	2 181
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3 627	3 494
Obsługa rynku nieruchomości	11 371	11 580
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9 196	9 404
Administrowanie i działalność wspierająca	3 345	3 371
Administracja publiczna i obrona narodowa;	1 098	1 098
Edukacja	4 902	4 877
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	8 490	8 737
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2 521	2 537
Pozostała działalność usługowa	9 780	9 938
Ogółem	123 876	124 287

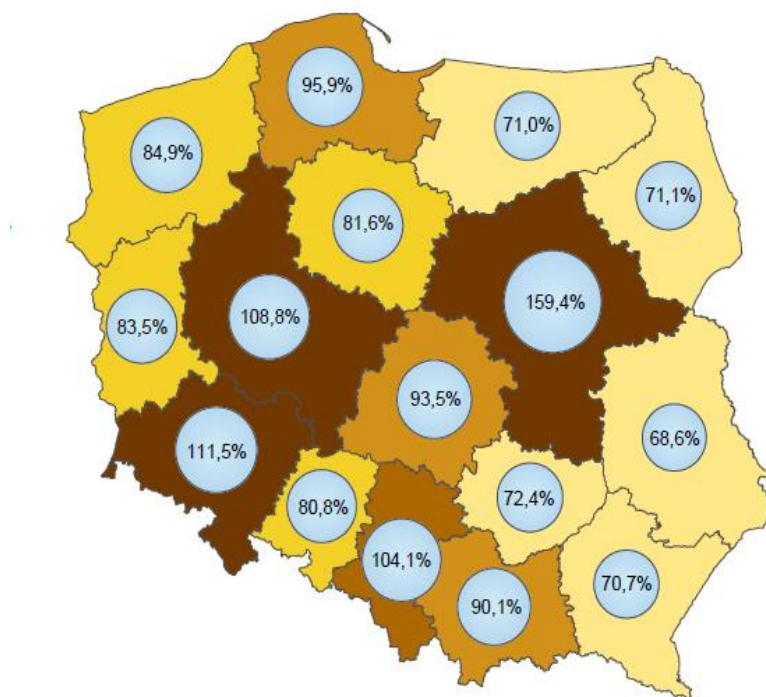
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

1.4. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

Wartość produktu krajowego brutto wytworzonego w województwie warmińsko-mazurskim w 2015 roku¹⁴ wyniosła 47 873 mln zł i w porównaniu do 2014 roku wzrosła o 1 651 mln zł, tj. o 3,6%. Udział województwa w tworzeniu produktu krajowego brutto w 2015 roku ukształtował się na takim samym poziomie jak w roku 2014 (czyli 2,7%).

¹⁴ Źródło: Wstępne szacunki produktu krajowego brutto według województw w 2015 r., GUS, 30.12.2016r.

Mapa 2. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według województw w 2015 r. w porównaniu do średniej krajowej (w %)

Źródło: GUS

Produkt krajowy brutto na jednego mieszkańca w województwie warmińsko-mazurskim w 2015 roku wyniósł 33 194 zł i w porównaniu do 2014 roku zwiększył się o 1 217 zł, tj. o 3,7%. Wskaźnik ten niższy od średniej krajowej o 13 570 zł (tj. o 29,0%) stanowił 71,0% średniej krajowej PKB i sytuował województwo na czternastym miejscu w Polsce - przed województwem podkarpackim (70,7% średniej krajowej PKB) i lubelskim (68,6% średniej krajowej PKB).

1.5. LICZBA ORAZ STRUKTURA PRACUJĄCYCH

W województwie warmińsko-mazurskim w 2015 roku¹⁵ liczba pracujących w gospodarce narodowej, z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, wyniosła 433 237 osób i była wyższa o 6 889 osób (tj. 1,6%) w porównaniu do 2014 roku. Większość ogólnej liczby pracujących, w 2015 roku, skupiał sektor prywatny – 330 341 osób (76,3%). W mniejszości zaś pozostawali pracownicy sektora publicznego – 102 896 osób (23,8%).

¹⁵ Brak danych za 2016 rok.

Tabela 5. Struktura pracujących według sekcji PKD w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2015

Wyszczególnienie		2014 (w %)	2015 (w %)
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		16,5	16,3
Przemysł		23,0	23,5
Budownictwo		5,5	5,5
u s ł u g i	Handel; naprawa pojazdów samochodowych	14,2	14,2
	Transport i gospodarka magazynowa	4,3	4,4
	Działalności profesjonalna, naukowa i techniczna	2,7	2,7
	Administracja publiczna i obrona narodowa	6,1	5,9
	Edukacja	9,4	9,2
	Pozostałe	18,3	18,3
Razem usługi		55	54,7

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych GUS

Struktura pracujących, w stosunku do lat poprzednich, jest niezmienna. Najwięcej, bo 54,7% ogółu pracujących, skupia sektor *Usług*. Drugim, pod względem liczby pracujących, sektorem jest *Przemysł*, w którym zatrudnienie znajdowało 23,5% ogólnej liczby pracujących.

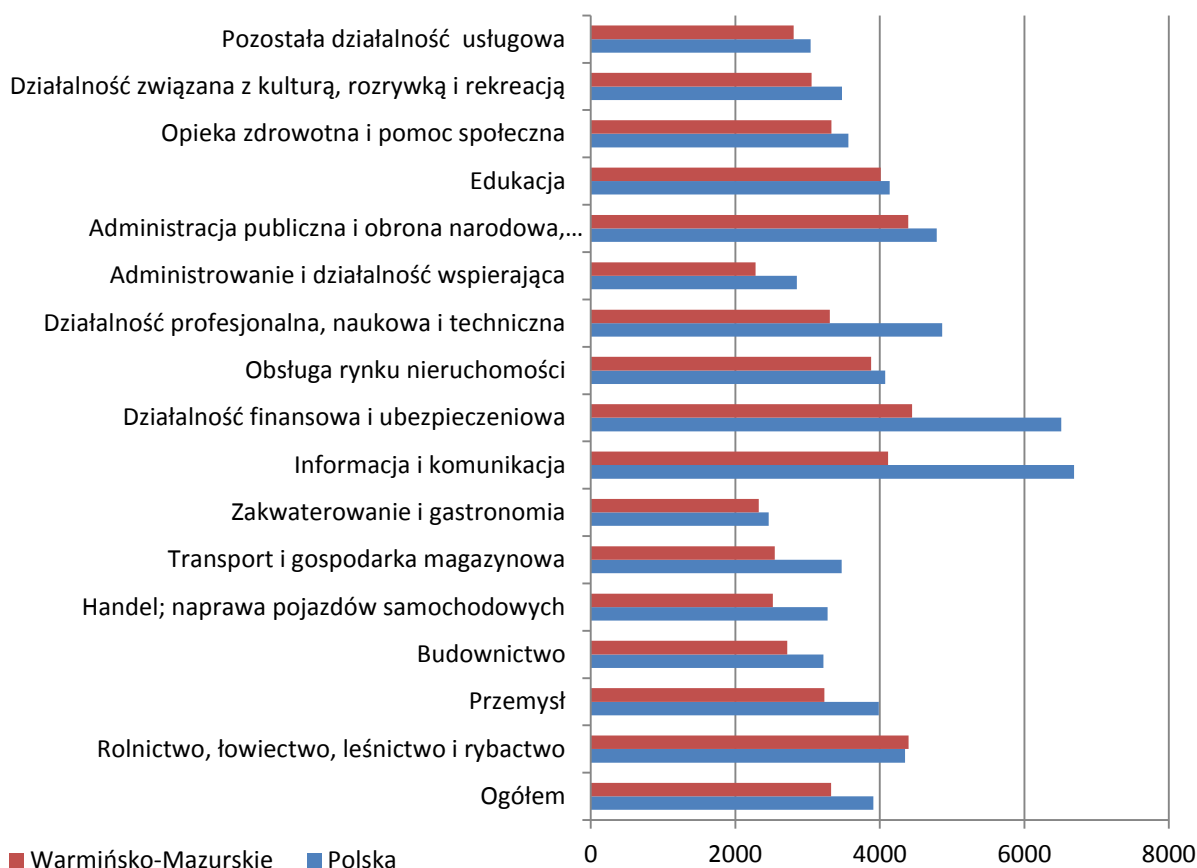
Niewielkie zmiany zaobserwować można w wartościach wskaźników dla poszczególnych kategorii. W latach 2014-2015, w ogólnej liczbie osób zatrudnionych, zmniejszył się odsetek pracujących w *Rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie przemysłe* (o 0,2 pkt proc.) oraz w sektorze *Usług* (o 0,3 pkt. proc). Wzrósł procentowy udział osób pracujących w *Przemysle* (o 0,5 pkt proc.), natomiast sektor *Budownictwa* utrzymał się w strukturze na tym samym poziomie.

1.6. WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w okresie dwunastu miesięcy 2015 roku¹⁶ w gospodarce narodowej wyniosło w województwie warmińsko-mazurskim 3 324,04 zł. Było zatem wyższe o 101,0 zł (o 3,1%) niż w 2014 roku, natomiast nadal pozostaje na poziomie niższym (o 583,8 zł, tj. o 14,9%) niż w kraju, gdzie przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło 3 907,85 zł.

¹⁶ Brak danych za 2016 rok w podziale na wynagrodzenia w poszczególnych sekcjach gospodarki.

Wykres 2. Wynagrodzenia (w zł) w Polsce i w województwie warmińsko-mazurskim wg sekcji PKD w 2015 roku

Źródło: GUS, *Rocznik Statystyczny Województw 2016*, *Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2016*.

Analiza wysokości wynagrodzeń wskazuje na zróżnicowanie ich poziomu. Wynagrodzenia wypłacane w sektorze publicznym były wyższe niż w sektorze prywatnym. W 2015 r. pracodawcy publiczni płacili swoim pracownikom przeciętnie 4 093,59 zł i było to o 1 171,76 zł więcej niż w sektorze prywatnym (2 921,83 zł).

Rozpiętość wynagrodzeń między sekcjami PKD była jeszcze większa. Najwyższe wynagrodzenie w województwie, otrzymywali zatrudnieni w sekcji *Działalność finansowa i ubezpieczeniowa* (4 445,12 zł) - w Polsce pracownicy sekcji *Informacja i komunikacja* (6 685,33 zł), natomiast najniższe w regionie przypadło w sekcji *Administrowanie i działalność wspierająca* (2 280,64 zł) - w Polsce była to sekcja *Zakwaterowanie i gastronomia* (2 459,59 zł).

Tabela 6. Wynagrodzenia w Polsce i województwie warmińsko-mazurskim wg sekcji PKD w 2015 roku (w zł)

Wyszczególnienie	Polska	Warmińsko-Mazurskie	Województwo /Polska w %
Ogółem	3 907,85	3 324,04	85,1
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	4 348,27	4 396,52	101,1
Przemysł	3 983,49	3 231,63	81,1
Budownictwo	3 217,49	2 718,77	84,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3 278,13	2 519,45	76,9
Transport i gospodarka magazynowa	3 469,75	2 547,39	73,4
Zakwaterowanie i gastronomia	2 459,59	2 323,66	94,5
Informacja i komunikacja	6 685,33	4 114,16	61,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6 511,17	4 445,12	68,3
Obsługa rynku nieruchomości	4 075,46	3 880,49	95,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4 862,37	3 305,21	68,0
Administrowanie i działalność wspierająca	2 850,49	2 280,64	80,0
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	4 787,61	4 394,14	91,8
Edukacja	4 133,48	4 012,11	97,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3 565,98	3 330,30	93,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3 476,75	3 052,81	87,8
Pozostała działalność usługowa	3 040,97	2 808,79	92,4

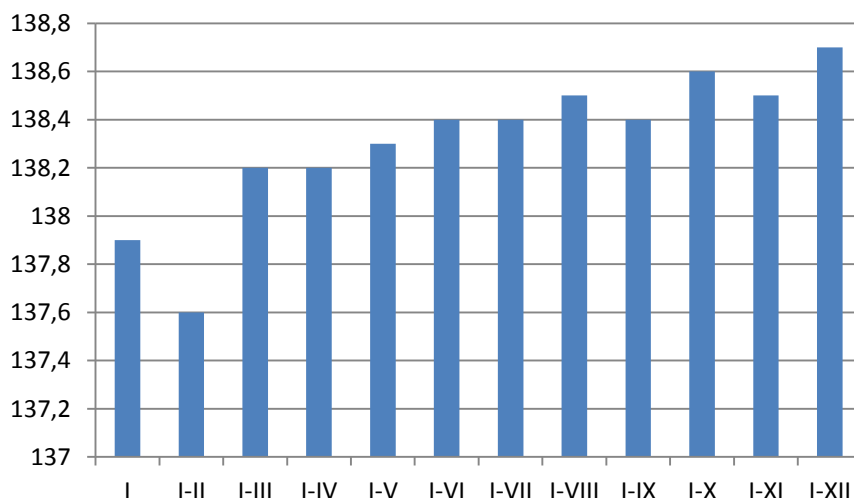
Źródło: GUS, *Rocznik Statystyczny Województw 2016*, *Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2016*.

Wynagrodzenia w większości sekcji gospodarki były, podobnie jak w 2014 r., niższe w województwie niż w kraju. Wyjątek stanowiło *Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo*, w której wynagrodzenie w regionie było wyższe o 48,25 zł (tj. o 1,1%). Największą różnicę pomiędzy zarobkami w województwie i w kraju odnotowano w sekcji *Informacja i komunikacja* (38,5%) oraz w sekcji *Działalność finansowa i ubezpieczeniowa*, gdzie wyniosła ona 31,7%. Najmniejszy dystans, wynoszący 2,9%, występował pomiędzy wysokością wynagrodzeń w sekcji *Edukacja*.

1.7. ZATRUDNIENIE ORAZ WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (tj. przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 9 osób) w 2016 roku wyniosło 138,7 tys. osób i było o 2,2% wyższe niż przed rokiem, podczas gdy w kraju nastąpił wzrost o 2,8% (5 760,2 tys. osób).

Wykres 3. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie warmińsko-mazurskim w okresie I-XII 2016 r. (w tys. osób)

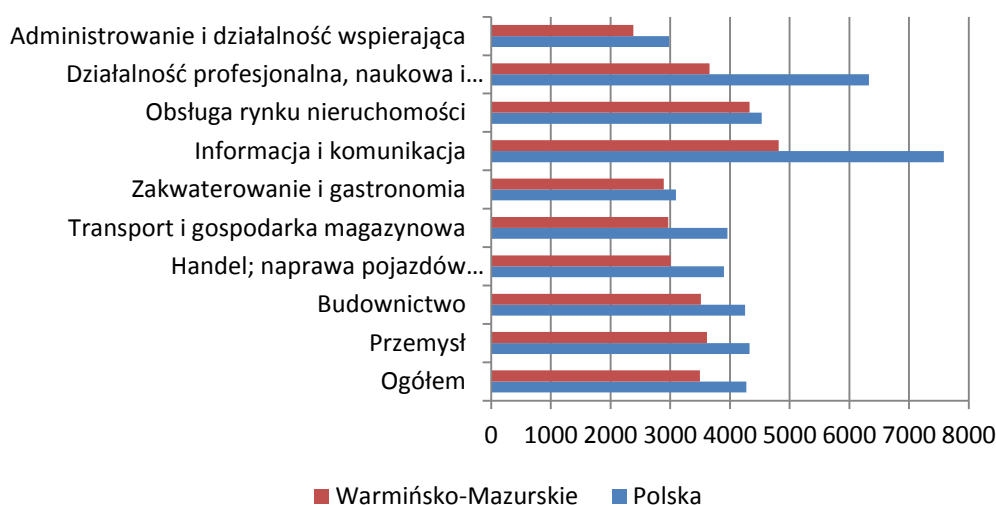

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Analizując przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w skali całego 2016 roku należy zauważyć, iż wzrosło ono w *Transporcie i gospodarce magazynowej* (o 9,4%), *Zakwaterowaniu i gastronomii* (o 8,7%), *Przemysle* (o 4,1%) oraz *Handlu; naprawie pojazdów samochodowych* (o 2,9%). Zmalało natomiast w *Informacji i komunikacji* (o 33,6%), *Działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej* (o 23,2%) oraz *Budownictwie* (o 6,1%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2016 roku wyniosło 3 922,44 zł i było o 6,1% wyższe niż rok temu. W kraju ukształtowało się w analizowanym okresie na poziomie 4 277,03 zł, będąc tym samym o 3,8% wyższe niż w 2015 roku.

Wykres 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (w zł) w Polsce i w województwie warmińsko-mazurskim w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD w okresie styczeń-grudzień 2016

Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie

Najwyższe miesięczne wynagrodzenie, zarówno w kraju, jak i w województwie, odnotowano w sektorze *Informacja i komunikacja* (Polska – 7 580,64 zł; województwo 4 814,55 zł.). Najniższe miesięczne wynagrodzenie, odbiegające od średniej zarówno krajowej, jak i wojewódzkiej, odnotowano w sektorze *Administrowanie i działalność wspierająca* (Polska – 2 985,43 zł; województwo – 2 380,95 zł).

2. LICZBA BEZROBOTNYCH I STOPA BEZROBOCIA

2.1. BEZROBOCIE I RYNEK PRACY WEDŁUG BADAŃ AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI (BAEL)

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) prezentuje dane dotyczące osób pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo.

- *Współczynnik aktywności zawodowej* przedstawia udział ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).
- *Wskaźnik zatrudnienia* przedstawia udział osób pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).
- *Stopa bezrobocia* przedstawia udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Tabela 7. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności Polski według województw (III kw. 2016 r.)¹⁷

Województwo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
Dolnośląskie	56,4	53,2	5,7
Kujawsko-Pomorskie	54,8	50,8	7,3
Lubelskie	55,7	52,4	6,0
Lubuskie	55,7	52,9	4,9
Łódzkie	56,8	53,6	5,6
Małopolskie	55,7	52,4	5,9
Mazowieckie	60,2	57,1	5,2
Opolskie	54,1	51,6	4,6
Podkarpackie	55,8	50,6	9,5
Podlaskie	57,0	53,4	6,5
Pomorskie	57,8	54,8	5,2
Śląskie	54,0	51,2	5,1
Świętokrzyskie	54,8	50,0	8,8
Warmińsko-Mazurskie	54,4	49,5	8,9
Wielkopolskie	58,1	55,6	4,4
Zachodniopomorskie	52,5	48,9	6,9
Polska	56,3	53,0	5,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BAEL

¹⁷ Dane na IV kwartał dostępne będą w marcu 2017 r.

Tabela 8. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności w województwie warmińsko-mazurskim i w Polsce (III kwartał lata 2014-2016)

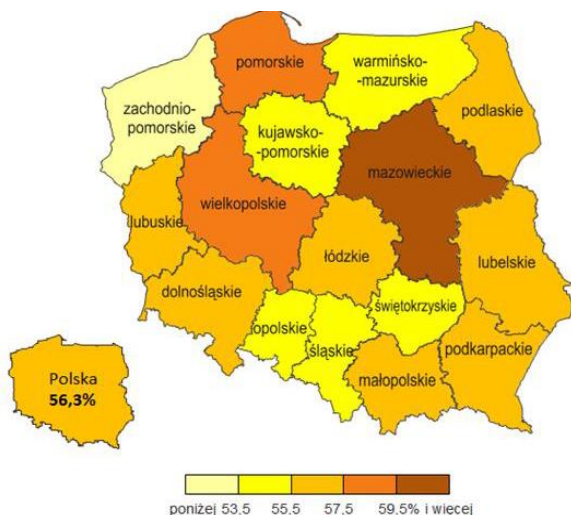
Wyszczególnienie		Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
Województwo Warmińsko-Mazurskie	2014	51,6	46,5	10,1
	2015	52,8	48,4	8,3
	2016	54,4	49,5	8,9
Polska	2014	56,5	51,9	8,2
	2015	56,4	52,4	7,1
	2016	56,3	53,0	5,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BAEL

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim, w trzecim kwartale 2016 roku wyniósł 54,4%, co oznacza, że ukształtował się na poziomie niższym niż w pozostałych województwach, za wyjątkiem: opolskiego (54,1%), śląskiego (54,0%) oraz zachodniopomorskiego (52,5%). Wspomniana wartość była również niższa od średniej krajowej (56,3%).

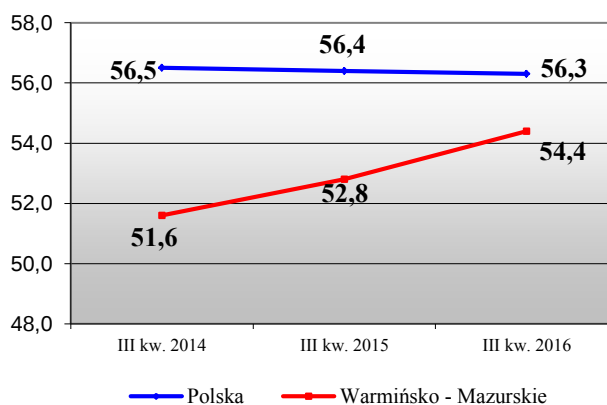
Analizując zmiany współczynnika w latach 2014-2016, należy zauważyć, iż aktualna wartość współczynnika aktywności zawodowej w województwie jest większa o 2,8 pkt proc. od wartości z trzeciego kwartału 2014 r. (51,6%), a w porównaniu do tego samego okresu w 2015 roku - większa o 1,6 pkt proc. W kraju, współczynnik aktywności zawodowej w 2016 r. w porównaniu do 2014 r. i 2015 r. kolejno zmniejszył się o 0,2 pkt proc. i 0,1 pkt proc.

Mapa 3. Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL w Polsce według województw (III kwartał 2016 r.)

Źródło: Urząd Statystyczny w Lublinie

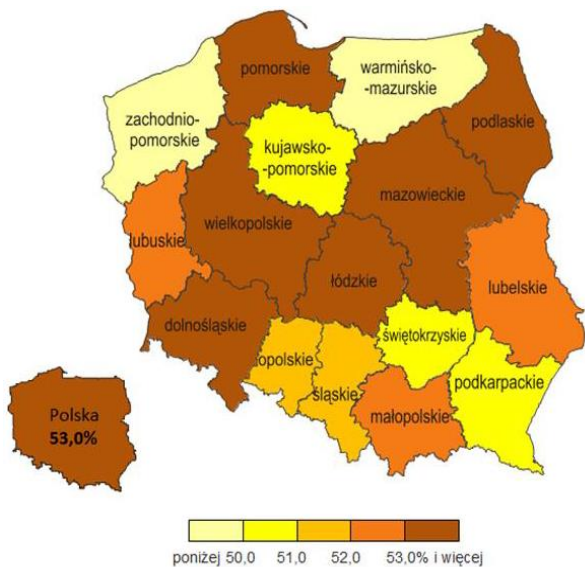
Wykres 5. Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL w województwie warmińsko-mazurskim i w kraju (III kwartał 2014-2016)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEL

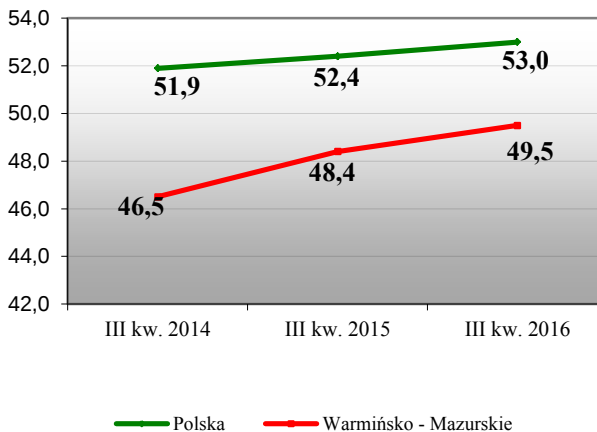
Wskaźnik zatrudnienia w trzecim kwartale 2016 roku w województwie wyniósł 49,5% w porównaniu ze wskaźnikiem ogólnopolskim (53,0%) był mniej korzystny. Województwo warmińskie - mazurskie wraz z województwem zachodniopomorskim (48,9%) charakteryzuje się najniższą wartością wskaźnika zatrudnienia w Polsce.

Mapa 4. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w Polsce według województw (III kwartał 2016 r.)

Źródło: Urząd Statystyczny w Lublinie

**Wykres 6. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL
w województwie warmińsko-mazurskim i w kraju
(III kwartał 2014-2016)**

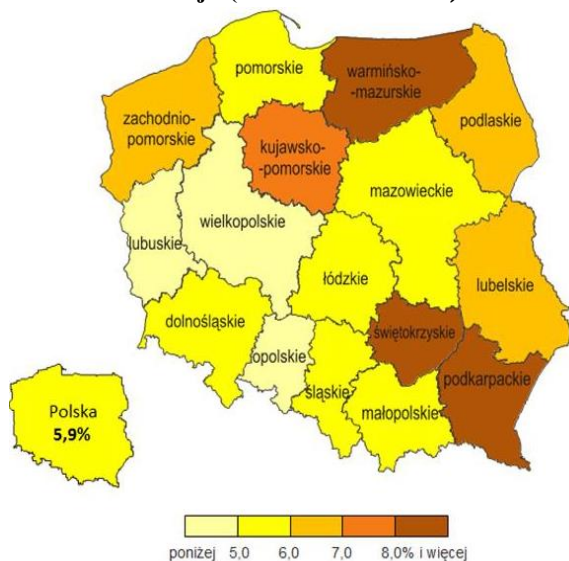
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEŁ

Wskaźnik zatrudnienia dla kraju w porównaniu do poprzednich lat wzrósł o 0,6 pkt proc. w odniesieniu do 2015 roku i 1,1 pkt proc. w stosunku do roku 2014, natomiast dla województwa wzrósł odpowiednio o 1,1 pkt proc. i o 3,0 pkt proc.

Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim na koniec III kwartału 2016 roku wyniosła 8,9% i była niższa od stopy bezrobocia rejestrowanego, która według stanu na koniec września 2016 roku kształtowała się na poziomie 13,7%. Różnica pomiędzy stopą bezrobocia rejestrowanego i stopą bezrobocia BAEL (4,8 pkt proc.) wynika z rozbieżności w definiowaniu terminu „osoba bezrobotna” przyjętym przy obliczaniu obu wskaźników. Część osób, pozostających w rejestrach powiatowych urzędów pracy, według metodologii BAEL nie jest bezrobotna, lecz bierna zawodowo lub pracująca w „szarej strefie”.

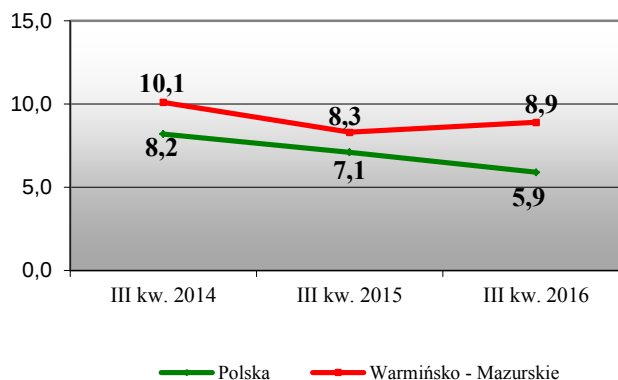
Region warmińsko-mazurski charakteryzuje się większą niż w skali kraju stopą bezrobocia według BAEL. Dystans jaki w III kwartale 2016 roku dzielił region od kraju wyniósł 3,0 pkt proc., w analogicznym okresie 2015 roku – 1,2 pkt proc., natomiast w 2014 roku – 1,9 pkt proc.

Mapa 5. Stopa bezrobocia według BAEL w kraju (III kwartał 2016 r.)

Źródło: Urząd Statystyczny w Lublinie

Wykres 7. Stopa bezrobocia według BAEL w województwie warmińsko-mazurskim i w kraju (III kwartał 2014-2016)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEL

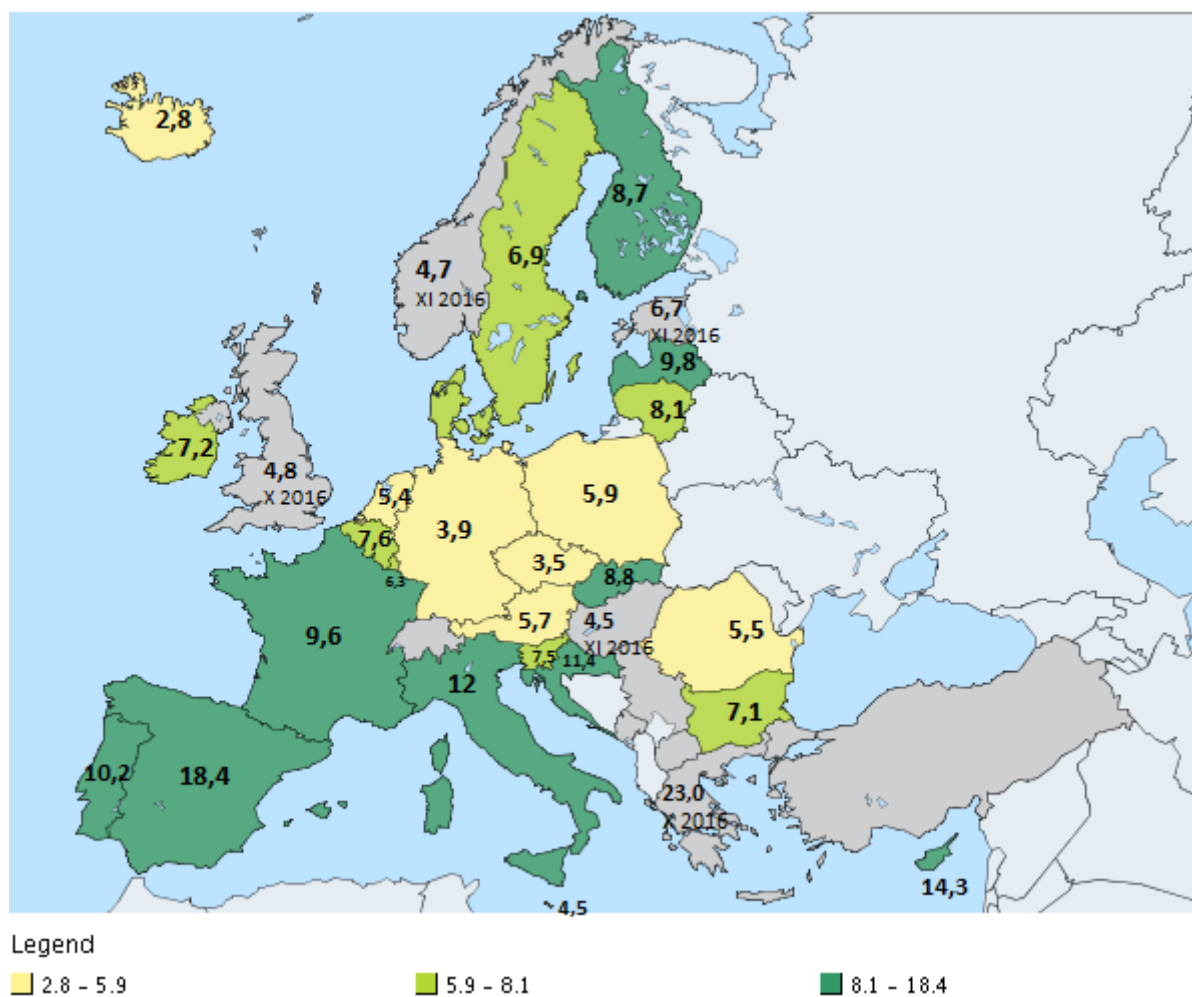
Analiza wartości stopy bezrobocia według BAEL w kraju wykazuje, że niższą stopą bezrobocia od naszego regionu, charakteryzuje się 14 województw. Wartość omawianego wskaźnika kształtuje się w nich od 4,4% do 8,8%. Spośród wszystkich województw jedynie Podkarpackie, osiągnęło wartość wyższą niż na Warmii i Mazurach, tj. 9,5%.

Stopa bezrobocia Unii Europejskiej 28 państw, według Eurostatu, w grudniu 2016 roku wyniosła 8,2%. Na poziomie 5,9% wskazano wartość dla Polski. Niższą wartość tego wskaźnika od stopy bezrobocia UE 28 państw członkowskich odnotowało w tym okresie 16 państw (łącznie z Polską) – w Czechach (3,5%), w Niemczech (3,9%), na Malcie (4,5%), w Holandii (5,4%), w Rumunii (5,5%), w Austrii (5,7%), w Danii (6,2%), w Luksemburgu (6,3%), w Szwecji (6,9%), w Bułgarii (7,1%), w Irlandii (7,2%), w Słowenii (7,5%), w Belgii (7,6%) oraz na Litwie (8,1%). Powyżej średniej UE stopa bezrobocia ukształtowała się w 9 państwach Unii – największa była w Hiszpanii (18,4%), na Cyprze (14,3%), we Włoszech (12,0%), w Chorwacji (11,4%), w Portugalii (10,2%), na Łotwie (9,8%), we Francji (9,6%), na Słowacji (8,8%) i Finlandii (8,7%)¹⁸. Spośród państw nienależących do UE, najniższą wartość stopy bezrobocia odnotowano w Islandii (2,8%), w Japonii (3,1%), oraz w USA (4,7%)¹⁹.

¹⁸ Brak pełnych danych o stopie bezrobocia w grudniu 2016 r. dla Estonii (6,7% w listopadzie 2016 r.), Grecji (23,0% w październiku 2016 r.), Węgier (4,5% w listopadzie 2016 r.) i Wielkiej Brytanii (4,8% w październiku 2016 r.)

¹⁹ Brak danych o stopie bezrobocia w grudniu 2016 r. dla Norwegii (4,7% w listopadzie 2016 r.)

Mapa 6. Stopa bezrobocia w państwach UE (grudzień 2016 rok)

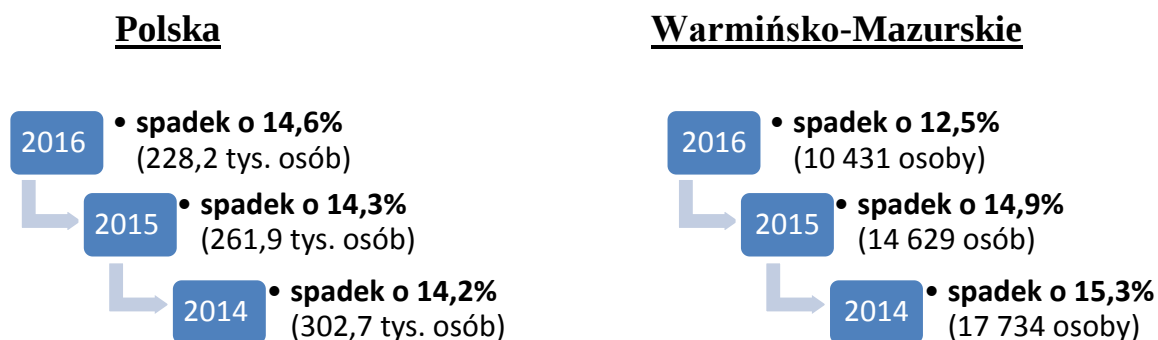

Źródło: Eurostat

2.2.LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W URZĘDACH PRACY

Na koniec 2016 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w województwie warmińsko-mazurskim ukształtowała się na poziomie 73 079 osób. Jest to o 12,5%, tj. o 10 431 osób mniej niż w grudniu 2015 roku. Tym samym utrzymująca się od paru lat tendencja spadkowa poziomu bezrobocia w regionie została nieco zahamowana. Dla porównania liczba bezrobotnych na przestrzeni lat 2015 i 2014 zmniejszyła się o 14,9%, tj. o 14 629 osób, zaś w latach 2014-2013 o 15,3% (17 734 osoby).

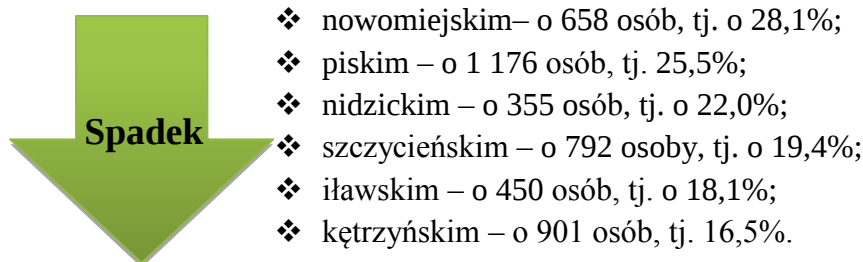
Rysunek 2. Dynamika spadku liczby bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim i w Polsce (wg stanu na koniec roku)

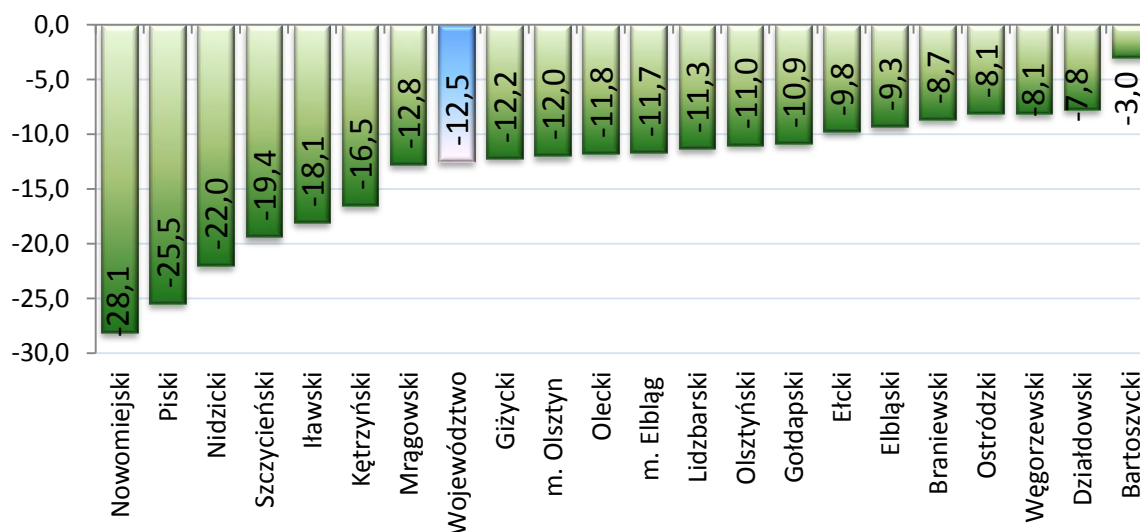
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W Polsce poziom bezrobocia rejestrowanego w 2016 roku, osiągnął wartość 1 335,2 tys. osób. Biorąc pod uwagę lata 2014-2016 można dostrzec również korzystne zmiany. Liczba bezrobotnych w stosunku do roku 2014 spadła o 26,8%, tj. o 490,0 tys. osób, natomiast w odniesieniu do roku 2015 obserwujemy spadek na poziomie 14,6%, tj. 228,2 tys. osób.

Spadek bezrobocia nastąpił we wszystkich powiatach województwa warmińsko-mazurskiego, a powyżej średniej wojewódzkiej, w powiatach:

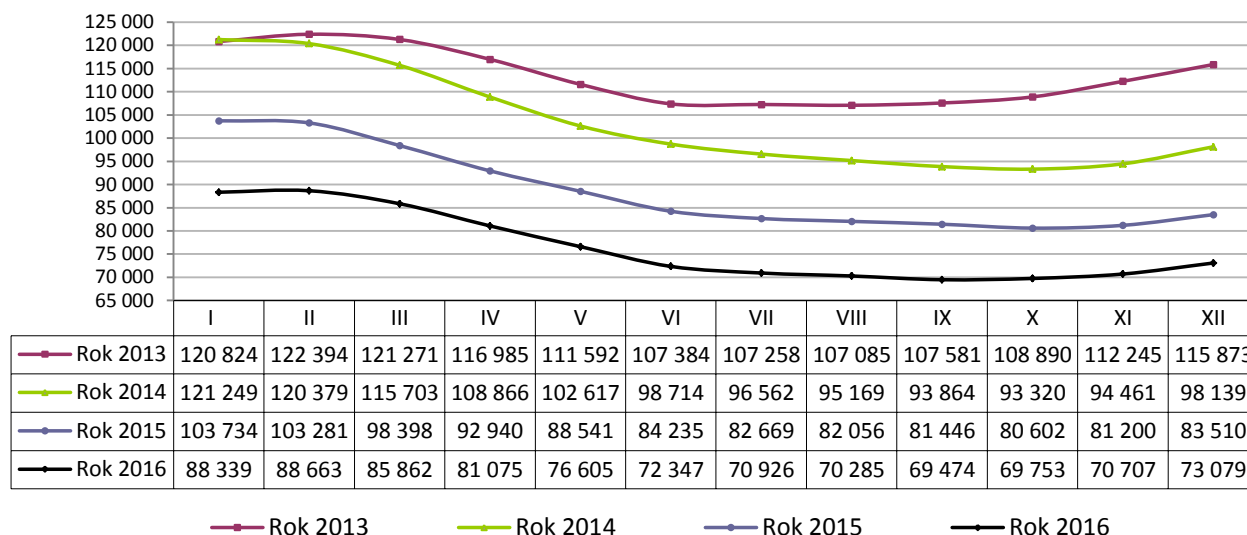
Wykres 8. Roczne zmiany liczby bezrobotnych w województwie grudzień 2016 - 2015 (w %)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych MPiPS-01.

Charakterystycznym zjawiskiem dla województwa warmińsko-mazurskiego jest sezonowość bezrobocia. Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych jest w pierwszych miesiącach roku. W styczniu 2016 roku było to 88 339 osób, to jest o 18 865 osób (o 27,2%) więcej niż we wrześniu, kiedy w urzędach pracy zarejestrowanych było najmniej bezrobotnych (69 474 osoby).

Wykres 9. Bezrobocie rejestrowane w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2013-2016

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Bezrobocie w województwie cechuje również nierównomierne rozmieszczenie terytorialne. Według stanu na koniec 2016 roku różnica pomiędzy powiatem o najmniejszej liczbie bezrobotnych (powiat nidzicki – 1 256 osób), a powiatem, o najwyższej liczbie zarejestrowanych osób (olsztyński – 5 919 osób) wynosiła 4 663 osoby.

2.3.STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Na koniec 2016 roku stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim osiągnęła wartość 14,2% przy 8,3% w kraju. W odniesieniu do roku poprzedniego w regionie zaobserwowano większą dynamikę spadku tego wskaźnika, niż w kraju (spadek odpowiednio o 2,0 pkt proc. i o 1,4 pkt proc.).

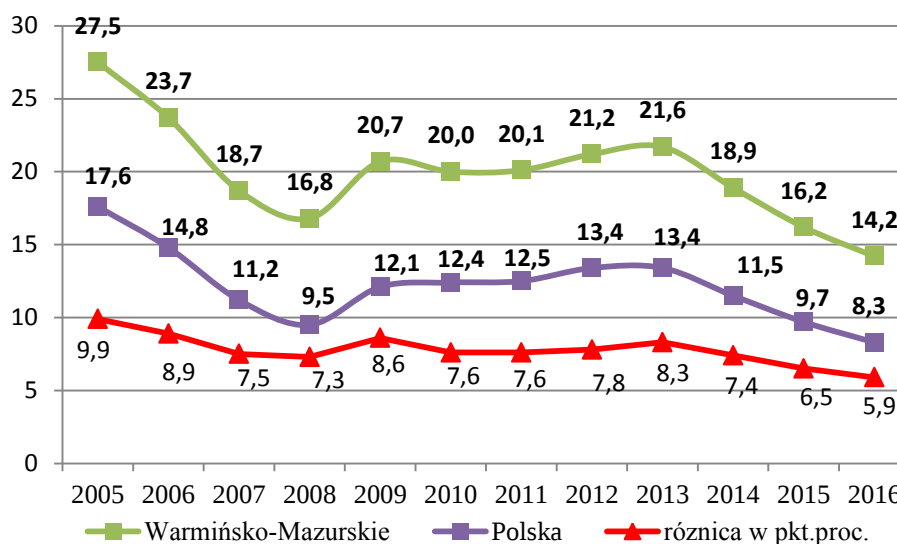
Rysunek 3. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim oraz w Polsce w latach 2015-2016

Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie.

W ciągu ostatniej dekady obserwujemy systematyczne zmniejszanie się dystansu pomiędzy wojewódzką i krajową stopą bezrobocia. Jeszcze w 2005 roku wynosił on 9,9 pkt proc., podczas gdy w chwili obecnej kształtuje się na poziomie 5,9 pkt proc.. Tym samym dystans pomiędzy wojewódzką, a krajową stopą bezrobocia zmniejszył się o 4,0 pkt proc. i jest na najniższym poziomie od dziesięciu lat.

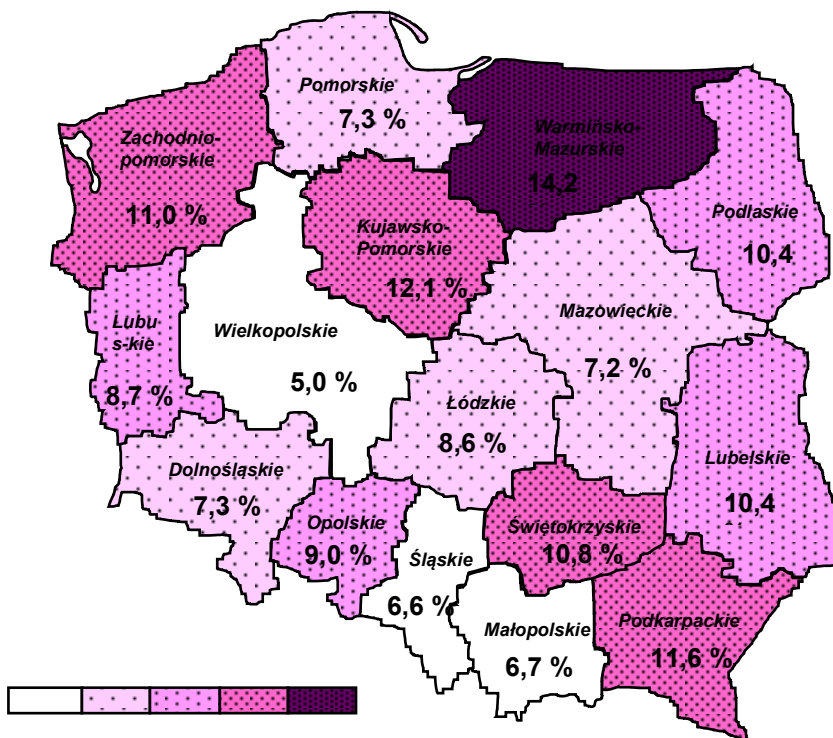
Wykres 10. Tendencje w kształtowaniu się wskaźnika stopy bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim na tle kraju w latach 2005-2016

Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie.

W 2016 roku, tak jak w latach poprzednich, stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim jest jedną z najwyższych w kraju. Kujawsko-pomorskie, ze wskaźnikiem 12,1% oraz podkarpackie – 11,6% są w grupie województw o podobnie wysokiej stopie bezrobocia. Poniżej średniej krajowej, wskaźnik ten ukształtował się w sześciu województwach, najniższą wartość odnotowując w Wielkopolskim (5,0%).

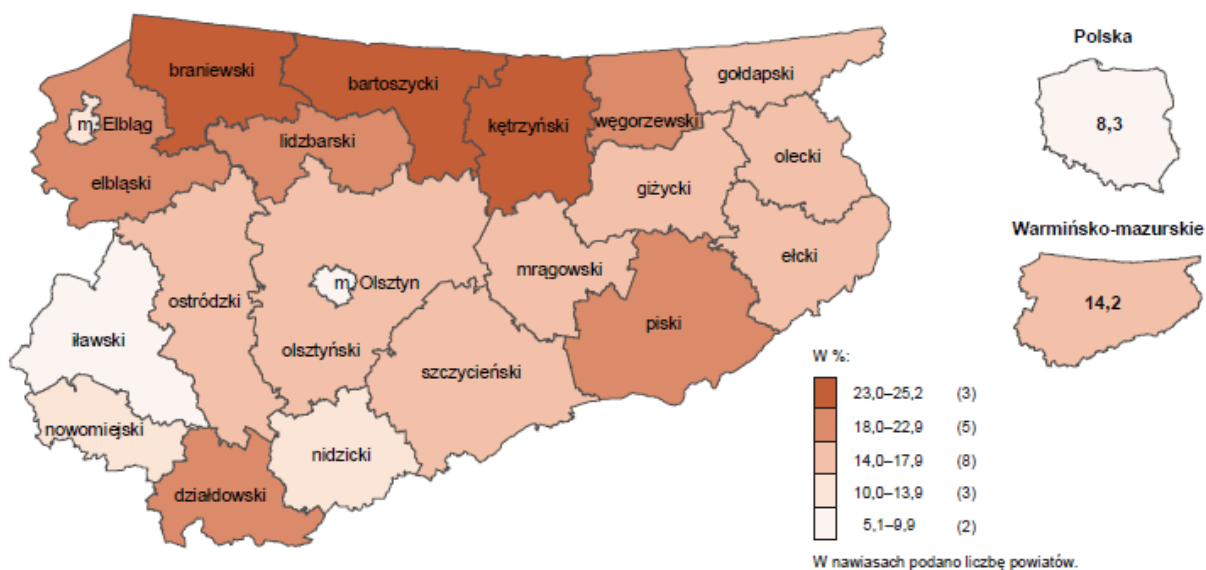
Mapa 7. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce (stan w dniu 31 grudnia 2016 roku)

Źródło: Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej

Stopa bezrobocia na Warmii i Mazurach charakteryzuje się także mocnym zróżnicowaniem lokalnym. Rozpiętość wskaźnika pomiędzy powiatami wynosiła 20,1 pkt proc. (od 5,1% w mieście Olsztyn do 25,2% w powiecie braniewskim). Różnica ta systematycznie się zmniejsza. Dla porównania w 2015 roku wynosiła 21,5 pkt proc., rok wcześniej – 22,9 pkt proc.

**Mapa 8. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w grudniu 2016 roku
według powiatów**

Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Stopa bezrobocia poniżej średniej wojewódzkiej wystąpiła w pięciu powiatach Warmii i Mazur: w mieście Olsztynie (5,1%), w powiatach iławskim (6,0%), nowomiejskim (10,8%), Elblągu (11,4%) i nidzickim (11,8%). Powiaty giżycki i szczycieński odnotowały wartość wskaźnika na poziomie wojewódzkiego. W grupie powiatów o najwyższej stopie bezrobocia, tak jak w latach poprzednich, znalazły się powiaty: braniewski (25,2%), bartoszycki i kętrzyński (23,7%) oraz węgorzewski (22,9%).

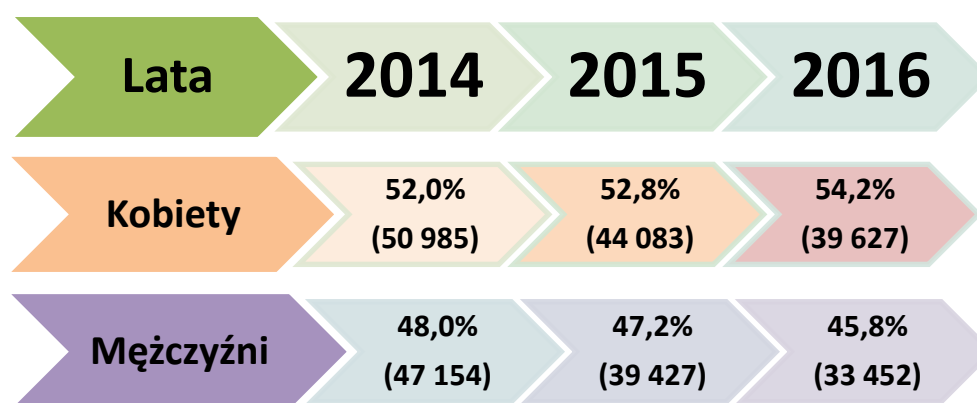
3. STRUKTURA REGIONALNEGO BEZROBOCIA

3.1. BEZROBOTNI WG PŁCI

Analiza struktury osób bezrobotnych figurujących w rejestrach urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego wskazuje, iż kobiety stanowią większy odsetek wśród ogółu bezrobotnych. Na koniec 2016 roku udział procentowy kobiet wynosił 54,2% (39 627 osób). Wskaźnik ten w ostatnich latach wykazuje tendencję wzrostową (od 52,0% w 2014 roku), przy zmniejszającej się liczbie bezrobotnych kobiet (z poziomu 50 985 osób w 2014 roku). Najwyższe udziały procentowe kobiet odnotowano w powiatach nowomiejskim (65,2%), iławskim (61,6%) oraz działdowskim (60,1%), najniższe w mrągowskim (47,6%) i kętrzyńskim (50,2%).

Analiza bezrobocia wg płci wskazuje, że w latach 2015 i 2016 szybciej zmniejszała się liczba mężczyzn niż kobiet. Przy spadku liczby bezrobotnych mężczyzn o 15,1%, liczba zarejestrowanych kobiet spadła o 10,1%. W 2016 roku zwiększyła się również liczba mężczyzn, jaka przypadała na 100 bezrobotnych kobiet – z 111 w 2015 r. do 118.

Rysunek 4. Udział procentowy kobiet i mężczyzn w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2016

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W Polsce odsetek kobiet w ewidencji bezrobotnych, na koniec 2016 roku, wynosił 53,3% (o 1,1 pkt. proc. więcej niż w 2015 r.). W porównaniu do 2015 roku liczba bezrobotnych kobiet w kraju, która wynosiła 712,2 tys., spadła o 12,7% (o 103,9 tys. osób). Dynamika ich spadku była

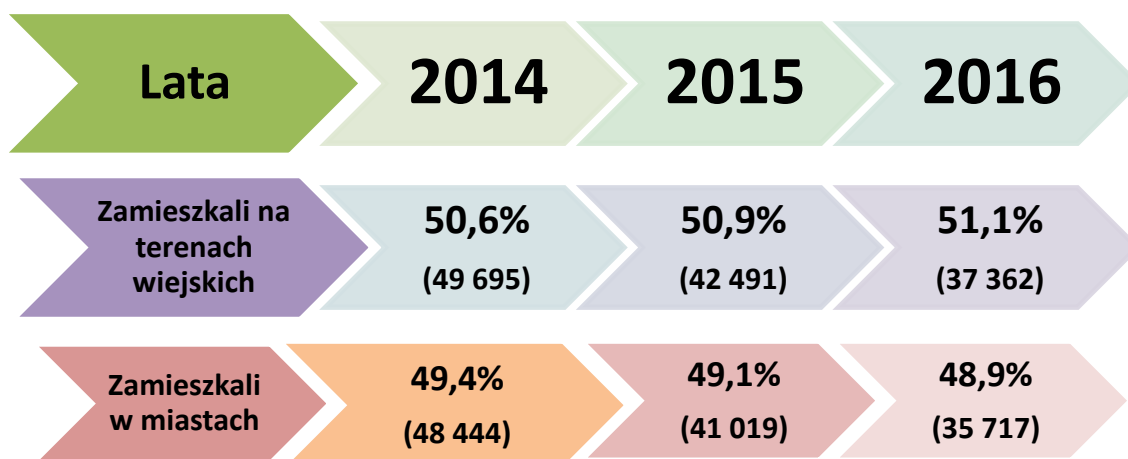
mniej niż mężczyźni, gdzie liczba bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 16,6% (o 124,3 tys. osób). Na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadło 114 kobiet (przed rokiem 109 kobiet).

3.2. BEZROBOTNI WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Tak jak w poprzednich latach, bezrobotni zamieszkałi na terenach wiejskich, na koniec 2016 roku, stanowili ponad połowę wszystkich osób figurujących w rejestrach urzędów pracy – 51,1% (37 362 osoby). W latach 2014–2016 obserwujemy systematyczny wzrost udziału procentowego tej grupy w ogóle bezrobotnych: o 0,2 pkt proc. w stosunku do roku 2015 oraz o 0,5 pkt proc. w odniesieniu do roku 2014.

Największy udział procentowy bezrobotnych mieszkańców terenów wiejskich zanotowano w statystykach PUP w Nowym Mieście Lubawskim (77,8%), zaś najmniej w PUP w Ełku (43,1%).

Rysunek 5. Udział procentowy osób zamieszkałych na terenach wiejskich i w miastach w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2016

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

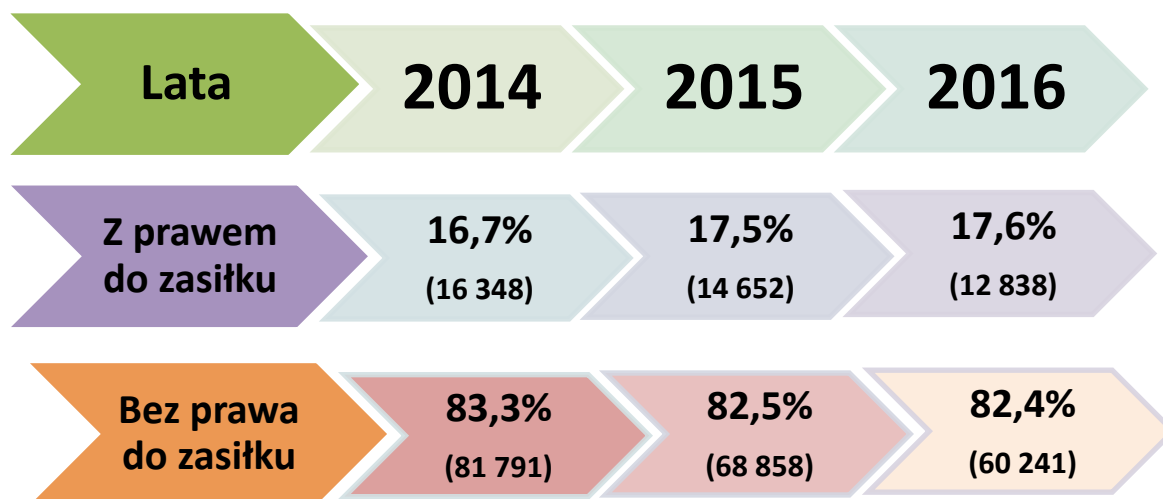
W kraju, podobnie jak w województwie warmińsko-mazurskim, wzrasta odsetek bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich. Na koniec 2016 roku w ogólnej liczbie bezrobocia stanowili 45,2% (603,6 tys. osób), tj. o 0,3 pkt proc. więcej niż przed rokiem. O 98,0 tys. osób (14,0%) zmniejszyła się natomiast liczba bezrobotnych z terenów wiejskich.

3.3. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Na koniec 2016 roku bezrobotni z prawem do zasiłku, w liczbie 12 838 osób, stanowili 17,6% wszystkich zarejestrowanych w urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba bezrobotnych uprawnionych do świadczenia, zmniejszyła się o 1 814 osób (tj. o 12,4%). Jednocześnie zwiększył się udział procentowy tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych - o 0,1 pkt proc.

Największy udział procentowy osób korzystających z tego świadczenia wystąpił w powiatach nowomiejskim (23,7%), piskim (21,9%) oraz iławskim (21,5%), najmniejszy w Elblągu (12,2%).

Rysunek 6. Udział procentowy osób z prawem i bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2016

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W porównaniu do kraju, na Warmii i Mazurach odsetek osób bezrobotnych, którym przysługiwało prawo do zasiłku był większy. W Polsce na koniec 2016 roku wynosił on 14,0%, był więc o 3,6 pkt proc. mniejszy niż w województwie. W porównaniu do 2015 roku wskaźnik ten zwiększył się o 0,2 pkt proc.. W kraju, tak jak w województwie, w latach 2015-2016 odnotowano spadek liczby bezrobotnych z prawem do zasiłku z 217,3 tys. osób do 186,7 tys. (spadek o 30,6 tys., tj. o 14,1%).

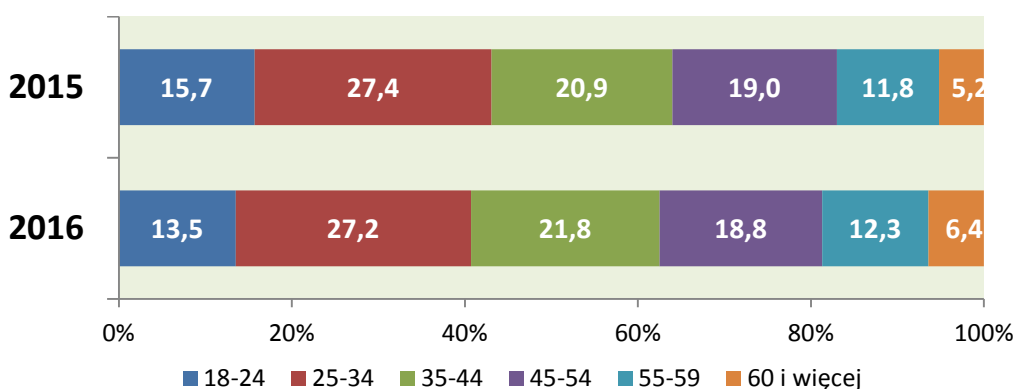
3.4.BEZROBOTNI WG WIEKU

Najliczniejszą grupę wiekową, od wielu lat, stanowią osoby bezrobotne w wieku **25 -34 lata**. Wg danych na koniec grudnia 2016 roku ich liczba wyniosła 19 892 osoby (27,2% ogółu bezrobotnych) i była niższa niż w roku poprzednim o 2 973 osób (o 13,0%). Równie duży odsetek bezrobotnych stanowią osoby w wieku **35-44 lata**. W końcu 2016 roku, w urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego, zarejestrowanych było 15 898 osób bezrobotnych (21,8%) w tym przedziale wiekowym, to o 1 545 osób mniej niż przed rokiem. Liczba bezrobotnych w grupie wiekowej **45-54 lata** ukształtowała się na poziomie 13 729 osób i była niższa niż w 2015 roku o 2 158 osób (o 13,6%). Najmłodsza kategoria bezrobotnych, a więc osoby w wieku **18-24 lata**, (9 891 osób) stanowiły 13,5% wszystkich bezrobotnych na Warmii i Mazurach. Na koniec 2016 roku, na skutek realizowanych programów populacja ta zmniejszyła się - spadek o 3 253 osoby, tj. o 24,7%. Stosunkowo niski wskaźnik udziału w ogólnym bezrobociu mają osoby w wieku **55-59 lat**. Na koniec 2016 roku bezrobotnych w tej kategorii wiekowej było na Warmii i Mazurach 8 957 osób (12,3% ogółu zarejestrowanych). W porównaniu do roku ubiegłego ich liczba zmniejszyła się o 905 osób, tj. o 9,2%. Najmniej liczną grupę w omawianej kategorii tworzą

osoby w wieku **60 lat i więcej**. Według stanu na koniec 2016 roku ich liczba wyniosła 4 712 osób (6,4%) i w odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyła się o 403 osoby (9,4%).

Struktura wiekowa zarejestrowanych bezrobotnych w naszym województwie nie odbiega od struktury krajowej. Największy odsetek bezrobotnych w kraju stanowiły osoby w wieku 25-34 lata. Na koniec grudnia 2016 roku ich liczba wynosiła 370,1 tys. osób, a udział procentowy w ogóle bezrobotnych ukształtował się na poziomie 27,7%. Równie duży odsetek stanowili bezrobotni w przedziale wiekowym 35-44 lata – na koniec 2016 r. 22,1% ogółu zarejestrowanych (295,0 tys. osób). Najmniej – tj. 7,0% wszystkich bezrobotnych w kraju, to osoby w wieku 60 lat i więcej (93,7 tys. osób).

Wykres 11. Zmiany procentowe w strukturze bezrobotnych według grup wiekowych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2015-2016

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Biorąc pod uwagę wiek, struktura bezrobotnych w województwie w latach 2016 i 2015 pozostaje bez zmian. Widoczne są jednak spadki udziału procentowego osób młodych w ogólnej liczbie bezrobotnych - największe w grupie osób od 18-24 roku życia o 2,2 pkt proc. Spadek zanotowano również dla osób w przedziale od 25 do 34 lat – o 0,2 pkt proc. Zmniejszył się również odsetek osób w wieku od 45 do 54 lat (o 0,2 pkt proc.). Najbardziej znaczący w strukturze bezrobotnych był natomiast wzrost odsetka bezrobotnych powyżej 60 roku życia – o 1,3 pkt proc.

Zaznaczyć należy, iż w porównaniu do Polski w regionie, dynamika spadku udziału procentowego osób młodych w ogólnej liczbie bezrobotnych była większa - odpowiednio o 1,7 i o 2,2 pkt proc. dla bezrobotnych w wieku od 18 do 24 lat. Także dla osób z przedziału wiekowego 25-34 lat w na Warmii i Mazurach, w przeciwieństwie do Polski, odnotowano spadek udziału tej grupy w strukturze bezrobotnych o 0,2, pkt proc. (w kraju wzrost o 0,2 pkt proc.).

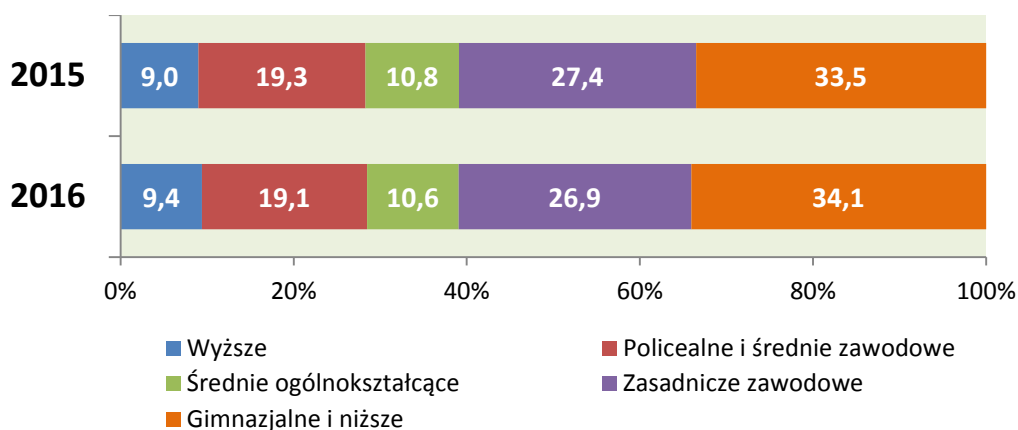
3.5.BEZROBOTNI WG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Spośród bezrobotnych zarejestrowanych w 2016 roku na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – 24 898 (34,1%) osób legitymuje się wykształceniem **gimnazjalnym i niższym**. W skali roku liczba bezrobotnych w tej kategorii zmniejszyła się o 3 056 (o 10,9%) osób. Na drugim miejscu, pod względem liczebności grupy, znajdują się absolwenci **zasadniczych szkół zawodowych**. Wg stanu na koniec 2016 roku liczba bezrobotnych z tym poziomem wykształcenia

wyniosła 19 627 osób (26,9%) zmniejszając się tym samym, w odniesieniu do roku poprzedniego, o 3 253 osoby (spadek o 14,2%). W dalszym ciągu osoby z wykształceniem **policealnym i średnim zawodowym** stanowią wysoki odsetek w strukturze bezrobotnych. Na koniec 2016 roku, osoby z dyplomem szkół policealnych i średnich zawodowych stanowiły 19,1% (13 925 osób) spośród wszystkich osób występujących w rejestrach urzędów pracy. Na przestrzeni lat 2015-2016 liczba tych osób zmniejszyła się o 2 157 (o 13,4%). Jedną z najmniej licznych grup bezrobotnych, z uwagi na kryterium wykształcenia, byli absolwenci szkół **średnich ogólnokształcących**. Ich liczba wg stanu na koniec 2016 roku, wyniosła 7 748 osób (10,6%) i była niższa niż w roku ubiegłym o 1 263 osoby (o 14,0%). Spadła również liczba bezrobotnych legitymujących się dyplomem szkół **wyższych** (o 702, tj. o 9,3%). Na koniec grudnia 2016 roku odsetek osób w tej kategorii wyniósł 9,4% - 6 881 osób.

Tak jak na Warmii i Mazurach również w kraju, w 2016 roku, przeważały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 27,9% (371,9 tys. osób). Wysoki odsetek bezrobotnych, legitymuje się świadectwem ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej – 26,6% (355,5 tys. osób). Osoby z wykształceniem wyższym stanowiły 13,3% ogółu (177,6 tys.) zarejestrowanych bezrobotnych. Najmniejszy udział procentowy w strukturze bezrobocia z uwagi na poziom wykształcenia tworzyły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 10,6% (140,9 tys. osób).

Wykres 12. Zmiany procentowe w strukturze bezrobotnych według poziomu wykształcenia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2015-2016

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Obserwowane w województwie w latach 2015-2016 zmiany w strukturze bezrobotnych, biorąc pod uwagę ich wykształcenie, w dużej mierze odzwierciedlały sytuację w kraju. W obu przypadkach wzrósł odsetek osób z wykształceniem wyższym (odpowiednio o 0,4 i 0,5 pkt proc.) oraz gimnazjalnym – o 0,6 i 0,2 pkt proc. Różnica zarysowała się natomiast w grupie osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, dla której w regionie odnotowano spadek o 0,2 pkt proc. W Polsce udział procentowy tej grupy w strukturze bezrobotnych wzrósł w tym okresie o 0,1 pkt proc.

Szczególnie trudna jest sytuacja młodych osób, które wkraczają na rynek pracy po ukończeniu szkoły. Na koniec roku 2016 wśród bezrobotnych zarejestrowanych było 2 346 osób -3,2% ogółu bezrobotnych (w Polsce 3,9%), które znajdowały się **w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia edukacji**, zgodnie z datą określoną w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie, poświadczającym ukończenie szkoły. W porównaniu do końca 2015 roku liczba absolwentów szkół spadła o 1 119 osób, tj. 32,3%. Wśród bezrobotnych absolwentów dominują kobiety – 60,2% (1 412 osób). Przed rokiem ich udział procentowy był mniejszy - 58,2% (2 018 osób). Odsetek osób uprawnionych do zasiłku w tej grupie jest znikomy i wynosił 3,6% (85 osób).

Liczną grupą wśród bezrobotnych są osoby **bez kwalifikacji zawodowych**. Na koniec 2016 roku rejestry urzędów pracy odnotowały 23 868 takich osób, tj. 32,7% (w Polsce 30,7%). W odniesieniu do 2015 roku nastąpił spadek liczby osób w tej kategorii o 2 922 (o 10,9%). Wzrósł natomiast ich odsetek w ogólnym bezrobociu o 0,6 pkt proc. W grupie tej przeważają kobiety – 57,3% bezrobotnych bez kwalifikacji. W roku 2016 odnotowano 13 682 bezrobotnych kobiet (34,5% ogółu zarejestrowanych pań), które nie posiadały żadnych kwalifikacji zawodowych, tj. o 1 331 (8,9%) osób mniej niż przed rokiem, przy wzroście udziału procentowego o 1,7 pkt proc. Tylko 11,6% bezrobotnych tej kategorii posiada prawo do zasiłku (2 774 osoby).

3.6.BEZROBOTNI WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

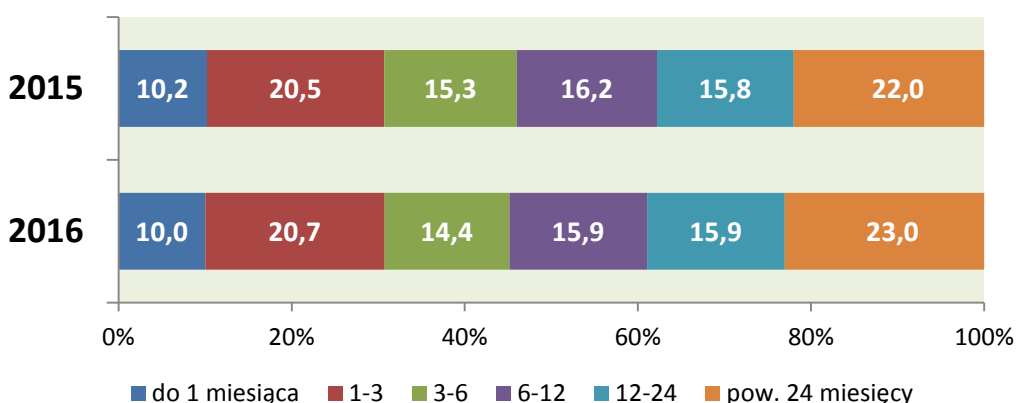
Największy udział w strukturze bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy stanowią bezrobotni, którzy pozostają bez pracy **powyżej 24 miesięcy** (16 779 osób, tj. 23,0%). Na przestrzeni ostatnich dwóch lat liczba bezrobotnych w tej kategorii zmniejszyła się o 1 621 osób (o 8,8%). W dalszej kolejności wymienić należy bezrobotnych, którzy nie pracują **od 1 do 3 miesięcy**. Według stanu na koniec 2016 roku, w grupie tej, bez zatrudnienia pozostawały 15 143 osoby, które stanowiły 20,7% ogółu zarejestrowanych (tj. o 1 952 bezrobotnych - o 11,4% mniej niż przed rokiem). Równie wysoki odsetek występuje wśród osób nie pracujących **od 12 do 24 miesięcy**. Stanowili oni na koniec 2016 roku 15,9% ogółu bezrobotnych (11 643 osoby), to o 1 554 osoby (o 11,8%) mniej niż przed rokiem. Taki sam odsetek w strukturze bezrobotnych tworzyło 11 635 osób, które w rejestrze urzędów pracy figuruje **od 6 do 12 miesięcy**. W porównaniu do roku 2015 nastąpił spadek o 1 869 osób (13,8%). Odnosząc dane do roku 2015 można zauważyć, że spadła także liczba bezrobotnych w kategorii pozostających bez pracy **od 3 do 6 miesięcy** - o 2 251 osób (17,6%) do poziomu 10 541 osób (14,4%). Najmniejszą liczbę stanowią bezrobotni pozostający bez zatrudnienia **do 1 miesiąca**. Według stanu na koniec 2016 roku było to 7 338 osób (10,0%) o 1 184 osoby (o 13,9%) mniej niż w 2015 roku.

W kraju, struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy, przedstawia się podobnie jak w województwie. Na koniec 2016 roku największy odsetek w strukturze bezrobotnych stanowiły osoby niepracujące powyżej 24 miesięcy – 24,5% (327,0 tys. osób) oraz osoby bez zatrudnienia od 1 do 3 miesięcy - 18,9% (251,7 tys. osób). Najniższy odsetek, tworzyły osoby z najkrótszym okresem od zarejestrowania w urzędzie - do 1 miesiąca – 10,0% (133,3 tys. osób).

Zmiany w strukturze, jakie obserwowaliśmy na koniec 2015 i 2016 roku w regionie, to zmniejszający się udział procentowy osób z trzech grup bezrobotnych: pozostających bez pracy do

1 miesiąca (spadek o 0,2 pkt proc.); od 3 do 6 m-cy (o 0,9 pkt proc.) oraz od 6 m-cy do roku (o 0,3 pkt proc.). W przypadku pozostałych grup odnotowano wzrost ich udziału procentowego w strukturze bezrobotnych, największy dla osób zarejestrowanych w urzędach pracy od ponad dwóch lat – o 1,0 pkt proc. Dla porównania w Polsce zmniejsza się odsetek osób w trzech grupach z najkrótszym czasem poszukiwania pracy, w których nie przekracza on 6 miesięcy (w przedziale od 0,2 do 0,4 pkt.proc.). Zwiększający się udział odnotowano natomiast dla bezrobotnych pozostających bez zatrudnienia od ponad roku. Dynamika tego wzrostu w przypadku osób poszukujących pracy od 12 do 24 miesięcy jest większa niż na Warmii i Mazurach (odpowiednio 0,8 i 0,1 pkt proc.), w przeciwieństwie do bezrobotnych poszukujących pracy od ponad 24 miesięcy, których odsetek w Polsce zwiększył się o 0,2 pkt. proc. zaś w województwie o 1,0 pkt proc.

Wykres 13. Zmiany procentowe w strukturze bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2015-2016

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

3.7.BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY

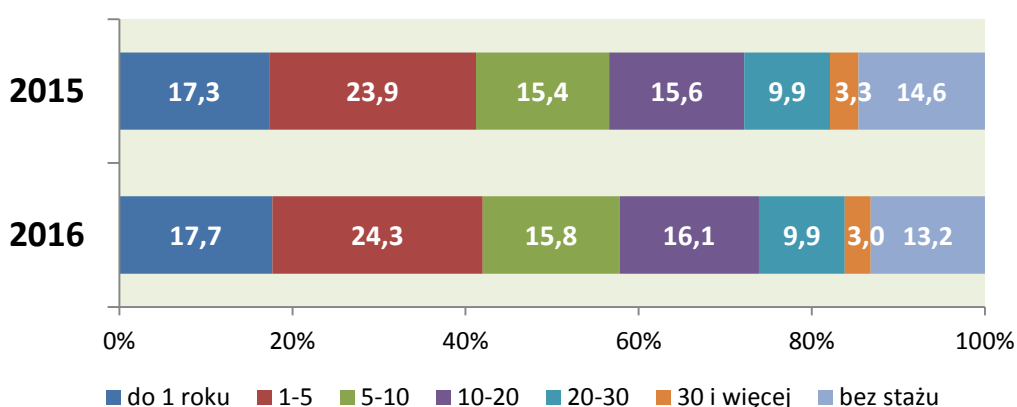
Na koniec 2016 roku w warmińsko-mazurskich urzędach pracy najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych – 17 730 (24,3%) – stanowiły osoby posiadające staż pracy **od 1 do 5 lat**. W ujęciu rocznym wskaźnik ten zmniejszył się o 2 276 osób (o 11,4%). Krótszym stażem - **do 1 roku** legitymowało się 12 916 osób, tj. 17,7% bezrobotnych. W porównaniu z rokiem poprzednim to o 1 553 (o 10,7%) osoby mniej. W skali roku zmniejszyła się również liczba osób ze stażem pracy **od 5 do 10 lat**. Według danych urzędów pracy z 12 873 bezrobotnych zarejestrowanych w roku 2015 w tej kategorii wiekowej, do końca 2016 r., ich liczba spadła do 11 581 osób, tj. o 1 292 osoby (o 10,0%). Ich udział procentowy w ogólnym bezrobociu wynosił 15,8%. Liczba bezrobotnych ze stażem pracy **od 20 do 30 lat** wyniosła na koniec 2016 roku 7 268 osób (9,9% ogółu), to o 930 osób (o 11,3%) mniej niż przed rokiem. Najmniejszy odsetek bezrobotnych stanowią osoby, które przepracowały **30 lat i więcej**. Na koniec 2016 roku takich osób było 2 177 (3,0%), tj. o 536 (19,8%) osób mniej w stosunku do poprzedniego roku.

Duży odsetek bezrobotnych – co jest bardzo niepokojące – stanowią osoby **bez stażu pracy**. Wg danych powiatowych urzędów pracy, liczba bezrobotnych nigdy wcześniej niepracujących wyniosła na koniec grudnia 2016 roku 9 667 osób (13,2%). W odniesieniu do roku poprzedniego liczba ta zmniejszyła się o 2 512 osób (o 20,6%).

W kraju największy odsetek bezrobotnych ze względu na długość stażu pracy, podobnie jak w województwie warmińsko-mazurskim, stanowili bezrobotni pracujący **od 1 do 5 lat** – 22,7% (302,6 tys. osób). Na równie wysokim poziomie utrzymuje się odsetek bezrobotnych, którzy w ogóle nie pracowali, a więc osób **bez stażu pracy** – na koniec 2016 roku było to 14,5% (193,7 tys. osób). Najniższy udział procentowy wśród bezrobotnych w strukturze według stażu pracy, miały osoby pracujące **30 lat i więcej** – 3,7% (49,6 tys. osób).

Zmiany procentowe w strukturze bezrobotnych, wg stażu pracy w regionie, były zbieżne ze zmianami obserwowanymi w Polsce. W latach 2015-2016 wraz ze spadkiem liczby bezrobotnych, zwiększył się odsetek osób z niższym stażem pracy, natomiast zmalał w przypadku grup osób, którzy przed zarejestrowaniem w urzędzie pracowali ponad 20 lat.

Wykres 14. Zmiany procentowe w strukturze bezrobotnych według stażu pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2015-2016

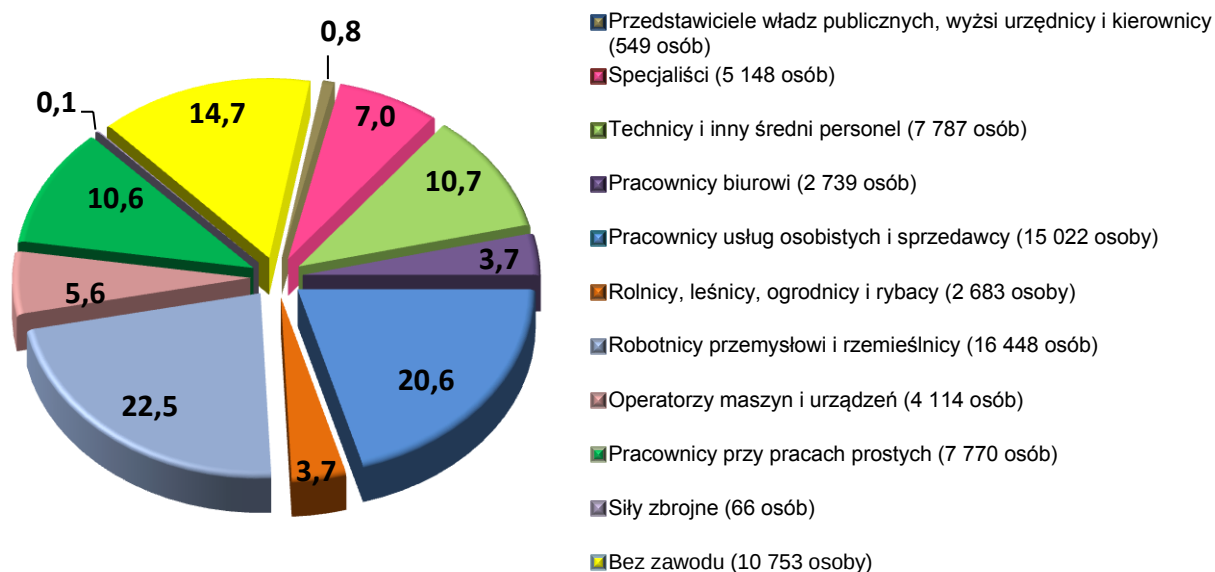

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

3.8. BEZROBOTNI WG WIELKICH GRUP ZAWODÓW

Lista zawodów w największym stopniu generujących bezrobocie od lat jest niezmienna, odnotowywane są tylko okresowe zmiany ich proporcji. W województwie warmińsko-mazurskim niezmiennie najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych, stanowią robotnicy **przemysłowi i rzemieślnicy** - 22,5% ogółu bezrobotnych (16 448 osób) oraz pracownicy **usług osobistych i sprzedawcy** – 20,6% (15 022 osoby). Najmniej bezrobotnych zarejestrowanych było w grupie zawodów siły zbrojne (0,1% ogółu zarejestrowanych, tj. 66 osób) oraz przedstawicieli władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, którzy stanowili 0,8% (549 osób).

Wykres. 15. Bezrobotni według wielkich grup zawodów w 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Biorąc pod uwagę strukturę bezrobotnych wg wielkich grup zawodów w 2016 roku, w porównaniu do sytuacji sprzed roku, w czterech grupach nie odnotowano większych zmian (grupy: *specjaliści*; *technicy i średni personel*; *pracownicy biurowi*; *rolnicy, leśnicy, ogrodnicy i rybacy*). W przypadku przedstawicieli trzech grup: *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy*, *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* oraz *pracownicy przy pracach prostych*, zaobserwowano zwiększenie ich udziału procentowego w strukturze bezrobotnych od 0,1 do 0,9 pkt proc. Spadki odnotowano w grupach zawodów: *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (o 0,7 pkt proc.) oraz *operatorzy maszyn i urządzeń* (o 0,1 pkt proc.).

Tabela 9. Liczba bezrobotnych wg wielkich grup zawodów w latach 2015 - 2016

Grupy zawodowe	Bezrobotni - stan na 31 grudnia				Wzrost/spadek w odniesieniu	
	2015 rok		2016 rok		Liczba	
	Liczba	%	Liczba	%		
Ogółem, z tego:	83 510	100,0	73 079	100,0	-10 431	x
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	482	0,6	549	0,8	67	0,2
Specjaliści	5 824	7,0	5 148	7,0	-676	-
Technicy i inny średni personel	8 903	10,7	7 787	10,7	-1 116	-
Pracownicy biurowi	3 062	3,7	2 739	3,7	-323	-
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	16 493	19,7	15 022	20,6	-1 471	0,9
Rolnicy, leśnicy, ogrodnicy i rybacy	3 059	3,7	2 683	3,7	-376	-
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	19 343	23,2	16 448	22,5	-2 895	-0,7
Operatorzy maszyn i urządzeń	4 719	5,7	4 114	5,6	-605	-0,1
Pracownicy przy pracach prostych	8785	10,5	7 770	10,6	-1 015	0,1
Siły zbrojne	78	0,1	66	0,1	-12	-
Bez zawodu	12 762	15,3	10 753	14,7	-2 009	-0,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01

Wśród osób bezrobotnych niezmiennie dominują osoby z zawodem sprzedawcy, który w 2016 roku posiadała co jedenasta osoba (w 2015 roku co 13-ta). Blisko 93% sprzedawców to kobiety. Na uwagę zasługuje fakt, iż przedstawiciele 10 zawodów o największej liczbie bezrobotnych stanowią 27,7% ogółu zarejestrowanych na Warmii i Mazurach.

Tabela 10. Ranking 10 zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych w 2016 roku

Lp.	Nazwa zawodu	ogółem	kobiety	do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki	
				razem	kobiety
1	Sprzedawca	6 884	6380	128	112
2	Robotnik gospodarczy	2 363	901	3	2
3	Kucharz	1 955	1580	79	61
4	Pomocniczy robotnik budowlany	1 906	11	2	0
5	Krawiec	1 366	1356	7	7
6	Ślusarz	1 281	35	11	0
7	Murarz	1 276	1	2	0
8	Stolarz	1 158	105	29	2
9	Technik ekonomista	1 154	1002	53	41
10	Sprzątaczką biurową	910	894	3	3
Razem		20 253	12 265	317	228

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01

3.9.BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Od 2014 roku, zmieniona przez zapisy znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, definicja osób bezrobotnych będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy określa, iż do grupy tej należą:

- ⇒ bezrobotni do 30 roku życia,
- ⇒ długotrwale bezrobotni,
- ⇒ bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- ⇒ bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej,
- ⇒ bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- ⇒ bezrobotni niepełnosprawni.

W końcu grudnia 2016 roku osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowili w naszym województwie 86,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej 87,0%). Dla porównania w Polsce odsetek ten wynosił w 2016 roku 86,2%, przed rokiem 86,9%.

Tabela 11. Udział bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie w latach 2015-2016

Wyszczególnienie	grudzień 2015	grudzień 2016	zmiany w liczbach	zmiany w %	Udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych		
					2015	2016	zmiana
bezrobotni ogółem w tym:	83 510	73 079	-10 431	-12,5	100,0	100,0	0,0
do 30 roku życia	24 871	19 797	-5 074	-20,4	29,8	27,1	-2,7
długotrwale bezrobotni	47 505	41 447	-6 058	-12,8	56,9	56,7	-0,2
powyżej 50 roku życia	22 772	21 043	-1 729	-7,6	27,3	28,8	1,5
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	2 478	2 513	35	1,4	3,0	3,4	0,4
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	13 966	13 229	-737	-5,3	16,7	18,1	1,4
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	203	189	-14	-6,9	0,2	0,3	0,01
niepełnosprawni	5 148	4 767	-381	-7,4	6,2	6,5	0,3

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Bezrobotni do 30 roku życia

Na koniec 2016 roku osoby bezrobotne do 30 roku życia, w liczbie 19 797 osób, stanowiły 27,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W porównaniu do poprzedniego roku zmniejszyła się zarówno liczba osób tej kategorii bezrobotnych (spadek o 5 074 osoby, tj. o 20,4%), jak i jej udział procentowy w ogólnej strukturze bezrobotnych – spadek o 2,7 pkt proc.

W kategorii tej dominują kobiety – 63,0% (12 480 osób). Prawo do pobierania zasiłku przysługiwało 13,0% bezrobotnych do 30 roku życia (tj. 2 577 osobom). Największy udział procentowy osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia odnotowano w powiecie nowomiejskim (35,4%) oraz iławskim (33,8%), najmniejszy natomiast w Elblągu (19,4%) i Olszynie (23,4%).

Blisko połowa (49,9%) bezrobotnych do 30 roku życia nie ukończyła 25 lat. Ze statystyk urzędów pracy z województwa warmińsko-mazurskiego wynika, iż na koniec 2016 roku populacja ta liczyła 9 891 osób - o 3 253 osoby (24,7%) mniej niż przed rokiem. Zmniejszył się również ich odsetek w ogóle bezrobotnych o 2,2 pkt proc. Udział kobiet w tej grupie bezrobotnych, w ciągu dwóch lat zwiększył się z 57,2% do 61,2% (wzrost o 4,0 pkt proc.). Osoby, którym przysługuje prawo do świadczenia w postaci zasiłku stanowiły w grupie bezrobotnych do 25 roku życia 7,6% (754 osoby). Największy odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia odnotowano w powiecie nowomiejskim (19,5%) oraz iławskim (18,9%), natomiast najmniejszy w miastach na prawach powiatu – Olsztynie i Elblągu (po 8,6%).

Porównując dane wojewódzkie, odnoszące się do tej grupy bezrobotnych, do danych ogólnopolskich obserwujemy ich zbieżność. Odsetek bezrobotnych do 30 roku życia na koniec 2016 roku w Polsce wynosiła 27,3% (363,9 tys. osób) zaś osób w wieku do 25 lat 13,4% (179,2 tys. osób).

Długotrwale bezrobotni

Długotrwale bezrobotni od lat stanowią największą grupę wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wg danych, na koniec 2016 roku w ewidencji urzędów pracy figurowało 41 447 (56,7%) bezrobotnych spełniających kryteria definicji osoby długotrwale bezrobotnej. W stosunku do roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 6 058 (o 12,8%) osób, a odsetek w ogóle bezrobotnych spadł o 0,2 pkt proc.

Kobiety w grupie długotrwale bezrobotnych stanowiły 58,7% (24 330 osób) ogółu, natomiast osoby z prawem do zasiłku stanowiły w tej kategorii zaledwie 0,7% (281 osób). Najwyższe udziały osób długotrwale bezrobotnych zanotowano w powiatach kętrzyńskim (66,7%), braniewskim (64,4%) i bartoszyckim (64,2%), najniższe natomiast w powiatach iławskim (33,6%), nidzickim (46,7%) i szczycieńskim (47,3%).

Również w kraju, długotrwale bezrobotni, stanowią największy odsetek wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy – na koniec 2016 roku ich liczba wynosiła 747,6 tys. osób, zaś udział procentowy 56,0%. W porównaniu do 2015 roku jest to spadek o 132,7 tys. osób (o 15,1%) i o 0,3 pkt proc.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia

W województwie warmińsko-mazurskim w końcu 2016 roku zarejestrowane były 21 043 osoby (28,8%) w tej kategorii wiekowej. W porównaniu do roku poprzedniego ich liczba spadła o 1 729 osób (tj. o 7,6%). Tak jak przed rokiem, wzrósł jednak udział procentowy tej grupy w ogólnym bezrobociu – w stosunku do 2015 roku o 1,5 pkt proc.

Odmienne niż w przypadku pozostałych grup bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w strukturze bezrobotnych powyżej 50 roku życia przeważają mężczyźni – wg stanu na koniec 2016 roku stanowili oni 59,1% ogółu. Do korzystania ze świadczenia, jakim jest zasiłek dla bezrobotnych uprawnionych jest 19,7% bezrobotnych powyżej 50 roku życia (4 146 osób). Największy odsetek bezrobotnych po 50 roku życia, znajdował się w Elblągu (33,6%), najmniejszy zaś w powiecie nowomiejskim (22,9%).

Bezrobotni powyżej 50 roku życia w Polsce stanowią mniejszy odsetek w ogóle bezrobotnych niż w województwie warmińsko-mazurskim. Na koniec 2016 roku wskaźnik ten osiągnął wartość 28,2% (376,9 tys. osób). W porównaniu do 2015 roku odnotowano wzrost o 0,7 pkt proc. (liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 52,9 tys. osób, tj. o 12,3%).

Bezrobotni niepełnosprawni

Na koniec 2016 roku liczba niepełnosprawnych w całym województwie wynosiła 4 767 osób (6,5%) i była niższa o 381 osób (o 7,4%) niż w roku poprzednim. Udział procentowy tej grupy bezrobotnych ukształtował się na poziomie 6,5% i był wyższy, w stosunku do 2015 roku, o 0,3 pkt proc..

Ponad 48% niepełnosprawnych bezrobotnych to kobiety. Na koniec 2016 roku ich liczba wynosiła 2 296 osób. Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili w grupie niepełnosprawnych 19,9%. Skrajne wartości procentowego udziału osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w mieście Olsztyn (11,4%) i piskim (3,4%).

Dla porównania, odsetek niepełnosprawnych bezrobotnych w kraju ukształtował się na poziomie 6,2% (82,2 tys. osób) czyli o 0,3 pkt proc. niższym niż wartość wskaźnika dla Warmii i Mazur. W ciągu dwóch lat udział procentowy tej kategorii osób zwiększył się o 0,1 pkt proc. (liczba zmniejszyła się o 13,0 tys. osób, tj. o 13,7%).

Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej

W województwie warmińsko – mazurskim na koniec 2016 roku w rejestrach urzędów pracy figurowało 2 513 bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (w 2015 roku – 2 478 osób). Kategoria ta została włączona do grupy bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2014 roku zapisami znowelizowanej Ustawy. W strukturze bezrobotnych w regionie omawiana grupa stanowiła 3,4% ogółu (o 0,4 pkt proc. więcej niż przed rokiem). Odsetek kobiet, wśród bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, ukształtował się na poziomie 61,9% (1 556 osób), zaś uprawnionych do prawa do zasiłku na poziomie 3,4%.

Jeżeli chodzi o rozmieszczenie terytorialne tej grupy – jest ono bardzo nierównomierne. W jedenastu powiatowych urzędach pracy żadna z zarejestrowanych osób nie należy do tej kategorii bezrobotnych. Największy odsetek odnotowano natomiast w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nidzicy (13,9%) oraz Urzędzie Pracy Powiatu Olsztyńskiego (11,0%).

W kraju, odsetek bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej był niższy niż w regionie i wynosił 2,3% (31,3 tys. osób). Także niższy, niż w województwie, był wzrost udziału procentowego tej grupy w strukturze bezrobotnych ogółem – o 0,1 pkt proc. Liczba bezrobotnych w latach 2015-2016 zmniejszyła się o 2 tys. osób, tj. o 6,0%.

Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia

Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, których na koniec grudnia 2016 roku było 13 229 osób, stanowili 18,1% ogółu zarejestrowanych (przed rokiem odpowiednio

13 966 osób i 16,7%). W grupie tej zdecydowanie przeważały kobiety, których udział procentowy wyniósł 82,5% (10 908 osób). Prawo do zasiłku przysługiwało 16,7% w tej kategorii bezrobotnych (2 208 osobom). Największy odsetek osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, zanotowano w powiecie nowomiejskim (31,6%), a najmniejszy w powiecie węgorzewskim (12,9%).

W ogólnokrajowej strukturze bezrobotnych, kategoria ta stanowiła 17,2% (229,0 tys. osób) - o 0,9 pkt. procentowego mniej niż w regionie. W okresie ostatnich dwóch lat odsetek tej populacji zwiększył się o 1,9 pkt proc. – dynamika wzrostu w Polsce była więc wyższa niż w województwie.

Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

W rejestrach urzędów pracy województwa warmińsko – mazurskiego grupa ta stanowi najmniejszy odsetek wśród bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec grudnia 2016 roku 189 bezrobotnych (tj. 0,3% ogółu bezrobotnych) zadeklarowało, iż posiada dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. W porównaniu do 2015 roku ich liczba spadła o 14 osób, tj. o 6,9%.

Także w tej kategorii bezrobotnych przeważają kobiety – 75,7% (143 osoby). Do korzystania z zasiłku dla bezrobotnych uprawnionych jest 18,0% omawianej populacji (34 osoby). Problem tej grupy nie dotyczy wszystkich powiatów - w dziesięciu nie zarejestrowano żadnej osoby posiadającej dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Największy odsetek tej populacji bezrobotnych odnotowano w PUP w Nidzicy – 1,6% ogółu zarejestrowanych, Szczytnie – 0,8% oraz Ostródzie i Gołdapi – po 0,7%.

W Polsce udział procentowy bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia wyniósł 0,2% (2,3 tys. osób) ogółu zarejestrowanych w kraju (przed rokiem 0,1% i 2,2 tys. osób).

4. PROFILOWANIE POMOCY DLA OSÓB BEZROBOTNYCH

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy od 2014 roku wprowadziła obowiązek profilowania pomocy dla bezrobotnych. W 2016 roku przeprowadzono 122 315 wywiadów z bezrobotnymi, które zakończyły się ustaleniem profilu pomocy. Na koniec grudnia 2016 roku w rejestrach znajdowało się 71 233 osoby z ustalonym profilem pomocy, z czego:

- ❖ **1 199 osób z I profilem pomocy** – profil ten skupia osoby aktywne, gotowe od razu do podjęcia zatrudnienia, dla których realizacja IPD nie powinna przekroczyć 180 dni. W profilu tym urząd pracy może zaproponować bezrobotnemu pośrednictwo pracy, a w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe lub szkolenia, sfinansowanie kosztów egzaminów,

dofinansowanie kosztów przejazdu, środki na podjęcie działalności gospodarczej, świadczenie aktywizacyjne, bon stażowy, szkoleniowy, zatrudnieniowy na zasiedlenie.

- ❖ **45 996 osób z II profilem pomocy** – są to osoby wymagające intensywnego wsparcia ze strony urzędu w celu znalezienia zatrudnienia. Bezrobotni z ustalonym II profilem pomocy mogą korzystać z dowolnych form pomocy określonych w ustawie (z wyjątkiem Programu Aktywizacja i Integracja),
- ❖ **24 038 osób z III profilem pomocy** – jest to grupa osób oddalonych od rynku pracy, wymagających szczególnego wsparcia. Formy pomocy ustalone dla tego profilu to: Program Aktywizacja i Integracja, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy, programy specjalne, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne oraz w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.

Tabela 12. Liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy (wg. stanu na 31 grudnia)

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych z ustalonym profilem					
	2015		2016		dynamika	
	razem	w %	razem	w %	razem	w %
Ogółem	80 946	100,0	71 233	100,0	- 9 713	X
I profil	1 386	1,7	1 199	1,7	- 187	-
II profil	55 118	68,1	45 996	64,6	- 9 122	- 3,5
III profil	24 442	30,2	24 038	33,7	- 404	+ 3,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdawczości MPiPS-01 o rynku pracy.

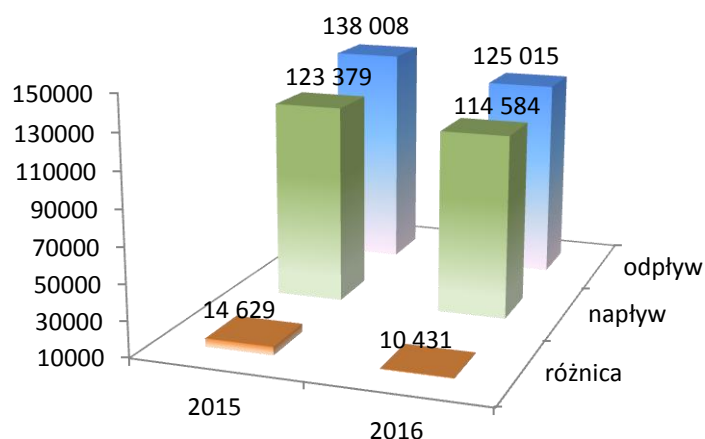
Struktura bezrobotnych uwzględniająca profil pomocy jest niezmienna. Dominują bezrobotni z ustalonym II profilem pomocy – ponad 60% (64,6% w 2016 r. i 68,1% rok wcześniej). Niepokojący jest natomiast obserwowany wzrost odsetka osób oddalonych od rynku pracy, a więc osób z ustalonym III profilem pomocy z 30,2% w 2015 roku do 33,7% na koniec 2016 r.

W Polsce struktura osób bezrobotnych, biorąc pod uwagę określony dla nich profil pomocy, przedstawia się następująco: 2,2% (28 321 osób) – z ustalonym I profilem pomocy; 66,6% (857,4 tys. osób) – z II profilem pomocy oraz 31,2% (401,9 tys. osób) z III profilem pomocy.

5. PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA

W 2016 roku w urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego zarejestrowały się 114 584 osoby, o 8 795 osób (o 7,1%) mniej niż w roku poprzednim. Odpływ z bezrobocia wyniósł natomiast 125 015 osób – o 12 993 (o 9,4%) mniej niż w 2015 roku. Przewaga liczby wykreślonych z ewidencji bezrobotnych w stosunku do rejestrujących się wyniosła 10 431 osoby, przed rokiem - 14 629 osób.

Wykres 16. Bezrobocie rejestrowane w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2015-2016

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Wśród osób napływających do bezrobocia przeważały osoby, które były już wcześniej zarejestrowane w urzędach pracy – 86,7% (99 315 osób), z czego 16,7% (16 566 osób) stanowiły osoby powracające po zakończeniu udziału w aktywnych formach. Dla porównania w 2015 roku odsetek osób rejestrujących się po raz kolejny wynosił 86,1% (106 215 osób), w grupie tej 12,7% (18 480 osób) to osoby korzystające wcześniej z różnych form aktywizacji.

Najwięcej nowo zarejestrowanych osób przybyło w ewidencjach:

- Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego – 8 488 osób (7,4% napływu w województwie);
- Miejskiego Urzędu Pracy w Olsztynie – 8 234 osoby (7,2%);
- Powiatowego Urzędu Pracy w Ostródzie – 8 136 osób (7,1%).

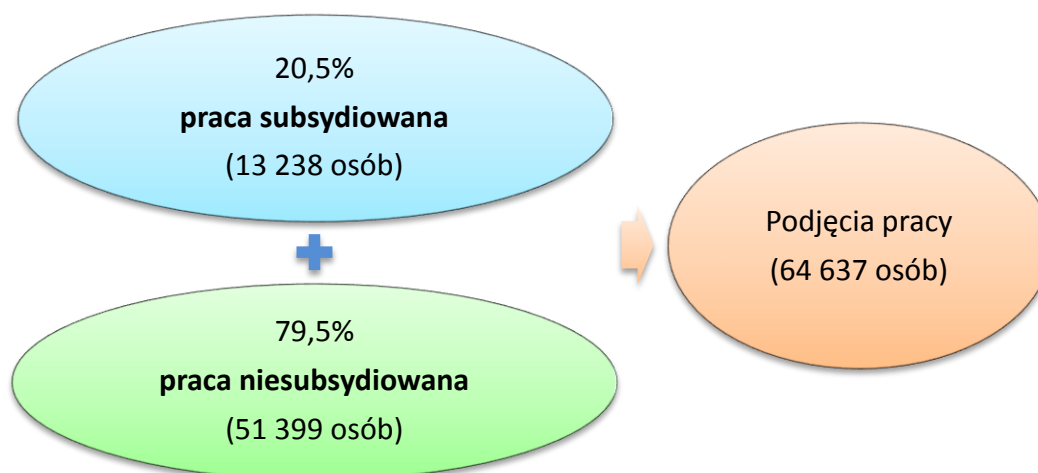
Najmniej nowych bezrobotnych zarejestrowano w powiatach:

- ⇒ węgorzewskim (2 286 osób),
- ⇒ nidzickim (2 465 osób),
- ⇒ gołdapskim (2 609 osób).

Wymienione powiaty są jednocześnie powiatami o największej i najmniejszej liczbie bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy. I tak w powiecie olsztyńskim, w 2016 roku, z ewidencji bezrobotnych wyrejestrowano 9 218 osób (7,3% odpływu w województwie), w Olsztynie – 8 851 osób (7,1%), a w powiecie ostródzkim – 8 613 osób (6,9%). Na przeciwnym biegunie znajduje się powiat węgorzewski – 2 434 wyrejestrowanych bezrobotnych (1,9%), gołdapski – 2 803 osoby oraz nidzicki – 2 820 osób (po 2,2%).

Przyczyny wyrejestrowania osób z urzędów pracy są różnorakie. Ponad połowa osób (64 637 osób, tj. 51,7% odpływu) została wykreślona z rejestrów urzędu pracy z uwagi na podjęcie pracy (rok wcześniej - 50,5%).

Rysunek 7. Podjęcia pracy przez bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W strukturze podjęć pracy osób bezrobotnych z województwa warmińsko – mazurskiego, widoczna jest zdecydowana przewaga osób podejmujących pracę niesubsydiowaną, czyli w wyniku ofert pracy z tzw. wolnego rynku (tj. 79,5% ogółu podjęć pracy w całym województwie). W 2015 roku podjęcia pracy niesubsydiowanej stanowiły 82,0%.

Tabela 13. Podjęcia pracy przez bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2015-2016

Wyszczególnienie	2015	2016	Zmiany 2016	Zmiany
Praca subsydiowana	12 515	13 238	723	5,8
Praca niesubsydiowana	57 178	51 399	- 5 779	- 10,1
Ogółem podjęcia pracy	69 693	64 637	- 5 056	- 7,3

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W porównaniu do 2015 roku spadła liczba podjęć pracy niesubsydiowanej o 5 779, tj. o 10,1%, przy ogólnym spadku podjęć pracy (o 7,3%). Jednocześnie zanotowano wzrost liczby podjęć pracy subsydiowanej o 723 osoby, tj. o 5,8%.

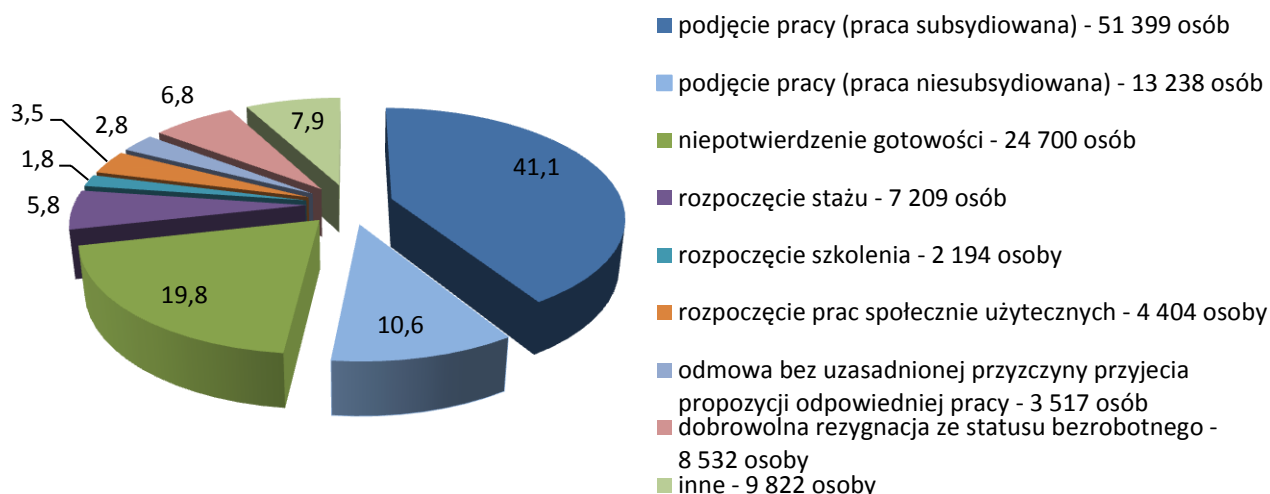
Z liczbą osób podejmujących pracę bezpośrednio wiąże się wskaźnik płynności rynku pracy²⁰. W 2016 roku wyniósł on w województwie 56,4% i był porównywalny do 2015 roku (56,5%).

Drugą co do wielkości, przyczyną wyrejestrowania osób z ewidencji bezrobotnych jest niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy. W 2016 roku był to powód do wykreślenia 24 700 osób - 19,8% wyrejestrowań ogółu, to o 1,1 pkt proc. mniej niż w 2015 roku (20,9% - 28 782 osoby). Wśród powiatów o najwyższym odsetku niepotwierdzeń gotowości do pracy wskazać należy powiat węgorzewski (31,2% odpływu), olsztyński (26,6%). Na drugim biegunie znajdują się powiaty: elcki (14,2% wyłączeń), działdowski (16,9%).

²⁰określany jako stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

Poza wysoką liczbą niepotwierdzeń gotowości do pracy w 2016 roku w województwie warmińsko-mazurskim 8 532 bezrobotnych (6,8% odpływu) dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego, a kolejne 3 517 osób (2,8%) odmówiło bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.

Wykres 17. Przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w 2016 roku

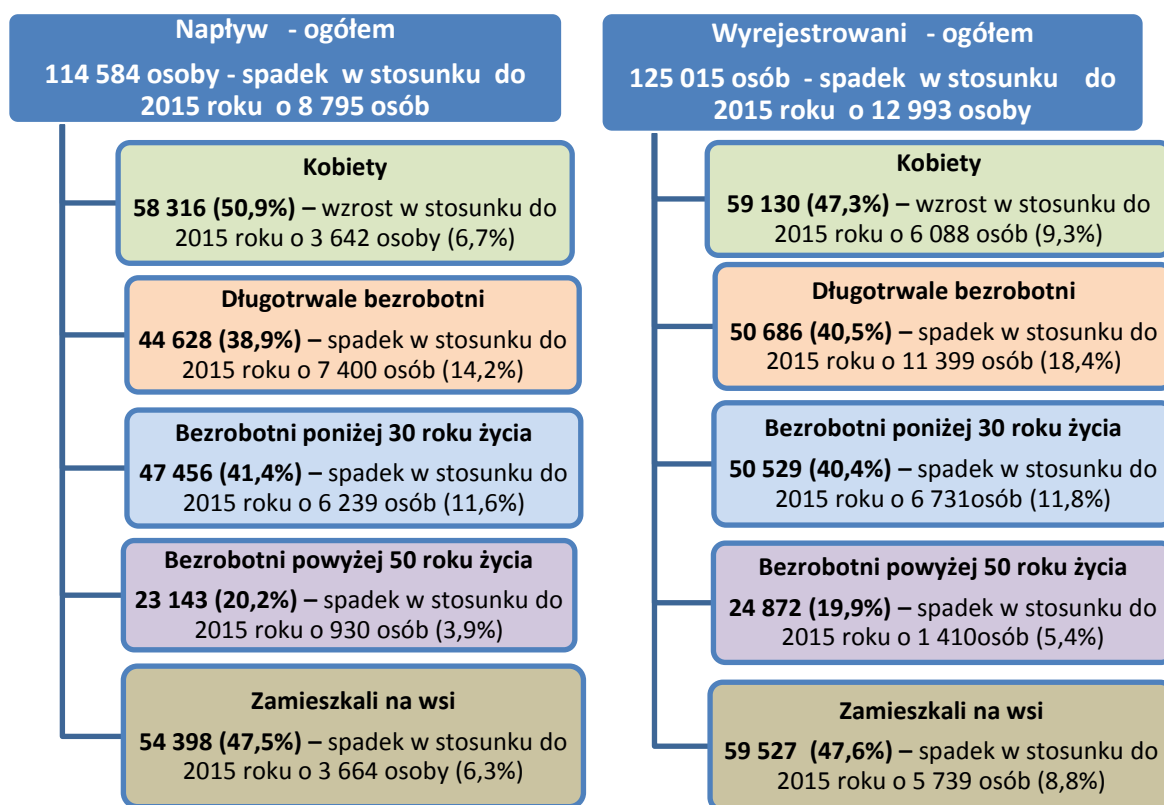
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

*wlicza się tu m.in. podjęcie nauki, osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw rentowych/emerytalnych, prawa do świadczenia przedemerytalnego.

W związku z uczestnictwem bezrobotnych w 2016 roku w takich aktywnych formach jak: szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe czy prace społecznie użyteczne, z rejestrów urzędów pracy wyłączono 13 844 osoby, co stanowiło 11,1% całego odpływu w omawianym okresie. Dla porównania w 2015 roku z tej przyczyny z ewidencji wyłączono 17 815 bezrobotnych, którzy stanowili 12,9% odpływu. W porównaniu do poprzedniego roku odsetek wyrejestrowanych, ze względu na udział w aktywnych formach, spadł o 1,8 pkt proc.

Wśród ogółu osób wyrejestrowanych z urzędów pracy, największy odsetek osób rozpoczynających aktywne formy odnotowano w powiatach kętrzyńskim – 22,1% (1 815 osób), elbląskim – 14,4% (830 osób), nowomiejskim -13,8% (609 osób) oraz braniewskim -13,1% (530 osób); najmniejszy w giżyckim -7,0% (328 osób) oraz piskim – 7,6% (578 osób).

Rysunek 8. Płynność wybranych grup bezrobotnych w województwie w latach 2015-2016

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

6. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY

W świetle przepisów prawa zwolnienie grupowe to rozwiązanie przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 20 pracowników, stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, w drodze wypowiedzenia dokonane przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron²¹.

Zwolnienie grupowe następuje wtedy, gdy w okresie nieprzekraczającym 30 dni zwolnienie obejmuje co najmniej:

- 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników,
- 10% pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 100, jednakże mniej niż 300 pracowników,
- 30 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 300 lub więcej pracowników.

²¹ Zasady przeprowadzania zwolnień grupowych określa Ustawa z dnia 13 marca 2003 o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844, z późniejszymi zmianami).

W 2016 roku, w województwie warmińsko-mazurskim, 19 zakładów pracy na podstawie 34 zgłoszeń poinformowało urzędy pracy o planowanych zwolnieniach 491 osób. Dla porównania w 2015 roku, wpłynęły 22 zgłoszenia od 16 zakładów pracy na 437 osób.

Rysunek 9. Zgłoszenia zwolnień grupowych w latach 2015-2016

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 2016 roku w regionie zagrożonych utratą pracy w ramach zwolnień grupowych było 491 osób, zatem liczba ta w stosunku do 2015 roku wzrosła o 12,3% (tj. o 54 osoby).

Tabela 14. Zgłoszenia zwolnień grupowych w latach 2015-2016 z podziałem na sekcje PKD przedsiębiorstw

Sekcja	Zgłoszenia w 2015		Zgłoszenia w 2016	
	liczba firm	liczba osób przewidzianych do zwolnienia	liczba firm	liczba osób przewidzianych do zwolnienia
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	6	267	7	338
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	2	8	0	0
Sekcja D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	18	0	0
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	3	94	5	67
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	0	0	1	12
Sekcja J - Informacja i komunikacja	1	1	0	0
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	4	5	59
Sekcja P - Edukacja	2	45	1	15
RAZEM	16	437	19	491

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Zarówno w 2015 jak i 2016 roku największą liczbę osób przewidzianych do zwolnienia grupowego zgłaszały firmy zajmujące się przetwórstwem przemysłowym oraz handlem hurtowym i detalicznym. W 2016 roku, największa liczba pracowników, których mogły objąć zwolnienia grupowe, zatrudniona była w zakładach pracy działających w sekcji:

- C - Przetwórstwo przemysłowe – 338 osób (68,8% ogółu wszystkich osób przewidzianych do zwolnienia),
- G - Handel hurtowy i detaliczny – 67 osób (13,6%),
- K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa – 59 osób (12,0%).

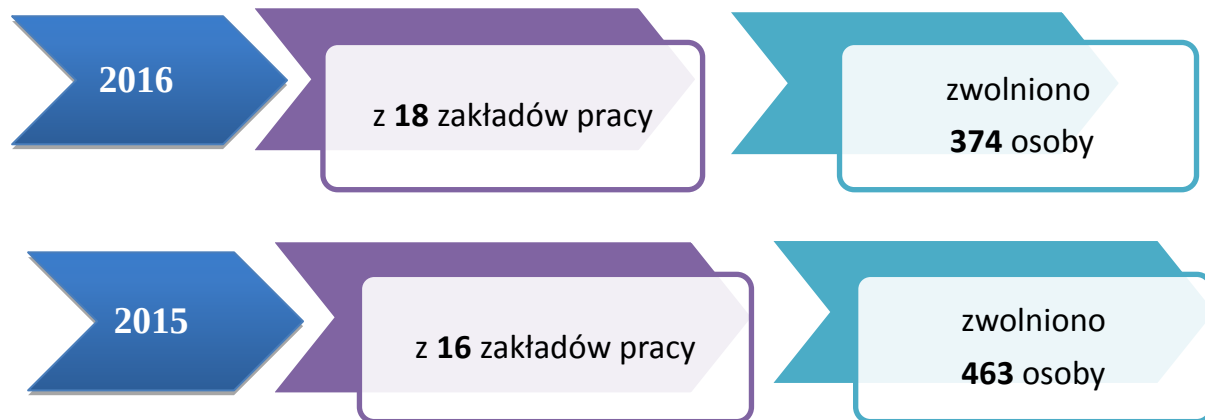
Tabela 15. Liczba zapowiedzi i zwolnień grupowych w województwie warmińsko-mazurskim na przestrzeni miesięcy w latach 2015-2016

Wyszczególnienie	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	RAZEM
Zapowiedzi zwolnień - 2015 rok	86	56	81	78	16	55	1	3	0	0	0	61	437
Zapowiedzi zwolnień - 2016 rok	49	24	3	18	15	8	163	5	38	29	47	92	491
Zwolnienia zrealizowane - 2015 rok	4	42	7	145	90	10	60	31	16	4	0	54	463
Zwolnienia zrealizowane - 2016 rok	6	19	3	4	0	31	20	28	38	2	30	193	374

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W wyniku zwolnień grupowych, zgłoszonych do urzędów pracy, zatrudnienie w 2016 roku straciły w sumie 374 osoby z 18 zakładów pracy. Pomimo tego, iż porównując do 2015 roku liczba zakładów pracy w których odbyły się zwolnienia grupowe zwiększyła się, to liczba osób zwolnionych grupowo spadła o 19,2% (o 89 osób)

Rysunek 10. Zwolnienia grupowe w latach 2015-2016²²

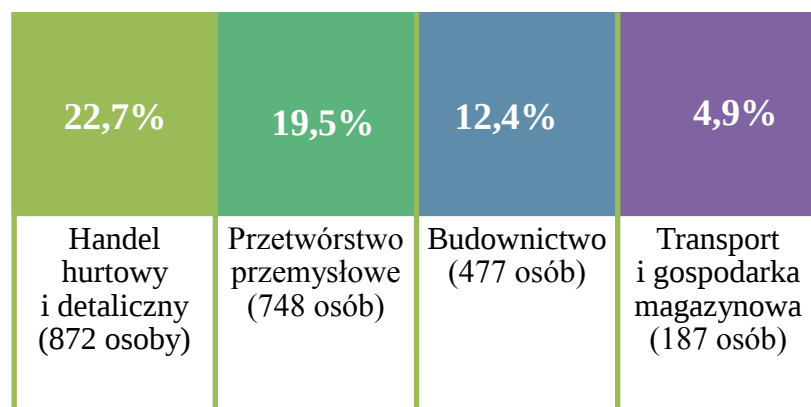
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Podobnie jak w 2015 roku, w 2016 roku najwięcej osób zostało zwolnionych w *Sekcji C – Przetwórstwo przemysłowe* – 224 osoby (59,9% ogółu zwolnionych). Liczną grupę stanowiły osoby zatrudnione poprzednio w sektorze: *G – Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* – 67 osób (tj. 17,9%), *K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa* – (56 osób, tj. 15,0%).

²² W liczbie osób zwolnionych w danym roku, mogą znaleźć się osoby, zwolnione w ramach zwolnień grupowych zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy w roku poprzednim.

Trzeba podkreślić, iż realizacja zwolnień grupowych nie oddaje w pełni skali całego zjawiska związanego z redukcją miejsc pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy w naszym województwie. W 2016 roku w ciągu roku, w urzędach pracy w regionie zarejestrowały się 99 402 osoby, które poprzednio pracowały (w stosunku do 2015 roku, liczba ta spadła o 5 082 osoby, tj. o 4,9%). W grupie tej 3 836 osób zostało zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

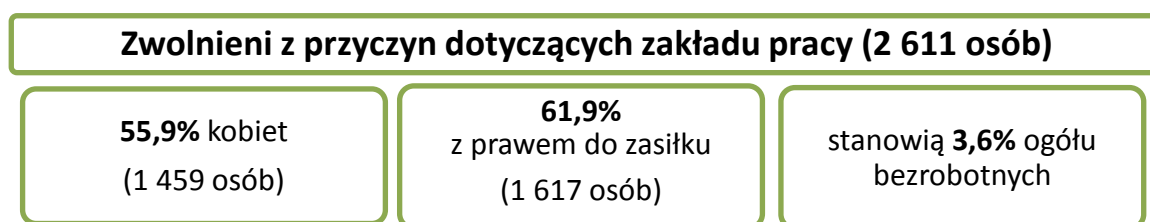
Rysunek 11. Udział procentowy osób rejestrujących się w urzędach pracy po zwolnieniach z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2016 roku według Sekcji PKD

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Według stanu na koniec grudnia 2016 roku, w ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było 2 611 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (3,6% ogółu bezrobotnych). W porównaniu do końca 2015 roku liczebność tej kategorii bezrobotnych zmniejszyła się o 17,8% (tj. 567 osób). Do zasiłku dla bezrobotnych uprawnionych było 61,9% bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (1 617 osób). Dla porównania, w 2015 roku odsetek osób z prawem do tego świadczenia wynosił 64,5% (2 051 osób). Na przestrzeni lat 2015-2016 o 1,5 pkt proc. zwiększył się odsetek kobiet zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W 2015 roku udział procentowy kobiet w tej kategorii wyniósł 54,4% (1 729 osób), podczas gdy w 2016 - 55,9% (1 459 osób).

Rysunek 12. Osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy według stanu na 31 grudnia 2016 roku

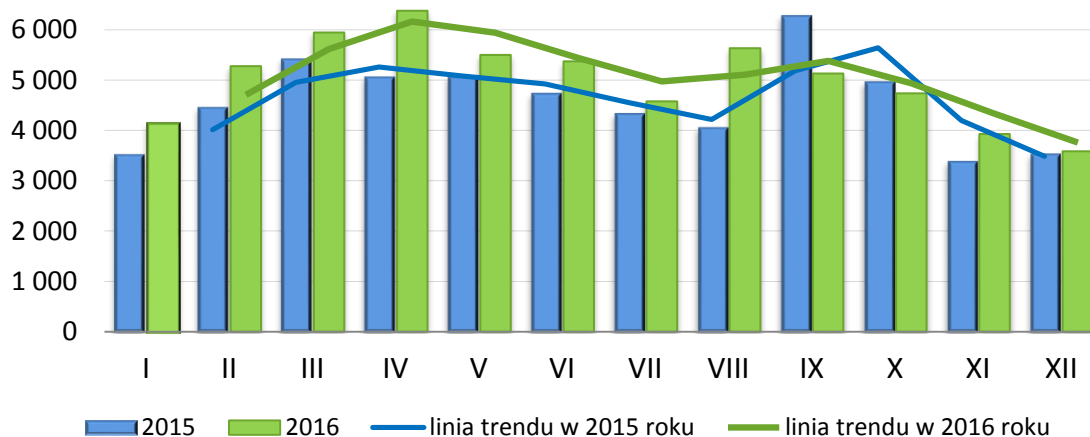
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W Polsce na koniec 2016 w urzędach pracy zarejestrowanych było 63 065 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Tym samym w ciągu roku liczba ta zmniejszyła się o 20,6%. Osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2016 roku stanowiły 4,7% zarejestrowanych bezrobotnych w Polsce.

7. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

W 2016 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego 60 245 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, zatem w odniesieniu do 2015 roku zanotowano wzrost o 5 160 ofert (tj. o 9,4%). Porównując liczbę ofert pracy w poszczególnych miesiącach 2015 i 2016 roku, zauważyć można, że jedynie we wrześniu i październiku 2016 roku liczba zgłaszanych wolnych miejsc pracy była niższa niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego.

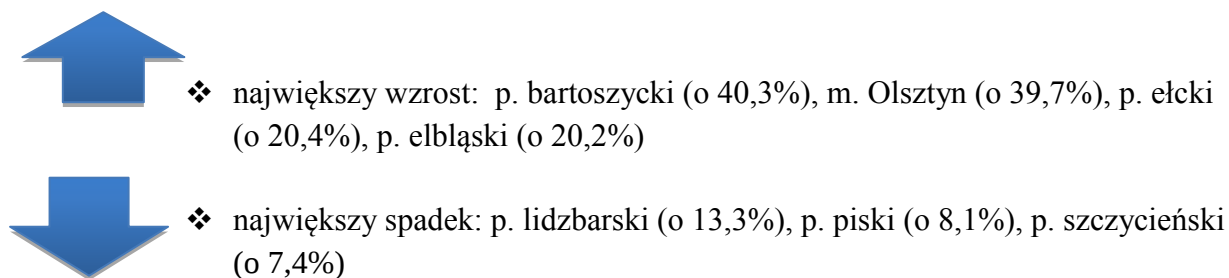
Wykres 18. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w latach 2015 – 2016

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Analizując oferty pracy, które wpływały w poszczególnych miesiącach, zauważyć można, iż liczba zgłaszanych ofert pracy w 2016 oraz 2015 roku kształtowała się porównywalnie, tj. wzrost i spadek zgłaszanych wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej występował w podobnych okresach 2016 i 2015 roku.

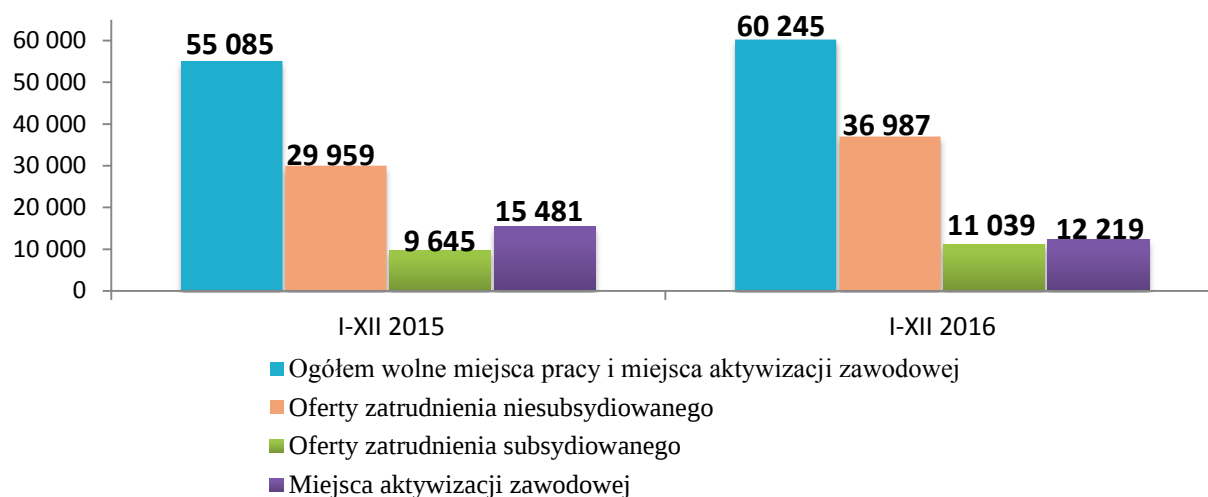
Rysunek 13. Największy wzrost oraz spadek liczby ofert wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszonych w okresie 2015-2016 do powiatowych urzędów pracy

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Wzrost liczby wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej odnotowano w 14 powiatowych urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego. Mniejszą niż przed rokiem liczbę ofert pracy zgłoszono w pozostałych siedmiu powiatach województwa.

Wykres 19. Struktura ofert pracy w województwie warmińsko-mazurskim pozyskanych w latach 2015-2016

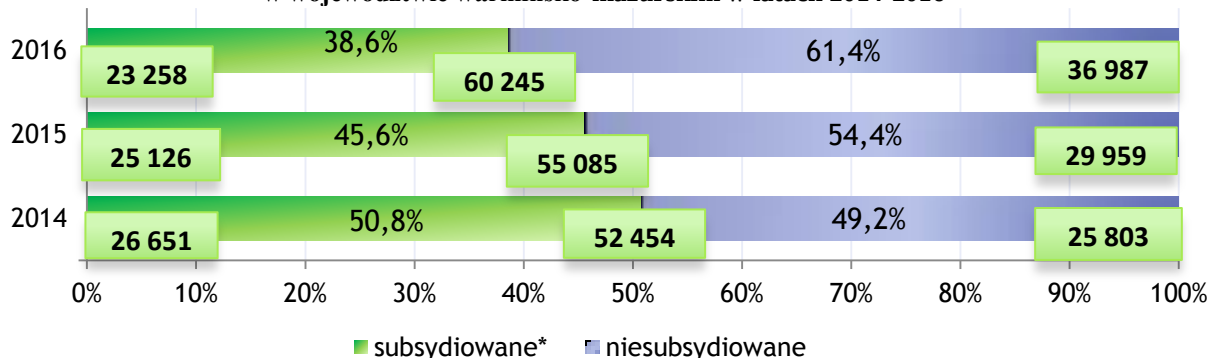

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W porównaniu do 2015 roku odnotowano wzrost miejsc pracy niesubsydiowanej (o 7 028, tj. o 23,5%), wzrost ofert pracy subsydiowanej był znacznie mniejszy i ukształtował się na poziomie 14,5% (tj. o 1 394 oferty).

Analizując liczbę ofert zatrudnienia niesubsydiowanego na przestrzeni trzech ostatnich lat, zauważalna jest tendencja wzrostowa ofert pracy z tzw. wolnego rynku, w odniesieniu do 2014 roku odsetek liczby niesubsydiowanych ofert pracy wzrósł o 12,2 pkt proc., natomiast w porównaniu do 2015 roku o 7,0 pkt proc.

Wykres 20. Struktura ofert wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2016

* subsydiowane (suma ofert zatrudnienia subsydiowanego i miejsc aktywizacji zawodowej)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Największy odsetek ofert pracy niesubsydiowanej w ogólnej liczbie pozyskanych przez urząd ofert odnotowano w powiatach:

- ❖ m. Olsztyn – 6 330, tj. 84,3% ogółu pozyskanych ofert pracy,
- ❖ iławski – 3 444, tj. 78,5%,
- ❖ m. Elbląg – 3 556, tj. 73,4%.

Natomiast najmniejszy w powiatach: braniewskim (324 oferty, tj. 24,8%), gołdapskim (328 ofert, tj. 35,2%) oraz kętrzyńskim (1 508 ofert, tj. 36,8%).

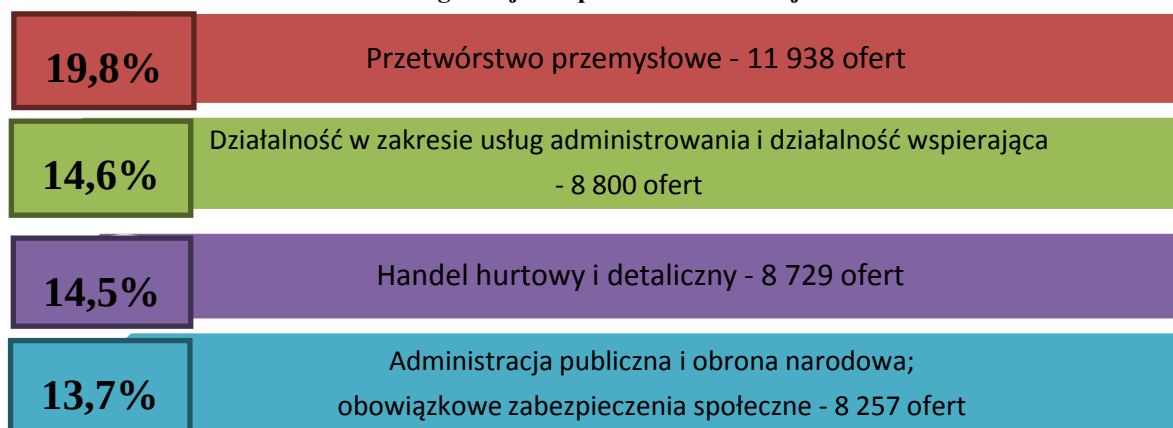
Tabela 16. Struktura wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy w latach 2015 – 2016

	wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	subsydiowane	udział % do ogółu	z sektora publicznego	udział % do ogółu	niesubsydiowane	udział % do ogółu	miejsca aktywizacji zawodowej			oferty dla niepełnosprawnych	udział % do ogółu	oferty dla absolwentów	udział % do ogółu
								staże	przygotowanie zawodowe dorosłych	prace społecznie użyteczne				
2016	60 245	11 039	18,3	12 573	20,9	36 987	61,4	7 853	44	4 322	2 715	4,5	328	0,5
2015	55 085	9 645	17,5	13 666	24,8	29 959	54,4	10 365	55	5 061	2 207	4,0	462	0,8

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Analizując strukturę wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w województwie warmińsko – mazurskim można zauważyć, iż zdecydowanie przeważają oferty pracy niesubsydiowanej, które w 2016 roku stanowiły ponad 61,4% ogółu ofert, wyróżnić można również wolne miejsca pracy pochodzące z sektora publicznego, które stanowiły 20,9%. Wśród ogółu ofert zgłoszonych do urzędów pracy w 2016 roku ponad 4,5% wakatów było przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych, a 0,5% ogółu ofert skierowanych było dla absolwentów.

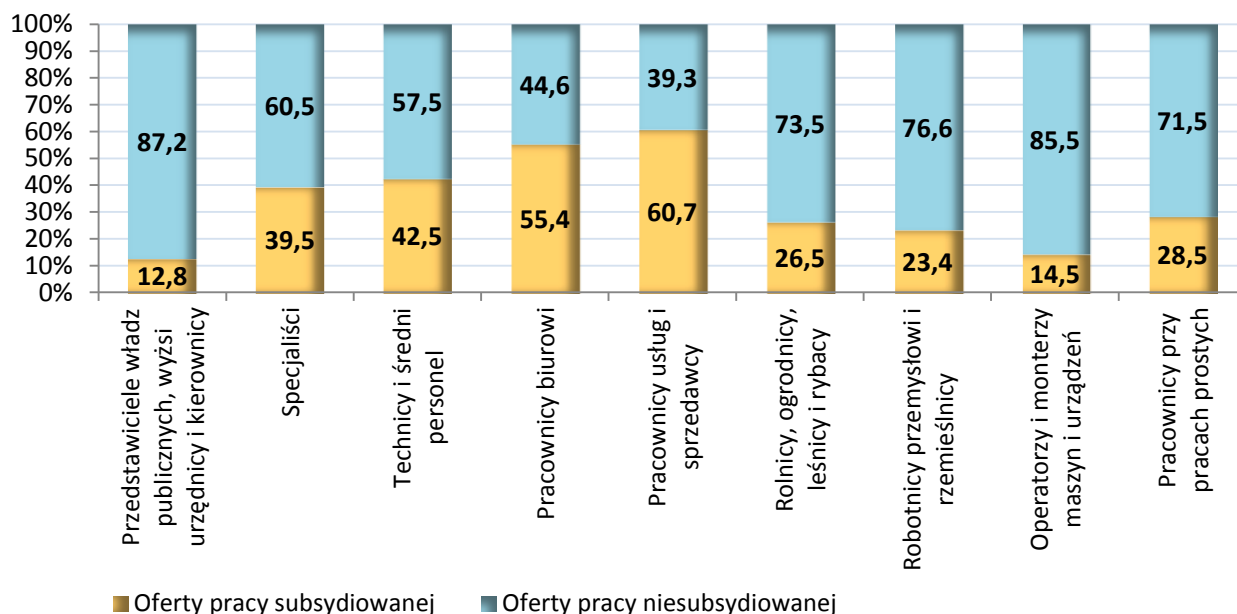
Rysunek 14. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w 2016 roku według Sekcji Gospodarki Narodowej.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Najwięcej wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej zgłosili do powiatowych urzędów pracy pracodawcy prowadzący działalność m.in. w sekcji: *Przetwórstwo przemysłowe* (19,8% zgłoszonych ofert), *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* (14,6%) oraz *Handel hurtowy i detaliczny* (14,5% ogółu ofert).

Wykres 21. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej w 2016 roku według grup wielkich klasyfikacji zawodów i specjalności

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

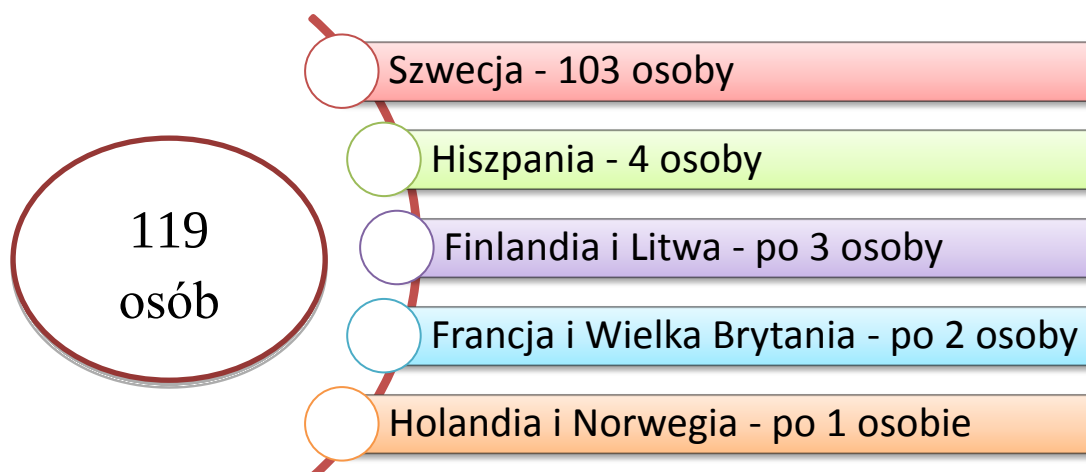
Analizując wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej, zauważyć można różnice pomiędzy poszczególnymi zawodami w odniesieniu do źródła pochodzenia zgłaszanych ofert pracy. Oferty pracy niesubsydiowanej zdecydowanie przeważały w takich grupach zawodów jak: *Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* (87,2% stanowiły oferty niesubsydiowane), *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (85,5%) oraz *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (76,6%).

Najwięcej wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej zgłaszanych do urzędów pracy w 2016 roku – podobnie jak w roku poprzednim - w większości skierowanych było do grup zawodów:

- ❖ *Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* – 16 450 ofert pracy (27,3% ogółu wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej);
- ❖ *Pracownicy przy pracach prostych* – 10 635 ofert (17,7%);
- ❖ *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 10 604 ofert (17,6%).

Bezrobotni z województwa warmińsko-mazurskiego mają również możliwość skorzystania z ofert pracy za granicą dostępnych w ramach sieci EURES. W 2016 roku z możliwości wyjazdu skorzystało 119 osób (głównie do pracy sezonowej – 103 oferty), dla porównania w 2015 roku było to 199 osób.

Rysunek 15. Kraj pochodzenia zagranicznych miejsc pracy w 2016 roku

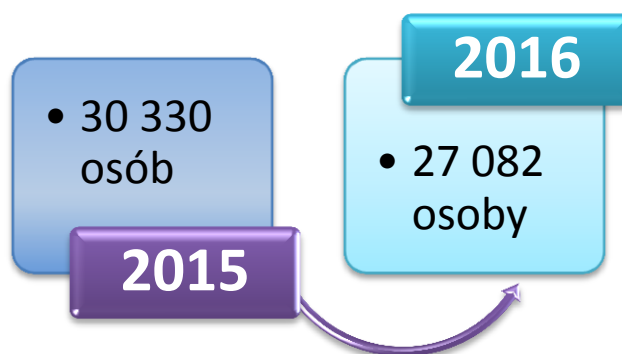

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

8. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU FINANSOWANE Z FUNDUSZU PRACY

W 2016 roku, z udziałem środków Funduszu Pracy w ramach podstawowych form aktywizacji bezrobotnych, jakimi są zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, zaaktywizowano 27 082 osoby, czyli o 3 248 osób (tj. o 10,7%) mniej niż w roku poprzednim.

Rysunek 16. Uczestnicy aktywnych form promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia aktywizacji bezrobotnych w latach 2015-2016w województwie warmińsko-mazurskim

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W programach aktywizacji zawodowej uczestniczyły osoby, będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a także inne wyodrębnione w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia jako grupy priorytetowe. Szczegółowe dane dotyczące aktywizacji poszczególnych grup, z podziałem na różne formy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17. Aktywizacja zawodowa wybranych grup bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w 2016 roku

Wyszczególnienie		ogółem	kobiety	zamieszkali na wsi	do 30 roku życia	powyżej 50 roku życia	długotrwale bezrobotni
podjęcia pracy	ogółem	64 637	3 1731	30 291	26 022	11 718	22 251
	niesubsydiowana	51 399	25 805	24 020	20158	8 874	17 184
	Subsydiowana*	13 238	5 926	6 271	5 864	2 844	5 067
szkolenia		2 194	422	1 016	1 014	256	620
w tym: w ramach bonu szkoleniowego		258	52	124	257	0	53
staże		7 209	5 122	3 325	4 613	564	2 672
w tym: w ramach bonu stażowego		105	72	53	105	0	26
przygotowanie zawodowe dorosłych		37	10	29	19	1	11
prace społecznie użyteczne		4 404	2 658	2 764	526	1 761	3 690
Razem zaktywizowani środkami FP		27 082	14 138	13 405	12 036	5 426	12 060

*w skład tej wielkości wchodzi również wsparcie zatrudnienia osób do 30 r.ż. (art.150f ustawy)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01

Dostrzegając trudną sytuację na rynku pracy młodzieży, publiczne służby zatrudnienia przeznaczają znaczną część środków finansowych na różnego rodzaju aktywne formy pomocy skierowane do tej grupy bezrobotnych. W 2016 roku wydatkowano na ten cel 98 880,0 tys. zł, co stanowiło 48,0% ogółu wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia w województwie. Najczęściej młodzież do 30 roku życia uczestniczyła w pracy subsydiowanej – 5 864 osoby (48,7% ogółu zaktywizowanych w tej grupie wiekowej) oraz w stażach 4 613 osób (38,3%). Wśród nowych form wsparcia oferowanych przez urzędy pracy, skierowanych tylko do osób w wieku do 30 roku życia, najczęściej korzystano z bonu na zasiedlenie (568 osób, tj. 4,7% zaktywizowanych do 30 roku życia), bonu szkoleniowego – 257 osób (2,1%) oraz bonu stażowego 105 osób (0,9%). Od 2016 roku pracodawcy lub przedsiębiorcy mogą ubiegać się o refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia. W analizowanym okresie z tej możliwości skorzystało 2 821 bezrobotnych.

Bardzo ważną grupą w regionalnej polityce rynku pracy, traktowaną priorytetowo są bezrobotni powyżej 50 roku życia. Na działania skierowane do tej populacji, w 2016 roku, przeznaczono kwotę 31 471,4 tys. zł (15,3% ogółu wydatków). Aktywizacja osób pow. 50 r.ż. musi przebiegać odmiennie niż osób młodych, bardzo często nie posiadających żadnego doświadczenia zawodowego. Dlatego obok skierowań do pracy subsydiowanej (w 2016 r. z tej formy skorzystały 2 844 osoby, tj. ponad 52% ogółu zaktywizowanych bezrobotnych tej grupy wiekowej) równie często korzystano z prac społecznie użytecznych – 1 761 osób (32,5%). Warto zaznaczyć,

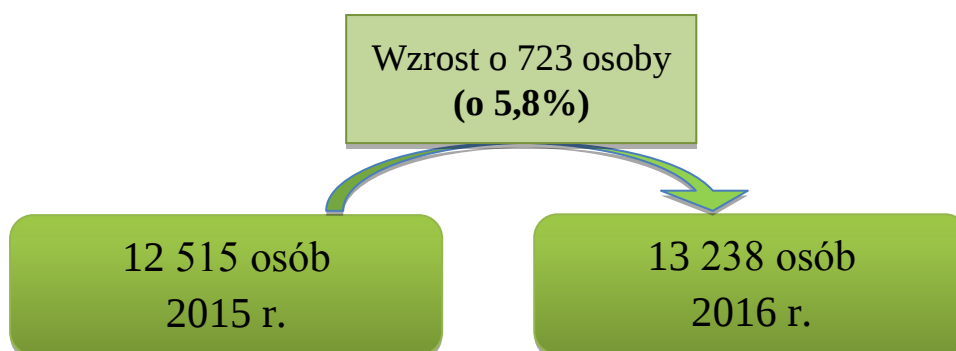
iż w ramach nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadzony został nowy instrument, wpierający pracodawców zatrudniających bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat. - dofinansowanie do wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego. W 2016 r. skorzystało z niego 155 bezrobotnych.

W szczególnej sytuacji na rynku pracy są również osoby długotrwale bezrobotne. Także w przypadku aktywizacji osób z tej grupy, pracownicy urzędów pracy najczęściej sięgają po prace subsydiowane – 5 067 skierowanych osób (42,0% ogółu zaktywizowanych długotrwale bezrobotnych) oraz prace społecznie użyteczne – 3 690 osób (30,6%).

8.1. ZATRUDNIENIE BEZROBOTNYCH SUBSYDIOWANE Z FUNDUSZU PRACY

Zatrudnienie subsydiowane jest zatrudnieniem finansowanym ze środków Funduszu Pracy. Do najpopularniejszych form pracy subsydiowanej należą: prace interwencyjne, roboty publiczne, samozatrudnienie w ramach prowadzonej przez bezrobotnych działalności gospodarczej (dotacje) oraz tworzenie miejsc pracy u pracodawcy poprzez refundację kosztów wyposażenia nowych lub doposażenia istniejących stanowisk pracy, na których zatrudniani są bezrobotni. Od 2014 roku nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wprowadziła nowe instrumenty m.in. bon na zasiedlenie dla osób podejmujących pracę poza miejscem zamieszkania bon zatrudnieniowy, wsparcie zatrudnienia osób do 30 r.ż. Zaznaczyć jednak należy, iż zgodnie z zapisami ustawy są to formy wsparcia, skierowane wyłącznie do osób poniżej 30 roku życia. Nowymi instrumentami rynku pracy dla osób bezrobotnych są również dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, a także świadczenia aktywizacyjne, grant na telepracę, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne.

Rysunek 17. Dynamika wzrostu liczby podjęć pracy subsydiowanej z Funduszu Pracy w latach 2015-2016

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 2016 roku w województwie warmińsko – mazurskim w ramach zatrudnienia subsydiowanego pracę podjęło 13 238 osób, tj. o 5,8% (723 osoby) więcej niż w roku poprzednim. Jednocześnie zauważyć można, iż odnotowana dynamika wzrostu, była znacznie wyższa niż na przełomie 2014 i 2015 roku, kiedy odnotowano wzrost o 1,9%.

Analizując liczbę osób bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane, zauważyć można, iż najwięcej osób skorzystało z takich programów i instrumentów rynku pracy jak prace

interwencyjne (2 849 osób, tj. 21,5% ogółu prac subsydiowanych) oraz roboty publiczne (2 787 osób, tj. 21,0%).

Rysunek 18. Udział procentowy osób, którzy podjęli zatrudnienie subsydiowane z Funduszu Pracy i EFS w latach 2015-2016

*Umowy na wsparcie zatrudnienia osób do 30 r.ż, o których mowa w art. 150f ustawy, mogą być zawierane w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Prace interwencyjne – analizując zmiany liczby bezrobotnych objętych tym instrumentem, zauważalny jest spadek o 934 osoby (tj. o 24,7%) w stosunku do 2015 roku. W analizowanym

okresie, na tę formę aktywizacji wydano 20 299,3 tys. zł, co stanowiło 10,0% ogółu wydatków powiatowych urzędów pracy na rzecz promocji zatrudnienia.

Roboty publiczne – w ramach tej formy aktywizacji, w 2016 pracę podjęło 2 787 bezrobotnych, czyli o 405 osób (tj. o 12,7%) mniej niż w roku poprzednim. Na organizację robót publicznych wydatkowano 22 970,4 tys. zł, tj. 11,3% ogółu wydatków powiatowych urzędów pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Dofinansowanie podjęcia przez bezrobotnego działalności gospodarczej – w 2016 roku, w ramach tej formy zaktywizowano 1 424 osób, w stosunku do roku poprzedniego zanotowano spadek o 365 osoby (tj. o 20,4%). W 2016 roku na ten cel wydatkowano 27 770,8 tys. zł, co stanowiło 13,7% wydatków na aktywizację osób bezrobotnych.

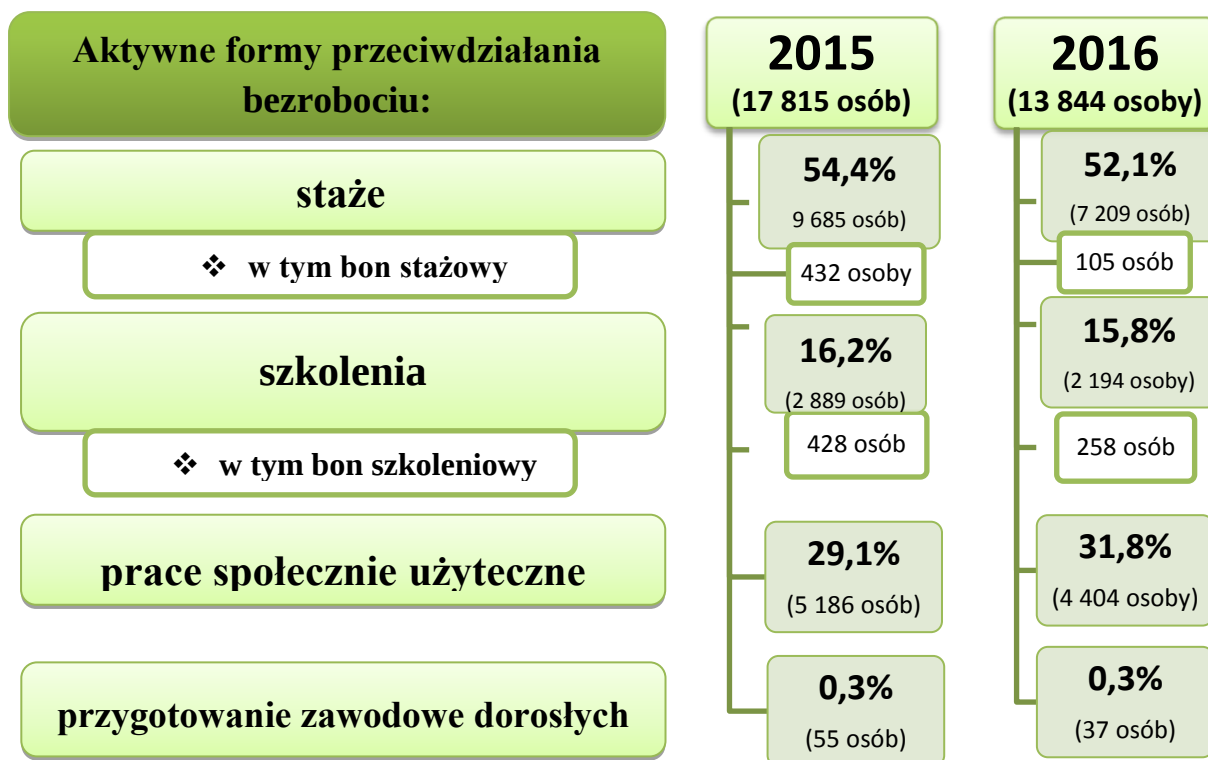
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego - na stanowiskach utworzonych w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, zatrudniono od początku 2015 roku 1 890 bezrobotnych (o 528 osób, tj. o 21,8% mniej niż w 2015 roku). W analizowanym okresie wydano na ten cel 19 135,7 tys. zł, co stanowiło 9,4% wydatków poniesionych przez powiatowe urzędy pracy na aktywizację osób bezrobotnych.

8.2. INNE USŁUGI I INSTRUMENTY RYNKU PRACY SŁUŻĄCE AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH

W ramach aktywizacji bezrobotnych, urzędy pracy mogą skierować osobę pozostającą w rejestrze do prac społecznie użytecznych, do odbycia stażu zawodowego u pracodawcy, wzięcia udziału w szkoleniach lub nabycia nowych kwalifikacji w ramach przygotowania zawodowego dorosłych. Ponadto bezrobotni do 30 roku życia mogą skorzystać z bonu szkoleniowego oraz bonu stażowego.

W ramach wymienionych powyżej form przeciwdziałania bezrobociu w 2016 roku w województwie warmińsko – mazurskim zaktywizowano 13 844 osoby, tj. o 3 971 osób (o 22,3%) mniej niż w 2015 roku. Najwięcej osób bezrobotnych skierowano do odbycia stażu - ponad połowa uczestników aktywnych form 52,1% (7 209 osób). Jednocześnie należy zaznaczyć, iż wśród tych osób znajduje się 105 uczestników podejmujących staż w ramach nowego instrumentu, jakim jest bon stażowy. Blisko 32% (4 404 osoby) bezrobotnych uczestniczyło w pracach społecznie użytecznych. W dalszej kolejności należy wymienić szkolenia, w których udział wzięło 2 194 osoby (tj. 15,8% uczestników aktywnych form), w tym 258 osób poniżej 30 roku życia korzystających z bonu szkoleniowego.

Rysunek 19. Udział procentowy uczestników aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2015-2016

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Staże zawodowe – w 2016 roku 7 209 bezrobotnych (52,1% uczestników aktywnych form) zostało skierowanych do odbycia stażu - w tym w ramach nowego instrumentu, bonu stażowego zaaktywizowano 105 osób. W stosunku do roku 2015 odnotowano spadek o 2 476 osób. Wśród stażystów przeważają kobiety – 71,0% uczestników tej formy. W analizowanym okresie wydatki na stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu odbywania stażu (w tym bon stażowy) wyniosły 56 884,9 tys. zł (28,0% środków wydatkowanych na aktywizację osób bezrobotnych).

Prace społecznie użyteczne – do prac skierowano w 2016 roku 4 404 osoby (31,8% zaaktywizowanych). W stosunku do poprzedniego roku zanotowano spadek uczestników tej formy o 782 osoby (tj. o 15,1%). Do prac społecznie użytecznych najczęściej kierowani byli długotrwale bezrobotni, którzy stanowili 83,8% zaaktywizowanych w ramach tej formy. W 2016 roku, na realizację tego programu przeznaczono 3 161,9 tys. zł (1,6% wydatków na aktywizację osób bezrobotnych).

Szkolenia – w 2016 roku do pozaszkolnych zajęć, dzięki którym bezrobotni mogli doskonalić lub nabyć nowe kwalifikacje, skierowanych zostało 2 194 osoby (w tym, w ramach bonu szkoleniowego – 258 osób). W odniesieniu do 2015 roku odnotowano spadek zaaktywizowanych

o 695 osób (tj. o 24,1%). Na koszty szkoleń (w tym bon szkoleniowy) wydatkowano 7 284,6 tys. zł, które stanowiły 3,6% ogółu wydatków poniesionych w 2016 roku na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Przygotowanie zawodowe dorosłych – jest instrumentem aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, w ramach, którego w 2016 roku zaaktywizowano 37 bezrobotnych (spadek o 18 osoby). Na ten cel wydatkowano 763,1 tys. zł (0,4% wydatków).

8.3. PROGRAMY RYNKU PRACY FINANSOWANE Z UDZIAŁEM REZERWY MINISTRA

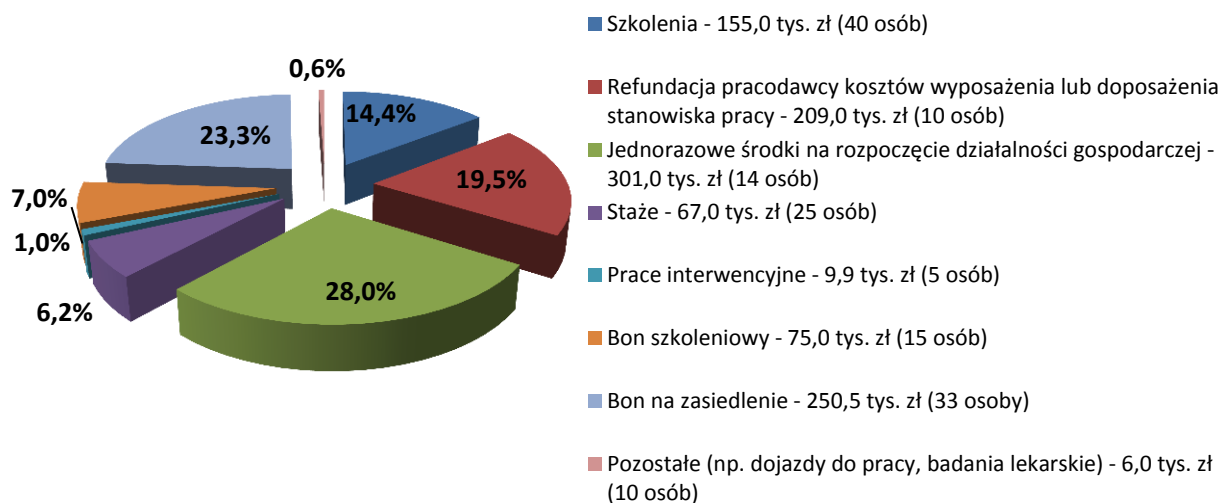
Powiatowe urzędy pracy województwa warmińsko-mazurskiego, realizując w 2016 roku zadania związane z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych, mogły ubiegać się o dodatkowe środki z Rezerwy Ministra. Przeprowadzone przez samorządy analizy lokalnego rynku pracy wskazały, że konieczne będzie pozyskanie środków zwiększających dotychczasowe limity i realizowanie ponadstandardowych działań. Z takiej możliwości skorzystały wszystkie powiatowe urzędy pracy, poza PUP w Elblągu, w którym podstawowy limit w pełni zaspokajał aktualne potrzeby.

Łącznie, samorządy województwa warmińsko-mazurskiego, pozyskały w 2016 roku kwotę 19 070,5 tys. zł, którą przeznaczyły na wsparcie bezrobotnych:

- do 30 roku życia (1 073,4 tys. zł),
- powyżej 50 roku życia (2 935,4 tys. zł),
- będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (10 300,1 tys. zł),
- w regionach wysokiego bezrobocia (3 632,8 tys. zł),
- w wieku 30-50 lat (1 128,8 tys. zł).

Najbardziej popularną formą aktywizacji osób bezrobotnych do 30 roku życia były jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (301,0 tys. zł, tj. 28% środków), z której skorzystało 14 bezrobotnych. Innym równie często stosowanym instrumentem rynku pracy wśród osób młodych pozostających bez zatrudnienia były, wprowadzone nowelizacją Ustawy w 2014 roku, bony na zasiedlenie (250,0 tys. zł, tj. 23,3% środków), z których skorzystały 33 osoby. Najmniej, bo zaledwie 6,0 tys. zł (0,6% środków), urzędy pracy przeznaczyły na dojazdy do pracy, badania lekarskie i in. dla 10 osób.

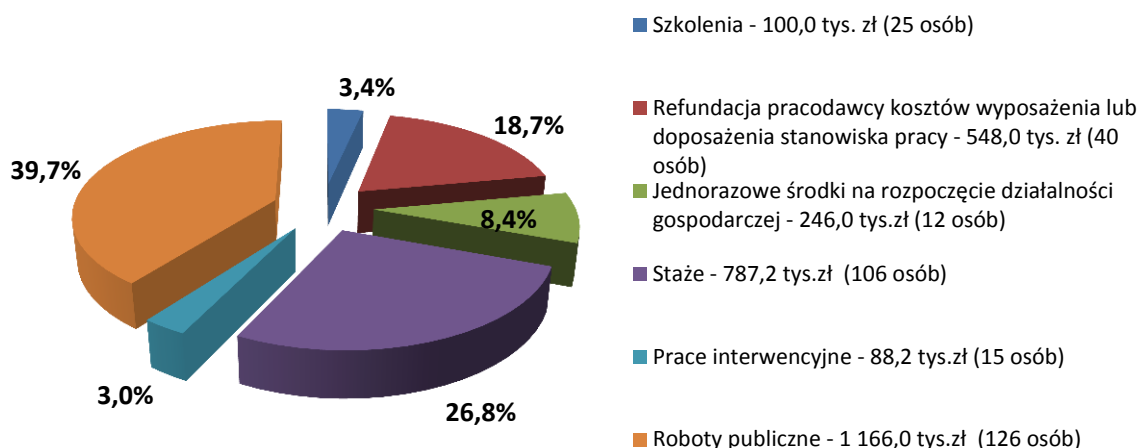
Wykres 22. Udział procentowy środków przeznaczonych na poszczególne formy aktywizacji w ramach programów skierowanych do osób bezrobotnych do 30 roku życia realizowanych ze środków Rezerwy Ministra i liczba uczestników poszczególnych form

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków samorządów powiatowych.

Do najczęściej stosowanych form aktywizacji osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia należały roboty publiczne (1 166,0 tys. zł, tj. 39,7% środków) oraz staże (787,2 tys. zł, tj. 26,8% środków), z których skorzystało odpowiednio 126 i 106 osób bezrobotnych. Osoby w tej grupie wiekowej, kierowane były do prac interwencyjnych (88,2 tys. zł, tj. 3,0% środków) oraz na szkolenia (100,0 tys. zł, tj. 3,4% środków), z których łącznie skorzystało 40 osób bezrobotnych.

Wykres 23. Udział procentowy środków przeznaczonych na poszczególne formy aktywizacji w ramach programów skierowanych do osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia realizowanych ze środków Rezerwy Ministra i liczba uczestników poszczególnych form

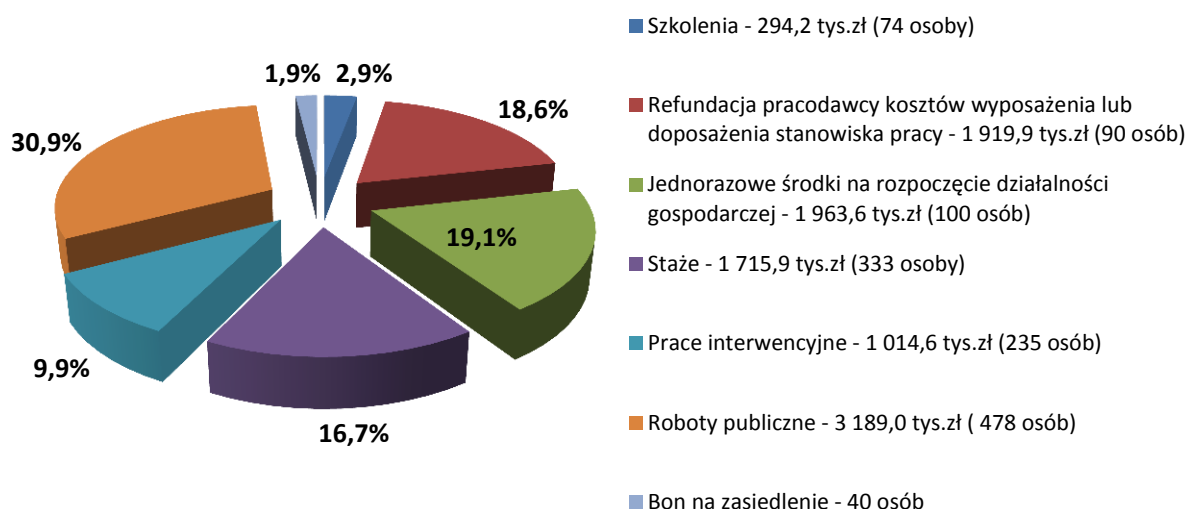

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków samorządów powiatowych.

Ponad połowę dodatkowych środków (10 300,1 tys. zł, tj. 54% Rezerwy Ministra), powiatowe urzędy pracy przeznaczyły na wsparcie osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 Ustawy. Najczęściej (30,9% środków) urzędy pracy kierowały takie osoby bezrobotne na roboty publiczne (3 189,0 tys. zł) – z tej formy aktywizacji skorzystało

w sumie 478 osób. Osoby bezrobotne, będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy uczestniczyły również w: dotacjach na rozpoczęcie działalności gospodarczej (1 963,6 tys. zł, tj. 19,1% środków), refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (1 919,9 tys. zł, tj. 18,6% środków) oraz stażach (1 715,9 tys. zł, tj. 16,7% środków). Łącznie skorzystały z nich 523 osoby bezrobotne. Najmniej środków z Rezerwy Ministra urzędy pracy przeznaczyły na bony na zasiedlenie (200,0 tys. zł, tj. 1,9% środków) oraz na szkolenia (294,2 tys. zł, tj. 2,9% środków) – dzięki tym środkom zaktywizowano 114 osób bezrobotnych.

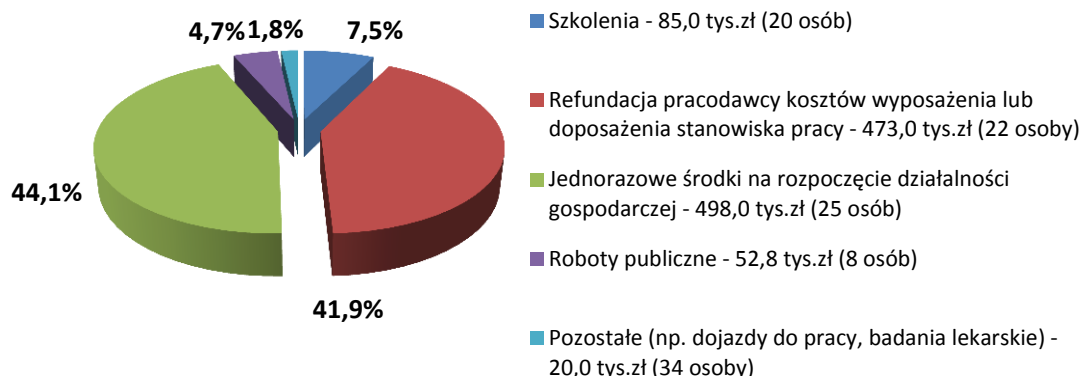
Wykres 24. Udział procentowy środków przeznaczonych na poszczególne formy aktywizacji w ramach programów skierowanych do osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (określonych w art. 49 Ustawy), realizowanych ze środków Rezerwy Ministra i liczba uczestników poszczególnych form

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków samorządów powiatowych.

Samorządy powiatowe województwa warmińsko-mazurskiego mogły wnioskować także o środki Rezerwy Ministra na programy, których realizacja wynikała z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy. Pozyskana kwota została skierowana do osób **bezrobotnych w wieku 30-50 lat**. Wśród tej grupy bezrobotnych dominowały dwie formy aktywizacji, tj. jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (498,0 tys. zł, tj. 44,1% środków) oraz refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (473,0 tys. zł, tj. 41,9% środków), z których skorzystało odpowiednio 25 i 20 osób bezrobotnych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Podobnie, jak wśród osób bezrobotnych do 30 roku życia, najmniej środków (20,0 tys. zł, tj. 1,8% środków) urzędy pracy zaangażowały w pozostałe formy aktywizacji tj. dojazdy do pracy, badania lekarskie i in. – z tego rodzaju pomocy skorzystały 34 osoby.

Wykres 25. Udział procentowy środków przeznaczonych na poszczególne formy aktywizacji w ramach programów skierowanych do osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat, realizowanych ze środków Rezerwy Ministra i liczba uczestników poszczególnych form

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków samorządów powiatowych.

Ostatnim programem, na który samorzady powiatowe w ramach środków Rezerwy Ministra składały w 2016 roku zapotrzebowanie, były programy w regionach wysokiego bezrobocia. Na realizację tego celu pozyskały one kwotę 3 632,8 tys. zł i w całości przeznaczyły ją na roboty publiczne skierowane do osób kwalifikujących się do udziału w tej formie aktywizacji. Z robót publicznych, finansowanych z udziałem Rezerwy Ministra, skorzystało w 2016 roku 391 osób bezrobotnych.

8.4. EFEKTYWNOŚĆ ZATRUDNIENIOWA USŁUG I INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY SŁUŻĄCYCH AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH

Analiza efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na finansowanie podstawowych form promocji zatrudnienia i aktywizacji bezrobotnych obejmuje następujące formy:

- szkolenia bezrobotnych,
- zatrudnienie bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych,
- zatrudnienie bezrobotnych w ramach robót publicznych,
- odbywanie przez bezrobotnych staży u pracodawców,
- przyznanie pracodawcom refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia, stanowiska pracy dla skierowanych na te miejsca pracy bezrobotnych,
- przyznanie bezrobotnym jednorazowych środków na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej.

W 2015 roku²³, efektywność zatrudnieniowa w województwie warmińsko-mazurskim osiągnęła wskaźnik 69,1%.²⁴ Spośród 26 212 osób, zaktywizowanych w wymienionych formach przeciwdziałania bezrobociu, zatrudnionych zostało 18 407 osób.

²³ Brak danych za 2016 r.

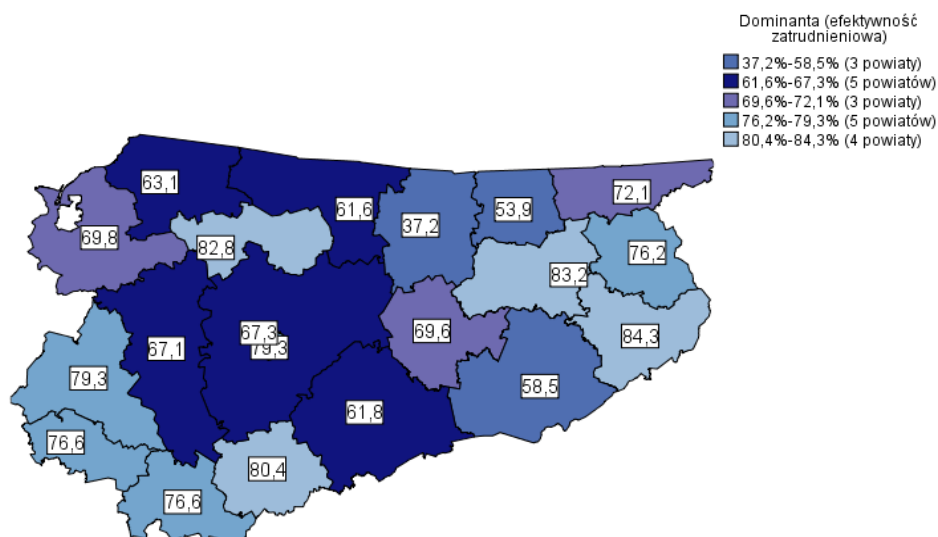
Dla porównania w Polsce 75,9% bezrobotnych biorących udział w omawianych aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobociu znalazło zatrudnienie. Najniższym wskaźnikiem zatrudnienia charakteryzowało się w 2015 roku województwo świętokrzyskie – 67,8%. W dwóch województwach wskaźnik przekroczył wartość 80% - w województwie lubelskim (81,0%) oraz podlaskim (80,7%).

W regionie najwyższy wskaźnik ponownego zatrudnienia osiągnięto w powiecie ełckim – 84,3%. Wysokim wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej odznaczyły się również Powiatowe Urzędy Pracy w: Giżycku – 83,2%, Lidzbarku Warmińskim – 82,8% oraz w Nidzicy – 80,4%. Najniższe wartości odnotowano w powiatach: kętrzyńskim – 37,2% oraz węgorzewskim – 53,9% i piskim – 58,5%.

Efektywność zatrudnieniową powyżej średniej wojewódzkiej osiągnęło dwanaście powiatów, zaś w dziewięciu z nich wskaźnik efektywności przekroczył wartość wyliczoną dla całego kraju. W grupie tych powiatów znalazły się:

- powiat ełcki – o 15,2 pkt proc., (w stosunku do średniej krajowej 8,4 pkt proc.),
- powiat giżycki – o 14,1 pkt proc., (o 7,3 pkt proc.),
- powiat lidzbarski – o 13,7 pkt proc., (o 6,9 pkt proc.),
- powiat nidzicki – o 11,3 pkt proc., (o 4,5 pkt proc.),
- m. Olsztyn i powiat iławski – o 10,2 pkt proc., (o 3,4 pkt proc.),
- powiat nowomiejski i działdowski – o 7,5 pkt proc., (o 0,7 pkt proc.),
- powiat olecki – o 7,1 pkt proc., (o 0,3 pkt proc.).

Mapka 9. Efektywność zatrudnieniowa w województwie warmińsko-mazurskim podstawowych form aktywizacji zawodowej w 2015 roku

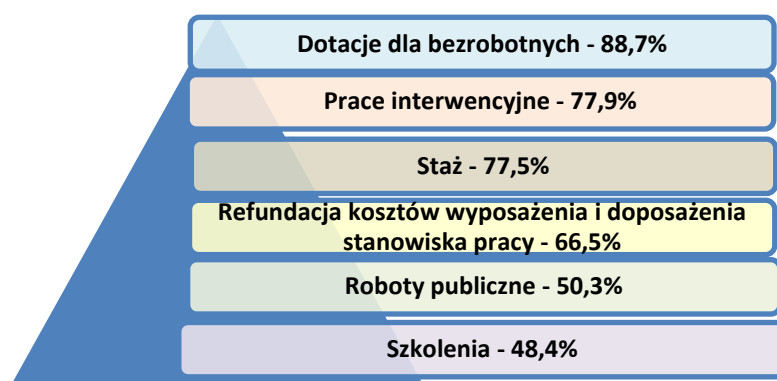

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu MRPiPS „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2015 roku”.

²⁴ W 2015 roku nastąpiła zmiana metodologii liczenia efektywności zatrudnieniowej z tego względu nie można porównywać w sposób bezpośredni wskaźników uzyskanych w 2014 i 2015 roku.

Najwyższą efektywnością zatrudnieniową – 88,7% charakteryzuje się aktywizacja w formie jednorazowych środków wypłacanych bezrobotnym na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej. Wśród pozostałych programów rynku pracy, najwyższy wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w województwie warmińsko-mazurskim, uzyskały prace interwencyjne (77,9%), staże (77,5%) oraz refundacja pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych na te miejsca pracy bezrobotnych (66,5%). Biorąc pod uwagę skuteczność programów pod względem zatrudnienia, najmniej efektywne zatrudnieniowo, okazały się szkolenia (48,4%).

Rysunek 20 . Efektywność zatrudnieniowa w województwie warmińsko-mazurskim podstawowych form aktywizacji zawodowej w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu MRPiPS „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2015 roku”.

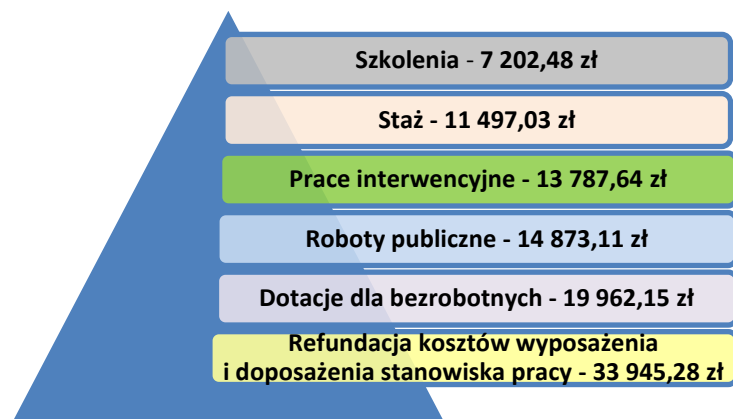
W 2015 roku, efektywność kosztowa omawianych form aktywizacji zawodowej w województwie warmińsko – mazurskim wyniosła 14 349,01 zł. W kraju natomiast, koszt ponownego zatrudnienia bezrobotnego wyniósł w 2015 roku 12 996,00 zł. Najniższą wartość tego wskaźnika zanotowano w województwie lubelskim (10 671,37 zł), najwyższą – w naszym województwie.

Najbardziej efektywna kosztowo okazała się realizacja aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w powiecie nidzickim, gdzie wyniosła ona 10 661,32 zł. Zbliżony koszt ponownego zatrudnienia odnotowano w powiecie piskim (10 988,57 zł). Najwyższy koszt jednostkowy związany z włączeniem bezrobotnego na rynek pracy zanotowano w powiecie kętrzyńskim (23 822,14 zł) oraz bartoszyckim (21 543,39 zł).

Analizując wysokość kosztu ponownego zatrudnienia poszczególnych form aktywizacji bezrobotnych w województwie warmińsko – mazurskim, instrumentem o najniższym poziomie efektywności kosztowej okazały się szkolenia, których koszt ukształtował się na poziomie 7 202,48 zł. W dalszej kolejności biorąc pod uwagę kryterium efektywności kosztowej, wymienić należy: staże – 11 497,03 zł. oraz prace interwencyjne – 13 787,64 zł.

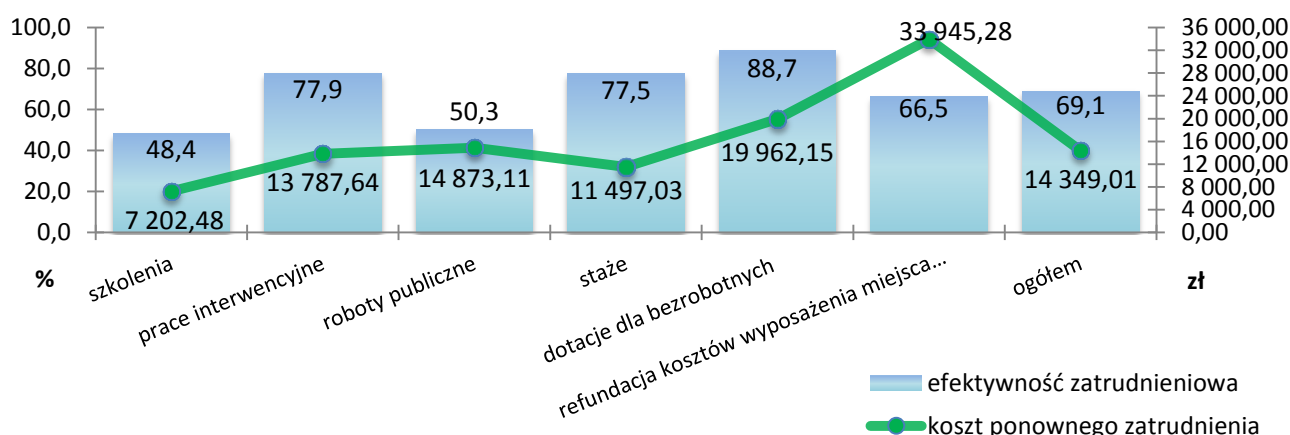
Spośród pozostałych form aktywizacji osób bezrobotnych najwyższy koszt ponownego zatrudnienia ma refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy. W 2015 roku, koszt ponownego zatrudnienia tej formy wyniósł 33 945,28 zł.

Rysunek 21. Efektywność kosztowa w województwie warmińsko-mazurskim podstawowych form aktywizacji zawodowej w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu MRPiPS „Efektywność działań aktywizujących realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia aktywizacji zawodowej w 2015 roku”.

Wykres 26. Efektywność zatrudnieniowa oraz koszt ponownego zatrudnienia bezrobotnego w województwie warmińsko – mazurskim w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu MRPiPS „Efektywność działań aktywizujących realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia aktywizacji zawodowej w 2015 roku”.

Poddając analizie zarówno efektywność zatrudnieniową jak i kosztową, stosunkowo skutecznymi i wydajnymi formami aktywizacji zawodowej okazały się jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (efektywność zatrudnieniowa wyniosła 88,7%, kosztowa – 19 962,15 zł), staże (77,5% efektywności przy koszcie wynoszącym 11 497,03 zł na 1 osobę) oraz prace interwencyjne (odpowiednio 77,9% i 13 787,64 zł). Spośród pozostałych instrumentów rynku pracy, najmniej efektywna okazała się – w przeciwieństwie do ubiegłych lat – refundacja pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych na te miejsca pracy bezrobotnych, ze wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej na poziomie 66,5% i kosztem ponownego zatrudnienia w wysokości – 33 945,28 zł.

9. FUNDUSZ PRACY

Środki Funduszu Pracy (FP) na finansowanie zadań w województwie tj. programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych przyznawane są w ramach tzw. środków algorytmicznych oraz z dodatkowych środków FP z rezerwy ministra właściwego ds. pracy. W przypadku zasiłków i innych świadczeń obligatoryjnych, środki te przyznawane są do wysokości faktycznych potrzeb. Ponadto, samorządy wojewódzkie i powiatowe mogą otrzymywać inne dodatkowe środki FP w ramach tzw. zadań zleconych.

9.1. ROZDYSPONOWANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY

Samorząd województwa – Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie

Wojewódzki Urząd Pracy, w 2016 roku, na realizację zadań w województwie, po zmianach jakie zaszły w ciągu roku, miał do dyspozycji 4 677,0 tys. zł, w tym na finansowanie:

1. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej 2 899,9 tys. zł, w tym na realizację:
 - ✓ zadań wymienionych w art. 69a ust. 2 *Ustawy o promocji zatrudnienia (...)*, tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy – 168,9 tys. zł;
 - ✓ zadań związanych ze zlecaniem działań aktywizacyjnych – 2 731,0 tys. zł;
2. innych wydatków, w tym innych zadań fakultatywnych – 1 777,1 tys. zł, tj.:
 - ✓ realizację zadań - *Inne zadania fakultatywne* (określonych w § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie algorytmu) – 864,7 tys. zł;
 - ✓ realizację badania „Barometr zawodów” – 40,0 tys. zł;
 - ✓ dofinansowanie poniesionych w okresie 1.01.2016-31.12.2016 części kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne na pracowników wykonujących zadania wynikające z realizacji programów współfinansowanych ze środków EFS oraz obsługi Krajowego Funduszu Szkoleniowego – 808,5 tys. zł;
 - ✓ dofinansowanie prowadzenia szkoleń pracowników WUP i powiatowych urzędów pracy z terenu województwa w zakresie realizacji podstawowych usług rynku pracy – tj. 63,9 tys. zł.

W stosunku do roku poprzedniego, w 2016 roku, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie dysponował o 15,6% (o 391,9 tys. zł) większą pulą środków na finansowanie *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej*. Spadek natomiast, odnotowano w przypadku kwot środków FP na *inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne* tj. o 8,7% (o 169,8 tys. zł).

Tabela 18. Przyznane środki FP ogółem dla Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie na realizację zadań w latach 2015-2016 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Według stanu na:		Zmiana (do 31.12.2015)	
	31.12.2015	31.12.2016	tys. zł	%
1	2	3	4	5
I. Przyznane kwoty środków FP (w oparciu o decyzje finansowe)				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	8 099,0	9 162,9	1 063,9	13,1%
2) inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	1 946,9	1 717,1	-229,8	-11,8%
II. Dodatkowe środki FP pozyskane na Wniosek Marszałka w ciągu roku:				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	0,0	0,0	0,0	-
2) inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	0,0	60,0	60,0	-
III. Zmiany na Wniosek Marszałka:				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	-5 591,0	-6 263,0	-672,0	12,0%
2) inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	0,0	0,0	0,0	-
IV. Ogółem:				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	2 508,0	2 899,9	391,9	15,6%
2) inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	1 946,9	1 777,1	-169,8	-8,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy oraz „Planu finansowego Funduszu Pracy (9) na 2016 rok Województwa Warmińsko-Mazurskiego po zmianach” z dnia 29.11.2016

Samorządy powiatowe – powiatowe urzędy pracy

Powiatowe urzędy pracy na realizację zadań w województwie, w 2016 roku miały do dyspozycji (po zmianach, jakie zaszły w ciągu roku) środki FP w łącznej kwocie 220 860,5 tys. zł, w tym na finansowanie:

1. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej 208 107,4 tys. zł, w tym:
 - A. kwoty środków FP na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w ramach algorytmu i naborów ogłoszonych przez MRPiPS) – 172 766,0 tys. zł, z czego na realizację projektów współfinansowanych z EFS, w ramach priorytetów:
 - 8.i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników – w ramach regionalnego programu operacyjnego 2014-2020 – 42 838 299,00 zł, w tym:
 - ✓ kwota w części EFS – 36 412 554,00 zł;
 - ✓ kwota w części wkładu krajowego – 6 425 745,00 zł;
 - 8.ii trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także

poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 – 38 074 172,00 zł, w tym:

- ✓ kwota w części EFS – 34 986 357,00 zł;
- ✓ kwota w części wkładu krajowego – 3 087 815,00 zł;

B. na zadania wymienione w art. 69a ust. 2 *Ustawy o promocji zatrudnienia (...)*, tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy – 6 027,0 tys. zł;

C. na zadania, o których mowa w art. 150f *Ustawy o promocji zatrudnienia (...)*, tj. refundacja pracodawcom/przedsiębiorcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia – 29 314,4 tys. zł;

2. innych zadań fakultatywnych – 12 753,1 tys. zł.

Analizując lata 2015-2016, w 2016 roku obserwuje się, zmniejszenie w ramach limitów algorytmicznych kwoty środków FP na finansowanie *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* o 19,9% (o 38 302,6 tys. zł) oraz zwiększenie o 12,1% (o 1 329,0 tys. zł) kwoty FP na *inne zadania fakultatywne*. W przypadku finansowania projektów realizowanych w ramach EFS odnotowano ogólny spadek o 1,7% (o 1 397,9 tys. zł), przy czym należy zwrócić uwagę, że zmniejszono kwoty środków FP o 14,3% na realizację *RPO Warmia i Mazury 2014-2020*, natomiast zwiększono o 17,8% na finansowanie projektów w ramach *POWER 2014-2020*. Wysokość kwot środków FP przyznanych na projekty EFS wynikała z zaplanowanych środków na realizację programów operacyjnych na lata 2014-2020.

W 2016 roku, w stosunku do roku poprzedniego, w ramach ogłoszonych przez MRPiPS naborów wniosków, lokalne służby zatrudnienia otrzymały o 39% (o 12 175,2 tys. zł) mniej na finansowanie tzw. aktywizacji zawodowej, ale o ponad 100% więcej (o 651,7 tys. zł) pozyskały na realizację zadań w ramach *Krajowego Funduszu Szkoleniowego*. Na pozyskaną mniejszą wielkość dodatkowych środków FP na programy aktywizacyjne, miał fakt, iż minister właściwy ds. pracy, zastrzegł, iż dodatkowe środki FP w przypadku osób bezrobotnych do 30 roku życia będą uruchomione po uzyskaniu informacji z Ministerstwa Rozwoju o braku zagrożenia dla pełnej realizacji wydatków poniesionych na projekty w ramach *POWER 2014-2020*. Należy zaznaczyć, iż środki FP z rezerwy MRPiPS powiatowe urzędy pracy otrzymały odpowiednio do zgłoszonych potrzeb.

Samorządy powiatowe w 2016 roku otrzymały więc o 8,7% (o 19 806,3 tys. zł) mniej środków FP na finansowanie *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej*. Wzrost odnotowano natomiast w przypadku kwot środków FP na *inne zadania fakultatywne* tj. o 5,9% (o 713,3 tys. zł).

Tabela 19. Kwoty środków FP ogółem przyznane powiatowym urządowi pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych w latach 2015-2016 (tys. zł)

Wyszczególnienie	Według stanu na:		Zmiana (do 31.12.2015)	
	31.12.2015	31.12.2016	tys. zł	%
1	2	3	4	5
I. Przyznane kwoty środków FP (podział wg algorytmu):				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym:	196 702,0	193 930,1	-2 771,9	-1,4%
A) kwoty środków FP (algorytmiczne) na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, z czego:	191 998,1	153 695,5	-38 302,6	-19,9%
a) na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS, z czego*:	82 310,4	80 912,5	-1 397,9	-1,7%
aa) w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020	49 990,0	42 838,3	-7 151,7	-14,3%
- w części EFS	42 491,5	36 412,6	-6 078,9	-14,3%
- w części wkładu krajowego	7 498,5	6 425,7	-1 072,8	-14,3%
aaa) w ramach POWER 2014-2020	32 320,4	38 074,2	5 753,8	17,8%
- w części EFS	29 699,9	34 986,3	5 286,4	17,8%
- w części wkładu krajowego	2 620,5	3 087,9	467,4	17,8%
B) zadania wymienione w art. 69a ust. 2 Ustawy tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	4 703,9	4 952,0	248,1	5,3%
C) zadania określone w art.105f Ustawy tj. refundacja pracodawcom/przedsiębiorcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	0,0	35 282,6	35 282,6	-
2) na inne zadania fakultatywne	10 965,3	12 294,3	1 329,0	12,1%
II. Dodatkowe środki FP pozyskane na Wniosek Starosty (Prezydenta Miasta) w ciągu roku:				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym:	31 832,0	20 308,5	-11 523,5	-36,2%
A) kwoty środków FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w ramach naborów ogłoszonych przez MRPiPS)	31 245,7	19 070,5	-12 175,2	-39,0%
B) zadania wymienione w art. 69a ust. 2 Ustawy tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	586,3	1 238,0	651,7	111,2%
C) zadania określone w art.105f Ustawy tj. refundacja pracodawcom/przedsiębiorcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	0,0	0,0	0,0	-
2) na inne zadania fakultatywne	1 074,5	458,8	-615,7	-57,3%
III. Zmiany na Wniosek Starosty (Prezydenta Miasta):				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym:	-620,3	-6 131,2	-5 510,9	888,4%
A) na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	-153,6	0,0	153,6	-100,0%
B) zadania wymienione w art. 69a ust. 2 Ustawy tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	-466,7	-163,0	303,7	-65,1%
C) zadania określone w art.105f Ustawy tj. refundacja pracodawcom/przedsiębiorcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	0,0	-5 968,2	-5 968,2	-
2) na inne zadania fakultatywne	0,0	0,0	0,0	-
IV. Ogółem:				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym:	227 913,7	208 107,4	-19 806,3	-8,7%
A) kwoty środków FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w ramach algorytmu i naborów ogłoszonych przez MRPiPS)	223 090,2	172 766,0	-50 324,2	-22,6%
B) zadania wymienione w art. 69a ust. 2 Ustawy tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	4 823,5	6 027,0	1 203,5	25,0%
C) zadania określone w art.105f Ustawy tj. refundacja pracodawcom/przedsiębiorcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	0,0	29 314,4	29 314,4	-
2) na inne zadania fakultatywne	12 039,8	12 753,1	713,3	5,9%

* W 2016 roku do celów analitycznych przyjęto kwoty w tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy

9.2. WYDATKOWANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY

9.2.1. SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA – WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W OLSZTYNIE

W 2016 roku wydatki FP Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie wyniosły 4 504,2 tys. zł, tj. 1,2% ogółu wydatków województwa warmińsko-mazurskiego.

Tabela 20. Wykorzystanie środków FP ogółem przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych wydatków, w tym na zadania fakultatywne w latach 2015-2016 (tys. zł)

Wyszczególnienie	Przyznane środki FP algorytm + środki dodatkowo pozyskane + zmiany ¹		Poniesione wydatki FP ²		Wykorzystanie środków FP (%)	
	Według stanu na:					
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016
1	2	3	4	5	6	7
Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej - OGÓŁEM, w tym:	2 508,0	2 899,9	2 097,6	2 794,5	83,6%	96,4%
- na finansowanie zadania związanego ze zlecaniem działań aktywizacyjnych	2 350,0	2 731,0	1 939,7	2 651,0	82,5%	97,1%
- na finansowanie zadania wymienionego w art. 69a ust. 2 tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	158,0	168,9	157,9	143,5	99,9%	85,0%
Inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	1 946,9	1 777,1	1 790,6	1 709,7	92,0%	96,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy oraz sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy

W badanym roku, ogółem środki FP przekazane Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej zostały wykorzystane w 96,4% (o 12,8 pkt proc. więcej niż w 2015 roku), w tym środki:

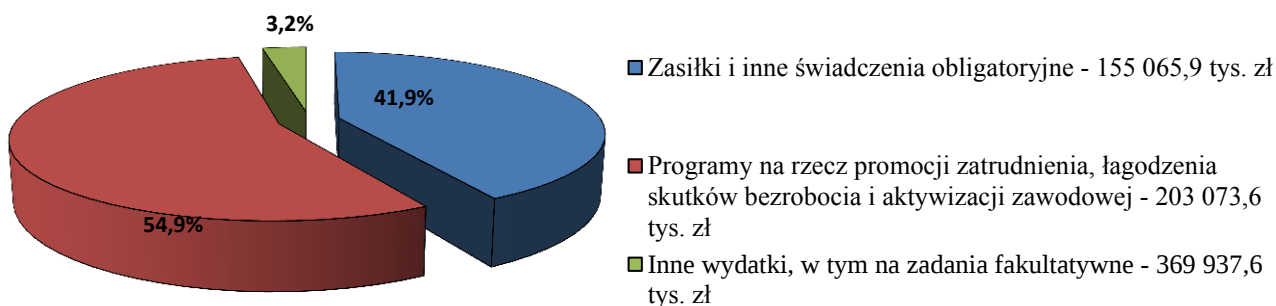
- na finansowanie zadania związanego ze zlecaniem działań aktywizacyjnych – wydatkowano 97,1% limitu FP na ten cel, to o 14,6 pkt proc. więcej niż przed rokiem;
- na obsługę Krajowego Funduszu Szkoleniowego wykorzystano 85% przyznaczonych środków, o 14,9 pkt proc. mniej niż w 2015 roku. Nie zagospodarowana w pełni kwota środków FP na KFS, wynika z faktu odstąpienia od umowy na „Organizację i realizację badania dotyczącego wsparcia finansowanego z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w latach 2014-2015 w województwie warmińsko-mazurskim” – powodem było nienależyte wykonanie umowy.

Z kolei środki FP na inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne wykorzystane zostały w 96,2% - o 4,2 pkt proc. więcej niż w roku ubiegłym.

9.2.2. SAMORZĄDY POWIATOWE – POWIATOWE URZĘDY PRACY

W 2016 roku wydatki FP powiatowych urzędów pracy wyniosły 369 937,6 tys. zł tj. 98,8% ogółu wydatków województwa warmińsko-mazurskiego. Na *programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* wydatkowano kwotę 203 073,6 tys. zł, czyli 54,9% ogółu wydatków. Z kolei na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne* przeznaczono 155 065,9 tys. zł. tj. 41,9% ogółu wydatków powiatowych urzędów pracy poniesionych z FP, natomiast na *inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne* – 11 798,1 tys. zł (3,2%).

Wykres nr 27. Struktura wydatków FP powiatowych urzędów pracy w 2016 roku (%)

*W skład wydatku „Zasiłków i innych świadczeń obligatoryjnych” wchodzi: (1) zasiłki dla bezrobotnych (2) zasiłki przedemerytalne (3) świadczenia przedemerytalne (4) dodatki aktywizacyjne (5) świadczenia integracyjne (6) składki na ubezpieczenia społeczne rolników

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy

W 2016 roku nastąpiła zmiana w udziale procentowym wydatków w odniesieniu do analogicznego okresu 2015 roku, o 3,2 pkt proc. więcej wyniosły wydatki na *programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* w wydatkach ogółem oraz o 0,2 pkt proc. więcej na *inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne*. Natomiast zmniejszył się udział o 3,4 pkt proc. nakładów na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne*.

Z danych na koniec 2016 roku wynika, iż w porównaniu do roku poprzedniego, powiatowe urzędy pracy poniosły mniej wydatków na działania statutowe o 4,8% (o 18 633,4 tys. zł). Największy spadek odnotowano w przypadku nakładów na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne* tj. o 12,0% (21 054,1 tys. zł). Wzrost odnotowano w przypadku *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej*, o 1,1% (o 2 193,3 tys. zł) oraz nakładów na *inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne* o 2,0% (o 227,4 tys. zł).

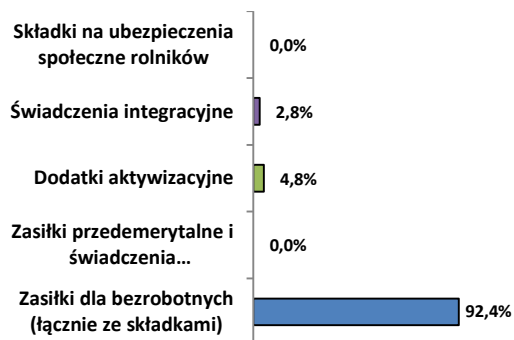
Zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne

Największy udział procentowy w wydatkach ogółem na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne*, na koniec 2016 roku, stanowiły zasiłki dla bezrobotnych - 92,4% (143 300,0 tys. zł), z czego:

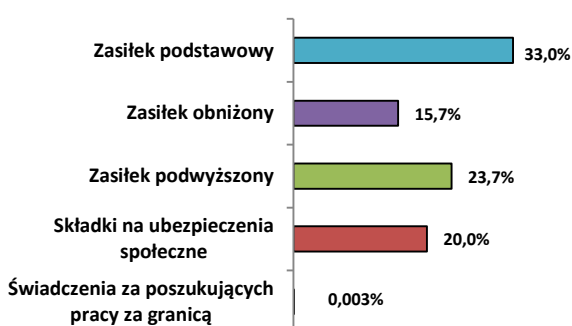
- zasiłek podstawowy – 33% (51 128,6 tys. zł);
- zasiłek obniżony – 15,7% (24 357,5 tys. zł);
- zasiłek podwyższony – 23,7% (36 769,0 tys. zł);
- składki na ubezpieczenia społeczne - 20,0% (31 040,1 tys. zł);
- świadczenia za poszukujących pracy za granicą - 0,003% (4,8 tys. zł).

Najmniejszy udział stanowiły wydatki związane ze *świadczeniami integracyjnymi* – 2,8% (4 391,8 tys. zł) i *dodatkami aktywizacyjnymi* tj. 4,8% (7 374,1 tys. zł).

Wykres 28. Struktura wydatków FP (PUP) na zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne w wydatkach ogółem w 2016 roku

Wykres 29. Struktura wydatków FP (PUP) na zasiłki dla bezrobotnych w wydatkach ogółem na zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne w 2016 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy

Zarówno na koniec 2015 jak i 2016 roku, największy udział w wydatkach ogółem na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne* stanowiły *zasiłki dla bezrobotnych* (odpowiednio 93,0% i 92,4%). Odnotowany spadek w 2016 roku, związany jest z mniejszą liczbą osób bezrobotnych uprawionych do zasiłku. Według stanu na koniec 2015 roku, zakwalifikowanych do tej kategorii było 14 652 osoby, podczas gdy w tym samym okresie 2016 roku, w rejestrach urzędów figurowało 12 838 bezrobotnych z prawem do zasiłku.

Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tym Krajowy Fundusz Szkoleniowy i art. 150f Ustawy)

W 2016 roku, powiatowe urzędy pracy na realizację zadań związanych z *programami na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* otrzymały ogółem z FP w ramach środków algorytmicznych oraz dodatkowych środków FP na łączną kwotę 208 107,4 tys. zł, w tym:

- 80 912,5 tys. zł na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS;

- 6 027,0 tys. zł na obsługę Krajowego Funduszu Szkoleniowego;
- 29 314,4 tys. zł na finansowanie zadania określonego w art. 150f Ustawy tj. refundację pracodawcom/przedsiębiorcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

W analizowanym okresie, środki FP przeznaczone na realizację przez powiatowe urzędy pracy *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tym KFS i art. 150f Ustawy)* zostały wykorzystane w 97,6% (o 9,5 pkt proc. więcej niż w 2015 roku), w tym środki:

- na projekty realizowane w ramach EFS – wydatkowano 96,4% limitu FP na ten cel, to o 28,6 pkt proc. więcej niż przed rokiem;
- na obsługę Krajowego Funduszu Szkoleniowego wykorzystano 99,1% przyznanych środków, o 3,7 pkt proc. więcej niż w 2015 roku;
- nakłady związane z refundacją pracodawcom/przedsiębiorcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia zostały zagospodarowane w 96,7%. Z uwagi na fakt, iż środki na ten cel zostały przyznane po raz pierwszy w 2016 roku, brak odniesienia do 2015 roku.

Tabela 21. Wykorzystanie środków FP ogółem przez powiatowe urzędy pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tym KFS i art. 150f Ustawy) w latach 2015-2016 (tys. zł)

Wyszczególnienie	Przyznane środki FP algorytm + dodatkowo pozyskane + zmiany ¹		Poniesione wydatki FP ²		Wykorzystanie środków FP (%)	
	Według stanu na:					
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016
1	2	3	4	5	6	7
Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej - OGÓŁEM, w tym:	227 913,7	208 107,4	200 880,3	203 073,6	88,1%	97,6%
- na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS*	82 310,4	80 912,5	55 782,7	78 034,3	67,8%	96,4%
- na finansowanie zadania wymienionego w art. 69a ust. 2 tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	4 823,5	6 027,0	4 600,6	5 973,2	95,4%	99,1%
- na finansowanie zadania określonego w art. 150f Ustawy tj. refundacja pracodawcom/przedsiębiorcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	0,0	29 314,4	0,0	28 358,3	-	96,7%

* W 2016 roku do celów analitycznych przyjęto kwoty w tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy oraz sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy

W 2016 roku największy udział procentowy w wydatkach ogółem na *programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tym KFS i art. 150f)* stanowiły:

- staże, w tym bon stażowy tj. 28% (56 884,9 tys. zł);
- refundacja wynagrodzeń osób do 30 r.ż. (art. 150f Ustawy) – 14% (28 358,3 tys. zł);

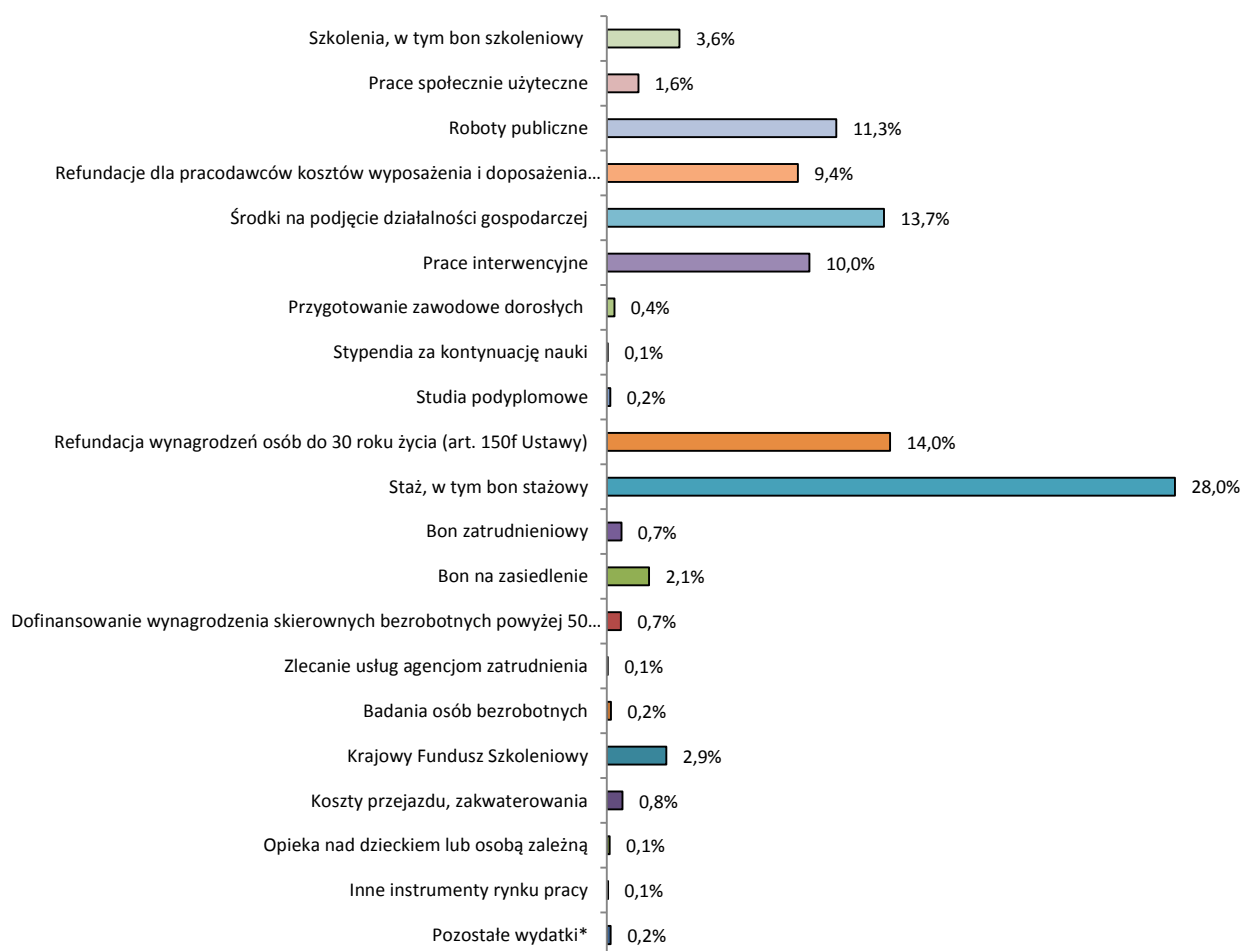
- środki na podjęcie działalności gospodarczej - 13,7% (27 770,8 tys. zł);
- roboty publiczne – 11,3% (22 970,4 tys. zł);
- prace interwencyjne – 10% (20 299,3 tys. zł).

Najmniejszy udział tj. po 0,1% ogółu wydatków miały wydatki związane z *opieką nad dzieckiem i osobą zależną* (302,0 tys. zł), *stypendiami za kontynuację nauki* (108,7 tys. zł) i *zlecanie usług agencjom zatrudnienia* (102,4 tys. zł).

Analizując wydatki na przełomie lat 2015-2016, w przypadku niektórych nakładów, odnotowano znaczący wzrost w 2016 roku, tj.:

- refundacja składek na ubezpieczenia społeczne - o 95,6% (o 41,5 tys. zł);
- finansowanie przygotowania zawodowego dorosłych - o 56,2% (o 274,7 tys. zł);
- zlecanie usług agencjom zatrudnienia – o 45,9% (o 32,2 tys. zł);
- realizacja działań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego – o 29,8% (o 1 372,6 tys. zł).

Wykres 30. Struktura wydatków FP powiatowych urzędów pracy w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tym KFS i art. 150f) w 2016 roku

* W pozycji „Pozostałe wydatki” ujęto: (1) zatrudnienie wspierane (2) refundacja składek na ubezpieczenia społeczne (3) wynagrodzenie i koszty osobowe członków spółdzielni socjalnych (4) projekty pilotażowe (5) koszty specyficzne elementów programów specjalnych (6) Grant na telepracę (7) Świadczenie aktywizacyjne

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy

W ramach środków FP przeznaczonych na finansowanie *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* w 2016 roku:

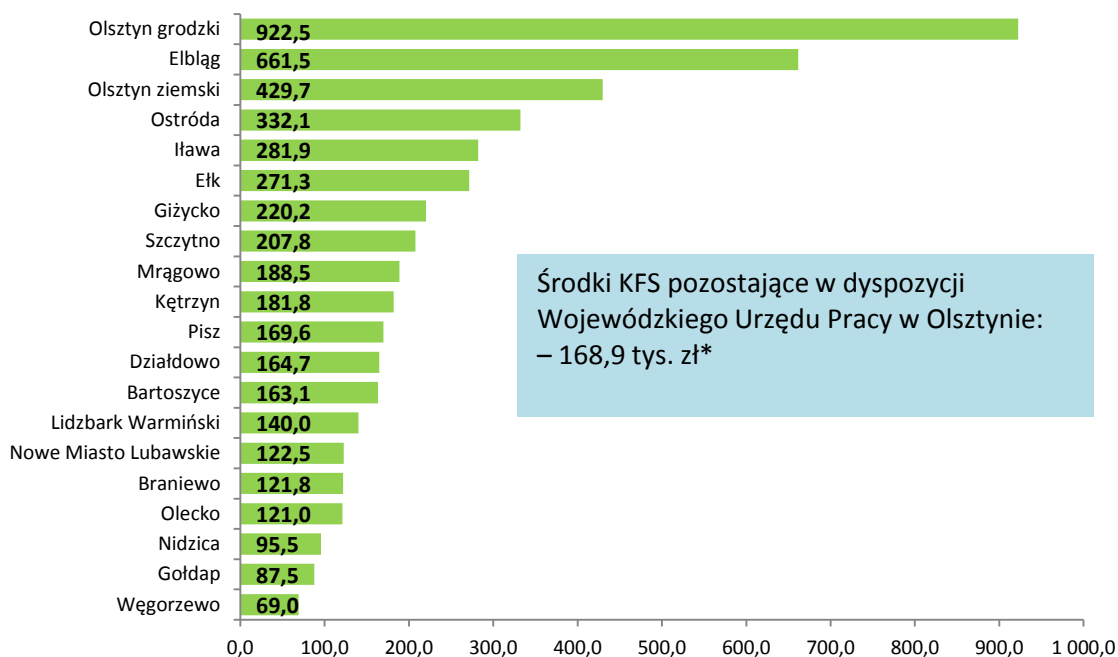
- 48,7% wydatkowano na bezrobotnych do 30 roku życia, w tym 28% na młodych do 25 roku życia;
- 15,5% na osoby pozostające bez pracy powyżej 50 roku życia.

W analizowanym okresie zwiększono nakłady na aktywizację osób do 30 roku życia, tj. o 8,8% (o 7 991,9 tys. zł) oraz na bezrobotnych powyżej 50 roku życia o 5,4% (o 1 621,5 tys. zł). Natomiast mniej wydatkowano na aktywizację osób młodych poniżej 25 roku życia o 2,9% (o 1 716,5 tys. zł).

9.2.2.1.KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Krajowy Fundusz Szkoleniowy to wydzielona część (ok. 2%) Funduszu Pracy – funduszu celowego przeznaczonego na zapobieganie bezrobociu i ograniczenie jego skutków, tworzonego ze składek pracodawców. KFS został pomyślany tak, żeby zapobiegać utracie przez osoby pracujące zatrudnienia, z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki. KFS przeznaczony jest zatem na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców. W 2016 roku zniesiono limit wieku osób chcących się szkolić, co otworzyło możliwości rozwoju kompetencji pracowników z dofinansowaniem 100% (dla mikroprzedsiębiorstw) lub 80% (dla małych, średnich i dużych firm).

Wykres 31. Limit środków KFS przyznanych samorządowi województwa warmińsko-mazurskiego w 2016 roku (tys. zł)

* Do zadań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie, w ramach KFS, należy przede wszystkim promocja tego instrumentu na lokalnym rynku pracy. Samorząd Województwa na realizację ww. zadania w roku 2016 otrzymał kwotę 168,9 tys. zł, w ramach której zlecił produkcję i emisję spotu telewizyjnego, opracowanie i druk ulotek oraz plakatów, zakup materiałów promocyjnych, a także badanie efektywności udzielonego wsparcia w ramach KFS. Łącznie środki będące w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego zostały wykorzystane w 85,0% (143,5 tys. zł).

Źródło: Uchwała Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 15 grudnia 2015 roku numer 67/777/15/V

W 2016 roku Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyjął następujące priorytety wydatkowania podstawowej puli środków KFS:

- ❖ wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego, tj. pozostającego w bezpośrednim związku z branżą lub zawodem, mającego na celu uzyskanie lub uaktualnienie kompetencji do celów zawodowych,
- ❖ wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników, którzy mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej,
- ❖ wsparcie młodych, nowozatrudnionych pracowników na podstawie umów, o których mowa w art. 150f ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Urzędy pracy przyznawały wsparcie ze środków KFS w pierwszej kolejności pracodawcom, których wnioski spełniały wymagania określone w priorytetach. W przypadku pozostawiania wolnych środków w ramach limitu powiatowe urzędy pracy mogły przyznawać środki pracodawcom nie spełniającym tych wymagań.

Samorządy powiatowe województwa warmińsko-mazurskiego, na realizację zadań, w ramach KFS, otrzymały w 2016 roku środki w wysokości 4 952,0 tys. zł, które mogły przeznaczyć na²⁵:

- ✓ określanie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS;
- ✓ kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą;
- ✓ egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych;
- ✓ badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu;
- ✓ ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym zatrudnieniem.

Ponadto samorządy powiatowe ze środków przyznanych w ramach limitu na rok 2016 mogły sfinansować tzw. działania dodatkowe²⁶:

- ✓ określanie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy;
- ✓ badanie efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS;
- ✓ promocję KFS;
- ✓ konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS.

Jednocześnie, po wyczerpaniu środków KFS przyznanych limitem, samorządy powiatowe mogły ubiegać się o środki Rezerwy. Z takiej możliwości skorzystało 15 powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego, wnioskując łącznie o kwotę 1 238,0 tys. zł. Środki te zostały wydatkowane w ramach priorytetów ustalonych przez Radę Rynku Pracy, tj.:

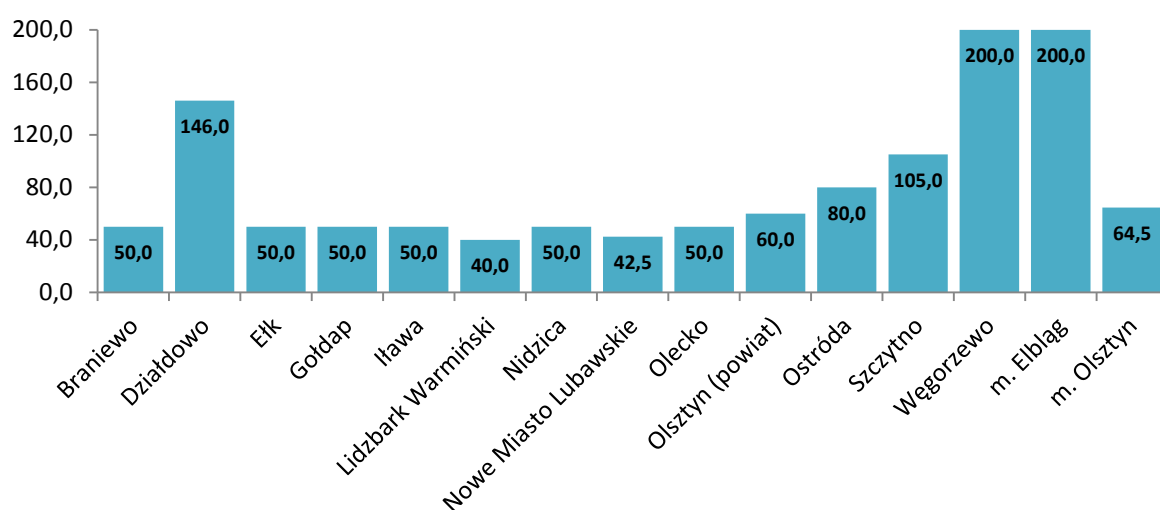
- ❖ wsparcie kształcenia ustawicznego w branżach/ zawodach, gdzie pracodawcy oferują miejsca pracy i jednocześnie zgłaszają trudności z zatrudnianiem pracowników;

²⁵ Zgodnie z art. 69a ust. 2 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,

²⁶ Zgodnie z art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

- ❖ wsparcie kształcenia ustawicznego w branży transportowej w zawodach: kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, maszyniści kolejowi oraz w branży usług opiekuńczych;
- ❖ wsparcie kształcenia ustawicznego w branżach/ przedsiębiorstwach restrukturyzowanych, np. w branży górnictwa węglowego, w celu utrzymania zatrudnienia;
- ❖ wsparcie kształcenia ustawicznego osób niepełnosprawnych w celu utrzymania zatrudnienia;
- ❖ zaspokajanie zapotrzebowania powiatów, które będą wnioskowały o dodatkowe kwoty KFS na finansowanie kształcenia ustawicznego u pracodawców.

Wykres 32. Środki rezerwy KFS przyznane samorządom powiatowym województwa warmińsko-mazurskiego w 2016 r. (w tys. zł)

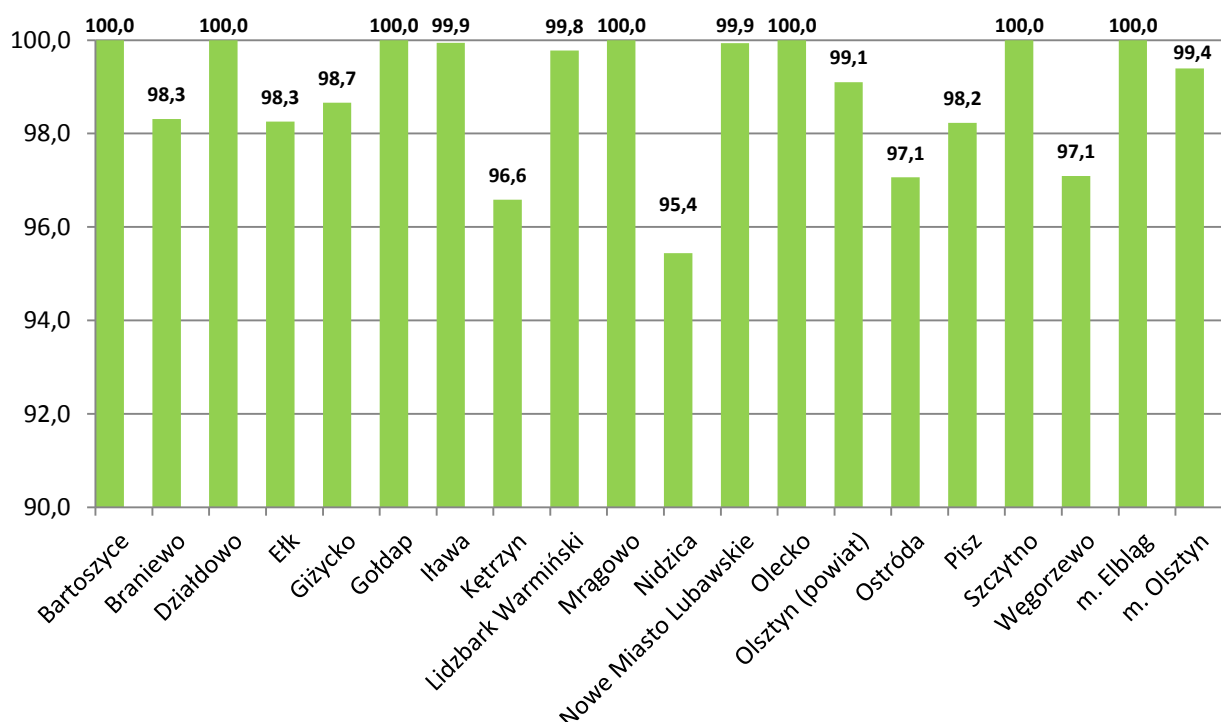
Źródło: Decyzje MRPiPS o przyznaniu środków z rezerwy KFS w 2016 r.

W roku 2016 część samorządów powiatowych zawnioskowała o zmniejszenie limitu środków KFS spodziewając się, że środki te nie zostaną wykorzystane do końca roku z uwagi na brak wniosków ze strony pracodawców. W takiej sytuacji znalazło się osiem powiatowych urzędów pracy z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, a łączna kwota wszystkich zmniejszeń wyniosła 163,0 tys. zł.

Łącznie w roku 2016 samorzady powiatowe, na zadania w ramach KFS, wydatkowały kwotę 5 973,3 tys. zł, zaspakajając tym samym zapotrzebowanie na kształcenie ustawiczne ze strony pracodawców województwa warmińsko-mazurskiego. W 2016 roku z tej formy aktywizacji skorzystało 4 421 pracodawców/pracowników, tj. o 1 519 osób więcej niż w roku poprzednim (wzrost o 52,3%).

W ośmiu powiatach poziom wydatków związanych z obsługą KFS był niższy niż średnia w województwie (99,1%), tj. w powiatach: braniewskim (98,3%) elckim (98,3%), giżyckim (98,7%), kętrzyńskim (96,6%), nidzickim (95,4%), ostródzkim (97,1%) oraz węgorzewskim (97,1%). Siedem powiatów wydatkowało 100% otrzymanych środków, natomiast pozostałe osiągnęły bardzo wysoki poziom, zbliżony do maksymalnego.

Wykres 33. Wydatki KFS samorządów powiatowych województwa warmińsko-mazurskiego w 2016 roku (w %)

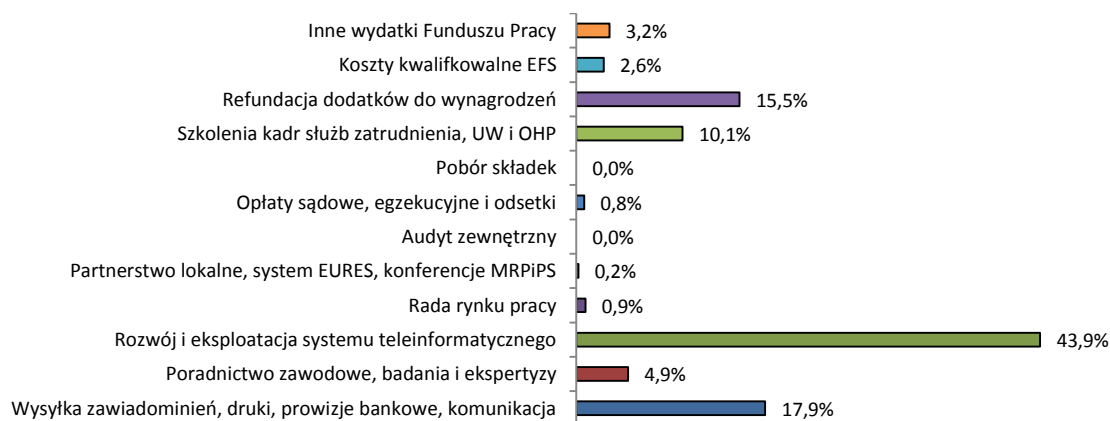
Źródło: Sprawozdawczość MPiPS-02

Inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne

W 2016 roku *Inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne* wyniosły 11 798,1 tys. zł tj. 3,2% ogółu wydatków powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego.

Największy udział procentowy w wydatkach ogółem na finansowanie *Innych wydatków, w tym na zadania fakultatywne* w 2016 roku stanowiły koszty *rozwoju i eksploatacji systemu teleinformatycznego* - 43,9% (5 184,2 tys. zł), koszty *wysyłki zawiadomień, druki, prowizje bankowe, komunikacji* – 17,9% (2 112,8 tys. zł) oraz *refundacja dodatków do wynagrodzeń* – 15,5% (1 824,6 tys. zł). Najmniejszy udział miały wydatki związane z kosztami *partnerstwa lokalnego, systemu EURES, konferencje MRPiPS* – 0,2% (25,5 tys. zł).

Wykres 34. Struktura wydatków FP powiatowych urzędów pracy na inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne w 2016 roku (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy

Porównując lata 2015-2016, wzrost w 2016 roku odnotowano w przypadku wydatków na:

- ✓ wydatki kwalifikowalne EFS - o 48,1% (o 100,9 tys. zł);
- ✓ obsługę rad rynku pracy - o 29,3% (o 24,1 tys. zł);
- ✓ finansowanie partnerstwa lokalnego, systemu EURES, konferencji MRPiPS – 20,3% (o 4,3 tys. zł);
- ✓ rozwój i eksploatację systemu teleinformatycznego - o 12% (o 555,4 tys. zł);
- ✓ szkolenia kadr służb zatrudnienia, UW i OHP - o 11,1% (o 118,4 tys. zł).

W przypadku dwóch wydatków, których udział procentowy w ogóle wydatków w 2016 roku był wysoki, obserwuje się ich zmniejszenie w stosunku do roku poprzedniego tj.:

- koszty wysyłki zawiadomień, druki, prowizje bankowe, komunikacji – o 22,2% (o 604,4 tys. zł);
- refundacja dodatków do wynagrodzeń – o 1% (o 18,2 tys. zł).

10. ZLECANIE DZIAŁAŃ AKTYWIZACYJNYCH

W 2016 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie zakończył realizację umowy na świadczenie działań aktywizacyjnych z wybraną w drodze przetargu nieograniczonego agencją zatrudnienia – Instytutem Badawczo - Szkoleniowym Sp. z o.o. Projekt skierowany był do 1 000 osób długotrwale bezrobotnych z 4 powiatów województwa warmińsko- mazurskiego (powiat bartoszycki - 200 osób, powiat elbląski - 300 osób, powiat ełcki - 200 osób i powiat ostródzki - 300 osób).

Umowa realizowana była od 09.02.2015 r. do 31.12.2016 r., i podzielona była na kilka etapów:

- ⇒ luty 2015 roku – uruchomienie w każdym z powiatów objętych programem Punktu Obsługi Bezrobotnego,
- ⇒ luty 2015 r. do 31 maja 2016 r. - realizacja działań aktywizacyjnych,
- ⇒ czerwiec 2016 r. do końca listopada 2016 r. - okres rozliczenia działań aktywizacyjnych (ustalenie wskaźników skuteczności zatrudnieniowej oraz wskaźnika utrzymania w zatrudnieniu,
- ⇒ grudzień 2016 r. - okres rozliczenia Umowy o zamówienie publiczne na świadczenie działań aktywizacyjnych.

Na poziomie wymagań przetargowych Zamawiający wskazał obligatoryjne działania, jakie Wykonawca powinien zrealizować wobec wszystkich uczestników programu (Minimalny Katalog Usług).

- Na etapie diagnozy sytuacji zawodowej i projektowania indywidualnych działań aktywizacyjnych w skład obligatoryjnych działań wchodziły:
 - dwa spotkania indywidualne z doradcą zawodowym (analiza sytuacji zawodowej Uczestnika zakończona pisemną oceną);
 - jedno spotkanie indywidualne z psychologiem (ocena cech psychofizycznych zakończona pisemną oceną);
 - jedno spotkanie indywidualne z doradcą zawodowym (zaplanowanie indywidualnych działań aktywizacyjnych na podstawie oceny sytuacji zawodowej i uwarunkowań psychofizycznych Uczestnika- IPD).
- Na etapie realizacji indywidualnych działań aktywizacyjnych w skład obligatoryjnych działań wchodziły:
 - szkolenie z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;
 - dwa spotkania z doradcą zawodowym (nadzór nad prawidłową realizacją IPD);
 - trzy spotkania z pośrednikiem pracy (przedstawienie Uczestnikowi propozycji pracy);
 - jedno spotkanie z psychologiem (wzmocnienie i podtrzymanie motywacji Uczestnika w poszukiwaniu zatrudnienia).

Oprócz Minimalnego Katalogu Usług Wykonawca wskazał dodatkowe działanie, które realizował dla Uczestników w ramach tzw. Rozszerzonego Katalogu Usług (SMS-owe wsparcie motywacyjne).

Dodatkowo Uczestnicy otrzymywali zwrot kosztów dojazdu na spotkania ze specjalistami oraz pomoc w opiece nad osobami zależnymi (w każdym z Punktów Obsługi Bezrobotnych stworzono kącik, odpowiednio przystosowany do potrzeb dzieci).

W ramach rekrutacji uzupełniającej, skierowano dodatkowo do Wykonawcy działań aktywizacyjnych 124 osoby (PUP Bartoszyce - 28 osób, PUP Elbląg - 31 osób, PUP Ełk - 28 osób, PUP Ostróda - 37 osób). Głównymi powodami rekrutacji uzupełniającej były rezygnacje uczestników z działań aktywizacyjnych.

Budżet programu obejmował 11 344,0 tys. zł. W sumie wydatkowano 4 590,68 tys. zł, z czego wynagrodzenie, jakie otrzymał Wykonawca za:

- dokonanie diagnozy sytuacji zawodowej bezrobotnego i zaprojektowanie działań aktywizacyjnych mających na celu podjęcie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej dla 1000 osób wynosiło 2 268,68 tys. zł,
- doprowadzenie 518 bezrobotnych do podjęcia odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej trwającej przez okres co najmniej 14 dni – 1 175,18 tys. zł,
- utrzymanie przez 236 bezrobotnych odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej podjętej w wyniku działań Wykonawcy, przez okres minimum 90 dni – 803,11 tys. zł,
- utrzymanie przez 101 bezrobotnych odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej podjętej w wyniku działań Wykonawcy, przez okres minimum 180 dni – 343,71 tys. zł.

Na etapie procedury przetargowej Zamawiający określił minimalny wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej – na poziomie 50% oraz minimalny wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu na poziomie 40%. Zgodnie z wymaganiami określonymi przez Zamawiającego, Wykonawca aby spełnić warunki do wypłaty wynagrodzenia za doprowadzenie Uczestnika programu do odpowiedniej pracy zobligowany był dodatkowo do realizacji następujących założeń:

- 1) doprowadzenie i utrzymanie w zatrudnieniu oznaczało zatrudnienie w wymiarze co najmniej połowy etatu;
- 2) podstawa miesięcznego wynagrodzenia Uczestnika działań aktywizacyjnych stanowiła minimalne wynagrodzenie o pracę (dotyczyło również umów zleceń);
- 3) okres odpowiedniej pracy oznaczał okres pracy u jednego lub wielu pracodawców, w ramach którego mogła być zawarta więcej niż jedna umowa o pracę lub umowa cywilnoprawna, trwająca nieprzerwanie co najmniej 14 dni, przy czym w przypadku III i IV części wynagrodzenia dopuszczalne były przerwy między umowami (nie dłuższe jednak niż 14 dni).

Wykonawca uzyskał wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej na poziomie 51,8%, co oznacza, iż 518 Uczestników działań aktywizacyjnych podjęło odpowiednią pracę na okres minimum 14 dni. Wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu został osiągnięty na poziomie 45,5% - 236 osób spośród 518 zatrudnionych na 14 dni utrzymało zatrudnienie przez minimum 90 dni. Analizując utrzymanie w zatrudnieniu przez minimum 180 dni, należy wskazać, iż 101 Uczestników działań aktywizacyjnych utrzymało zatrudnienie powyżej 6 miesięcy.

W 2017 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w dalszym ciągu monitorować będzie wskaźnik zatrudnienia, w celu rzeczywistej weryfikacji efektywności działań.

11. ZADANIA WUP W OLSZTYNIE ZLECONE PRZEZ MRPiPS – BAROMETR ZAWODÓW

Badanie „Barometr zawodów” stanowi prognozę krótkookresową dotyczącą lokalnych rynków pracy naszego województwa. Prognoza ta wskazuje, jakie będzie zapotrzebowanie na pracowników w określonych zawodach w poszczególnych powiatach oraz całym województwie. Badanie to może stanowić jedno ze źródeł informacji dla osób poszukujących zatrudnienia, jak i dla pracowników, którzy pomagają w znalezieniu pracy. Barometr zawodów to także mapa informacyjna dla szkół, które kształcą przyszłe kadry województwa warmińsko- mazurskiego.

Barometr zawodów, jako badanie jakościowe, wykorzystujące wiedzę i doświadczenie pracowników powiatowych urzędów pracy, w większych miastach prywatnych agencji zatrudnienia oraz innych instytucji posiadających wiedzę nt. lokalnego rynku pracy, stanowić może uzupełnienie analiz opartych na danych statystycznych. Powodzenie pierwszej edycji badania (przeprowadzonego w 2016 r.) zdecydowało o podjęciu przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej decyzji o kontynuacji badania na poziomie krajowym.

Koordynatorem ogólnopolskim badania jest Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie. Koordynatorem wojewódzkim odpowiedzialnym m.in. za organizację i moderowanie badania w każdym powiecie województwa warmińsko-mazurskiego jest Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.

Pierwsza edycja badania została przeprowadzona w okresie wrzesień - październik 2016 r. Pracownicy WUP Olsztyn przeprowadzili 20 paneli eksperckich odbywających się w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, a następnie, na tej podstawie, przygotowali materiał podsumowujący badanie - raport wojewódzki.

Wynik drugiej edycji badania Barometr zawodów prowadzonego we wszystkich powiatach województwa warmińsko-mazurskiego we wrześniu 2016 roku to efekt pracy pracowników powiatowych urzędów pracy i przedstawiciela agencji pracy tymczasowej Mazury Job Sp. z o.o. w Elku. Podczas paneli eksperci przyporządkowali 165 grup zawodów do jednej z trzech kategorii zawodów: deficytowych, zrównoważonych bądź nadwyżkowych. Paneliści biorący udział w badaniu wykorzystywali własną wiedzę i doświadczenie nabyte w toku pracy oraz pomocniczo dane statystyczne dotyczące liczby osób poszukujących pracy oraz liczby ofert pracy w danym zawodzie, którymi dysponują powiatowe urzędy pracy.

Zgodnie z wynikami badania najliczniejszą grupę na warmińsko-mazurskim rynku pracy w 2017 roku stanowić będą zawody zrównoważone (125 zawodów) tzn. takie, w których podaż i popyt na rynku pracy równoważą się. Wśród ocenionych zawodów znalazły się także i takie, w których w 2017 roku będzie większe, bądź mniejsze zapotrzebowanie na pracowników. Na poziomie regionu wskazano 20 zawodów deficytowych (m.in. cieśle i stolarze budowlani; dekarze i blacharze budowlani; fryzjerzy; kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych; mechanicy pojazdów samochodowych itd.) oraz 6 zawodów nadwyżkowych (1)ekonomiści; 2)filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy; 3)pedagodzy; 4)pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej; 5)rolnicy i hodowcy; 6)specjaliści administracji publicznej).

Wyniki badania zostały udostępnione w ogólnopolskich, wojewódzkich i powiatowych publikacjach (w raportach i na plakatach) oraz w serwisie internetowym pod adresem: www.barometrzawodow.pl. Informacje dotyczące badania można również odnaleźć na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie <http://wupolsztyn.praca.gov.pl/prognozy-2017>

12.DZIAŁANIA W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (EFS)

12.1. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020 (PO WER)

Wśród najważniejszych zadań realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER) wymienić należy:

- w Działaniu 1.1 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty pozakonkursowe* - nabór, ocenę i kontraktację projektów powiatowych urzędów pracy realizowanych w 2016r., dotyczących wsparcia osób bezrobotnych do 29 r.ż. Umowy podpisano na kwotę ponad 34,4 mln zł;
- w Działaniu 1.2 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty konkursowe* - ocenę 170 wniosków o dofinansowanie projektów w ramach 4 konkursów. W większości (159 wniosków) były to wnioski złożone w ramach 3 konkursów subregionalnych, ogłoszonych w IV kwartale 2015 roku. Dalszych 11 wniosków, wpłynęło i zostało ocenionych w ramach ogłoszonego w 2016 r. dodatkowego konkursu - na kwotę niezakontrowaną; w wyniku konkursu z 2015 r. (dla subregionu olsztyńskiego) oraz po zakończeniu procedury odwoławczej. Ostatecznie podpisano 21 umów o dofinansowanie projektów konkursowych, na kwotę ok. 19 mln zł. Projekty dotyczą wsparcia osób bezrobotnych i biernych zawodowo w wieku do 29 r.ż. Dzięki nadkontraktacji (za zgodą Instytucji Zarządzającej PO WER), w kwocie ok. 300 tys. zł, realizowane są wszystkie pozytywnie ocenione projekty. Całość środków zaplanowanych na konkursy, pochodzących z Inicjatywy YEI (*Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych*), została zakontrowana;
- przystąpienie WUP w Olsztynie do projektu partnerskiego - *Partnerstwo na rzecz wypracowania rekomendacji w zakresie polityki aktywizacyjnej, poprawy sytuacji osób młodych na warmińsko-mazurskim rynku pracy*, realizowanego w ramach Osi 4 PO WER. W ramach projektu uczestniczono w spotkaniach, których celem było wypracowanie rekomendacji/kryteriów ukierunkowanych na aktywizację osób młodych do 29 r.ż.

12.2. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020 (RPO WiM)

Realizacja zadań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2014-2020 (RPO) to m.in:

- w Działaniu 10.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia osób bezrobotnych i poszukujących pracy – projekty pozakonkursowe realizowane przez powiatowe urzędy pracy* - nabór, ocena i kontraktacja projektów powiatowych urzędów pracy realizowanych w 2016r.,

dotyczących wsparcia osób bezrobotnych w wieku powyżej 29 r.ż. Kwota podpisanych umów to ok. 33,7 mln zł.

➤ Realizacja 28 konkursów w tym:

○ 13 konkursów ogłoszonych, w IV kwartale 2015 r., w Działaniach:

- 10.2 *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia* – projekty konkursowe - 3 konkursy subregionalne z zakresu wsparcia osób bez pracy w wieku powyżej 29 r.ż.,
- 10.3 *Rozwój samozatrudnienia* - 7 konkursów (po jednym w każdym z 7 obszarów na jakie region został podzielony na potrzeby tego Działania) dotyczących udzielania dotacji na założenie firmy,
- 10.5 *Wsparcie pracowników i osób zwolnionych poprzez działania outplacementowe* - 3 konkursy subregionalne z zakresu wsparcia typu outplacement dla osób zwolnionych lub zagrożonych zwolnieniem z pracy.

W ramach tych 13 konkursów w sumie wpłynęło 79 wniosków o dofinansowanie projektów. Większość zadań realizowano w I połowie 2016r. Podpisano umowy o dofinansowanie 15 projektów na kwotę ok. 23,8 mln zł. tj. na ok. 77% dostępnych w tych konkursach alokacji.

- 3 konkursów subregionalnych w Działaniu 10.4 *Pomoc w powrocie lub wejściu na rynek pracy osobom sprawującym opiekę nad dziećmi do lat 3*, na kwotę ogółem 9 mln zł. ogłoszonych pod koniec lutego 2016r. Oceniono w sumie 20 wniosków. Do dofinansowania wybrano 3 projekty (3 operatorów) – po jednym w każdym subregionie. Wskazaną wyżej kwotę zakontraktowano w całości.
 - 3 konkursów subregionalnych w Działaniu 10.2 dotyczących wsparcia osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29 r.ż. - na kwotę w sumie ok. 17 mln. zł. Konkursy były ogłoszone pod koniec kwietnia 2016r. Wpłynęło w sumie 79 wniosków. Podpisano 25 umów na kwotę ok. 19,8 mln. zł. Przekroczono dostępną w tych konkursach alokację o ok. 2,8 mln zł. W sumie, w tym Działaniu zakontraktowano ponad 95% środków określonych dla konkursów zaplanowanych i zrealizowanych w latach 2015 – 2016 co było możliwe ze względu na dostępną alokację w Działaniu 10.2 oraz dostępność środków na płatności dla beneficjentów.
 - 2 konkursów w Działaniach: 10.3 (na jednym z 7 obszarów tj. na obszarze powiatów: nidzickiego, szczycieńskiego i mrągowskiego) oraz 10.5 (w subregionie ełckim) ogłoszonych pod koniec czerwca 2016r. - przeprowadzenie procedury związanej z powtórzeniem konkursów ogłoszonych w IV kwartale 2015 r. w których nie wybrano do dofinansowania żadnego projektu. W konkursach w tych Działaniach WUP wybiera po 1 tzw. operatorze w każdym z konkursów. W efekcie powtórzonej procedury wpłynęło 8 wniosków. Podpisano 2 umowy (po 1 w każdym konkursie) na kwotę ok. 3,4 mln zł.
 - 7 konkursów w Działaniu 10.3 - dotacje na założenie firmy, na kwotę ok. 22 mln. zł. ogłoszonych pod koniec września 2016r. Rozstrzygnięcie i podpisanie umów planowane jest na I kw. 2017 r.
- Konsultacje w zakresie: przygotowania Lokalnego Systemu Informatycznego (LSI MAKS 2), opracowania i zmian w dokumentacji programowej.

- Przygotowanie założeń do projektów konkursowych w Działaniu 10.4 (opieka żłobkowa nad dziećmi do 3 r.ż.) i rozpoczęcie konsultacji społecznych.

Podsumowanie działań w PO WER i RPO WiM 2014-2020 - według stanu na koniec 2016 r.:

- ✓ Od początku realizacji obu Programów Operacyjnych (PO) WUP w Olsztynie ogłosił 32 konkursy na ogólną kwotę ponad 101 mln zł. Do końca 2016 r. rozstrzygnięto 25 konkursów. Do dofinansowania wybrano i podpisano 64 umowy o łącznej kwocie dofinansowania wynoszącej ponad 74 mln zł. Niektóre z ogłoszonych konkursów (siedem w Działaniu 10.3 RPO) są w trakcie realizacji. Ich rozstrzygnięcie przewidywane jest w I kwartale 2017 r.
- ✓ Od początku realizacji obu Programów Operacyjnych przeprowadzono cztery nabory wniosków o dofinansowanie projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy. W sumie podpisano 80 umów na kwotę ok. 150,5 mln zł. Ze względu na opóźnienia w uruchomieniu w szczególności RPO WiM - głównie z powodu późnego podpisania Aneksu do Kontraktu Terytorialnego dla naszego województwa (sierpień 2015 r.), kwota ok. 21,9 mln zł (20 mln zł w RPO WiM i ok. 1,9 mln zł w PO WER) nie została wydatkowana. W związku z tym alokacje na lata 2017–2018 zostały odpowiednio zwiększone w celu pełnego wydatkowania kwot z 2015r.
- ✓ Według stanu na koniec 2016r., poziom realizacji kluczowego wskaźnika *Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie* realizowanego w ramach Działań WUP w Olsztynie wynosi:
 - w stosunku do docelowej wartości pośredniej na 2018r. – 74% ,
 - w stosunku do wartości docelowej na 2023r. – 31%.

Pełne osiągnięcie tego wskaźnika, zdaniem WUP w Olsztynie, nie jest zagrożone.

- ✓ W ujęciu poszczególnych osi priorytetowych RPO WiM, najwięcej środków UE zakontraktowanych zostało w osi priorytetowej X - *Regionalny rynek pracy* (ok. 179 mln zł - 22,3% alokacji całej osi) w ramach której swoje Działania realizuje WUP w Olsztynie. Kontraktacja środków będących w dyspozycji WUP wg. stanu na koniec 2016r. jest na poziomie 17,2%. W przypadku zakontraktowania środków planowanych na konkursy 2017r., kontraktacja ogółem może osiągnąć poziom ok. 50% w Działaniach RPO za realizację których odpowiada WUP.

12.3. DZIAŁANIA Z ZAKRESU INFORMACJI I PROMOCJI

Działania z zakresu informacji i promocji realizowane były poprzez udział pracowników WUP w Olsztynie w różnych imprezach zewnętrznych w tym m.in. w:

- spotkaniu informacyjnym „Wsparcie unijne na założenie i rozwój działalności gospodarczej”, zorganizowanym przez Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Olsztynie, którego celem było przedstawienie założeń realizacji wsparcia w ramach Działania 10.3 RPO WiM *Rozwój samozatrudnienia*,
- VIII Nowoczesnej Giełdzie Pracy, gdzie udzielano pracodawcom informacji na temat możliwości uzyskania dofinansowania ze środków EFS,

- konferencji „Zatrudnianie cudzoziemców oraz alternatywne źródła finansowania dla przedsiębiorców”, gdzie przedstawiono informacje na temat finansowania ze środków EFS w ramach PO WER i RPO WiM staży oraz innych form przygotowania zawodowego potencjalnych pracowników,
- spotkaniach Regionalnej Grupy Roboczej ds. komunikacji, organizowanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- udział w spotkaniu grupowym dotyczącym informacji i promocji, realizowanym w ramach badania ewaluacyjnego pn. „Ocena systemu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w zakresie wczesnej identyfikacji barier”,
- spotkaniu konsultacyjnym dotyczącym Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia, na którym funkcjonują strony internetowe WUP poświęcone PO WER i RPO WiM,
- spotkaniu Grupy Sterującej ds. Informacji i Promocji Funduszy Europejskich, zorganizowanym przez Departament Koordynacji Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- spotkaniu z beneficjentami RPO WiM, dotyczącym omówienia możliwych do wprowadzenia usprawnień i uproszczeń w realizacji Programu, zorganizowanym przez Departament Koordynacji Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Ponadto poprzez w ramach działań promocyjnych:

- ❖ przygotowano i realizowano spotkanie informacyjne dla potencjalnych beneficjentów w związku z ogłoszeniem konkursów w ramach Działania 10.4 RPO WiM *Pomoc w powrocie lub wejściu na rynek pracy osobom sprawującym opiekę nad dziećmi do lat 3*,
- ❖ zrealizowano szkolenia dla 5 grup beneficjentów (PO WER) z zakresu wdrażania i rozliczania projektów,
- ❖ przygotowano i uruchomiono strony internetowe poświęcone PO WER i RPO WiM oraz opracowano treści zakładki dotyczącej Gwarancji dla młodzieży na główną stronę internetową WUP w Olsztynie.

12.4. WERYFIKACJA I AUTORYZACJA PŁATNOŚCI

12.4.1. PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ (PO WER)

W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój zadania realizowane były w:

- ❖ Działaniu 1.1 – *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy* – projekty pozakonkursowe

W ramach dwóch naborów – w 2015 roku i 2016 roku – do końca grudnia 2016 r. zatwierdzonych zostało 128 wniosków o płatność rozliczających wydatki na łączną kwotę ponad 54,3 mln zł. Ponadto, w ramach pierwszego naboru (z 2015 r.) do końca 2016 r. zakończonych i ostatecznie rozliczonych zostało 9 z 20 projektów.

- ❖ Działaniu 1.2 - *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy* – projekty konkursowe

W ramach Działania 1.2 realizacja projektów rozpoczęła się dopiero w II kwartale 2016 r. Do końca grudnia 2016 r. zatwierdzonych zostało 35 wniosków o płatność, rozliczających wydatki na łączną kwotę ponad 1,2 mln zł.

12.4.2. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO (RPO WiM)

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego (RPO WiM) rozliczane były projekty realizowane w ramach:

- Działania 10.1 – *Poprawa dostępu do zatrudnienia osób bezrobotnych i poszukujących pracy* – projekty pozakonkursowe realizowane przez powiatowe urzędy pracy
W ramach dwóch naborów – w 2015 i 2016 roku – do końca grudnia 2016 r. zatwierdzone zostały 84 wnioski o płatność rozliczające wydatki na łączną kwotę ponad 58,5 mln zł. Ponadto, w ramach pierwszego naboru (z 2015 r.) do końca 2016 r. zakończonych i ostatecznie rozliczonych zostało 12 z 20 projektów.
- Działania 10.2 – *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia* – projekty konkursowe
W ramach Działania 1.2 podpisane zostały 32 umowy na realizację projektów. Dwie z nich zostały rozwiązane na prośbę Beneficjentów. Do końca grudnia 2016 r. zatwierdzonych zostało 29 wniosków o płatność rozliczających wydatki na łączną kwotę ponad 612 tys. zł.
- Działania 10.3 – *Rozwój samozatrudnienia* (projekty konkursowe)
W ramach Działania 10.3 w 2016 roku rozpoczęto realizację 7 projektów. Do końca grudnia 2016 r. zatwierdzonych zostało 12 wniosków o płatność rozliczających wydatki na łączną kwotę prawie 400 tys. zł.
- Działania 10.4 – *Pomoc w powrocie lub wejściu na rynek pracy osobom sprawującym opiekę nad dziećmi do lat 3* (projekty konkursowe)
W ramach tego działania realizowane są 3 projekty (po jednym w każdym subregionie – olsztyńskim, elbląskim i elckim). Do końca grudnia 2016 r. złożone i zatwierdzone zostały jedynie wnioski o płatność, w których Beneficjenci wnioskowali o wypłatę pierwszej transzy dotacji.
- Działania 10.5 – *Wsparcie pracowników i osób zwolnionych poprzez działania outplacementowe* (projekty konkursowe)
W ramach Działania 10.5 realizowane są 3 projekty (po jednym w każdym subregionie – olsztyńskim, elbląskim i elckim). Do końca grudnia 2016 r. zatwierdzonych zostało 6 wniosków o płatność rozliczających wydatki na łączną kwotę ponad 1,3 mln zł.

13. INNE DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W OLSZTYNIE

13.1. POŚREDNICTWO PRACY W RAMACH SIECI EURES

Działania kadry EURES WUP w Olsztynie w roku 2016 były skierowane przede wszystkim do pracodawców oraz osób poszukujących pracy. Koncentrowano się na prowadzeniu akcji informacyjnej na temat usług świadczonych przez EURES na rzecz przedsiębiorców oraz promowano bezpieczne podejmowanie zatrudnienia za granicą.

Działania na rzecz pracodawców

⇒ Koordynacja, w skali województwa, wydarzeń organizowanych w ramach Europejskich Dni Pracodawcy (EDP). Podczas akcji zainicjowanej przez Komisję Europejską, w jednym czasie we wszystkich krajach UE odbywały się wydarzenia skierowane do tej grupy odbiorców. Kadra EURES WUP w Olsztynie:

- opracowała informację nt. idei EDP, którą przesłano do ok. 300 pracodawców z regionu;
- uczestniczyła w 5 targach pracy w województwie z ofertą dla pracodawców;
- współorganizowała VIII Nowoczesną Giełdę Pracy w ramach której obsługiwano punkt informacyjny dla pracodawców;
- współorganizowała sesję naukową „Edukacja a Praca”, z udziałem m.in. pracodawców;
- przekazała 700 pracodawcom na terenie województwa informację o wydarzeniach, które odbyły się w regionie w ramach EDP, wraz z załączonymi ulotkami o usługach świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia.

Na realizację EDP ze środków Funduszu Pracy wydatkowano 2 506 zł.

Ponadto w ramach współpracy z pracodawcami przeprowadzono akcję informacyjną o możliwości promocji ofert pracy na spotkaniach rekrutacyjnych w Norwegii, skierowanych do obywateli Polski przebywających aktualnie w Norwegii. Pracodawcy z regionu zgłosili 4 oferty pracy.

Działania na rzecz poszukujących pracy

W ramach działań skierowanych do osób poszukujących pracy:

- ⇒ poprowadzono warsztaty dla młodzieży szkolnej na temat bezpiecznych wyjazdów do pracy wakacyjnej za granicą (udział wzięło 115 osób);
- ⇒ podjęto kontakt z 5 052 osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy, głównie w sprawie poszukiwania bezpiecznej pracy za granicą oraz aktualnych ofert pracy;
- ⇒ umożliwiono wyjazd do pracy w krajach UE/EOG (głównie do pracy sezonowej w Szwecji) 119 osobom poszukującym zatrudnienia;

- ⇒ uczestniczono w 4 targach pracy w województwie, przygotowano stoisko wystawiennicze z ofertami sieci EURES;
- ⇒ zakupiono materiały informacyjno-promocyjne;
- ⇒ opracowano i dystrybuowano dwie ulotki informacyjne dotyczące podejmowania bezpiecznej pracy za granicą;
- ⇒ prowadzono cotygodniowy chat on-line na portalu EURES dla cudzoziemców z UE/EOG, zainteresowanych podjęciem zatrudnienia w Polsce i w województwie.

Oprócz wymienionych działań, w ramach zadań realizowanych przez kadrę EURES WUP w Olsztynie, w 2016 roku :

- podpisano porozumienie o współpracy z Warmińsko-Mazurską Wojewódzką Komendą OHP, m.in. w zakresie współpracy w ramach EURES;
- realizowano akcję promocyjną na temat możliwości podejmowania pracy sezonowej w krajach UE/EOG;
- współorganizowano konferencję pn. „Nowe wyzwania rynku pracy”, w której wzięło udział 280 osób;
- uczestniczono w pracach Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi;
- we współpracy z powiatowymi urzędami pracy z województwa przygotowano Krajowy Plan Działania EURES w województwie na 2017 rok;
- zrealizowano 1 846 kontaktów z instytucjami zewnętrznymi w sprawie sieci EURES (m. in. GCI, uczelniami wyższymi i ABK, OHP, agencjami zatrudnienia, instytucjami pozarządowymi);
- zorganizowano szkolenie z udziałem pośredników pracy, realizujących w powiatowych urzędach pracy zadania sieci EURES, w którym udział wzięły 36 osób;
- podnoszono kwalifikacje m.in. poprzez udział w szkoleniu kadry EURES, zorganizowanym przez MRPiPS; szkoleniach wirtualnych organizowanych przez KE nt. m.in. zabezpieczenia społecznego i podatków w krajach UE/EOG oraz w szkoleniu Advanced Training „Organizowanie targów pracy on-line” w Lizbonie;
- realizowano zadania sprawozdawcze.

13.2. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ DLA BEZROBOTNYCH

Poczynając od 2004 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, z upoważnienia Marszałka Województwa, pełni rolę instytucji właściwej, przyjmuje i rozpatruje wnioski bezrobotnych o wydanie odpowiednich dokumentów w sprawie świadczeń z tytułu bezrobocia, wydaje decyzje administracyjne, jako organ I instancji, w kwestii przyznania bądź odmowy przyznania prawa do zasiłku, na podstawie okresów zatrudnienia w krajach UE, Norwegii, Islandii, Lichtensteinie oraz Szwajcarii i Ukrainie.

W 2016 r. rozpatrzono 3 477 wniosków osób zainteresowanych przyznaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych bądź uzyskaniem możliwości transferu zasiłku, a także uzyskaniem potwierdzenia okresów ubezpieczenia z tytułu zatrudnienia w Polsce.

Wydano 2 622 decyzje administracyjne, w tym:

- 717 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania prawa do zasiłku dla obywateli Polski przemieszczających się we Wspólnocie;
- 1 061 decyzji administracyjnych w sprawie odmowy przyznania prawa do zasiłku dla osób przemieszczających się we Wspólnocie;
- 844 decyzje administracyjne w sprawie umorzenia postępowania administracyjnego;
- 79 wniosków pozostawiono bez rozpoznania, po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym.

Ponadto:

- ⇒ wystawiono 2 342 formularze informacyjne w sprawie potwierdzenia okresów zatrudnienia i ubezpieczenia (w krajach UE/EOG) osób ubiegających się o świadczenia zasiłkowe w Polsce;
- ⇒ prowadzono działania wobec 382 osób zainteresowanych transferem zasiłku dla bezrobotnych (transfer z Polski do innych krajów UE/EOG – 19; transfer z UE/EOG do Polski – 363);
- ⇒ udzielono informacji Komendzie Głównej Policji na temat 100 osób potencjalnie ubiegających się o prawo do zasiłku dla bezrobotnych, w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego;
- ⇒ przygotowano i przesłano (po weryfikacji) do MRPiPS, wykaz 537 osób, co do których istnieje możliwość otrzymania zwrotu części wypłaconych w Polsce zasiłków dla bezrobotnych od instytucji państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu bezrobotny ostatnio podlegał. Kwota z tytułu zwrotów (ok. 1 300,0 tys. zł) zasili Fundusz Pracy;
- ⇒ na prośbę instytucji właściwych w Holandii przekazano (po weryfikacji) 5 formularzy R017 do urzędów skarbowych w województwie, w celu poprowadzenia przez te instytucje postępowań egzekucyjnych w sprawie odzyskania nienależnie pobranych świadczeń zasiłkowych przez mieszkańców regionu na terenie Holandii;
- ⇒ uczestniczono w szkoleniu z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zorganizowanym przez MRPiPS, a także w szkoleniu z zakresu Kodeksu postępowania administracyjnego;
- ⇒ realizowano zadania sprawozdawcze.

13.3. PROWADZENIE REJESTRU AGENCJI ZATRUDNIENIA

Na mocy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r., o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, działając z upoważnienia Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, m.in. prowadzi rejestr agencji zatrudnienia (KRAZ), dokonuje wpisu do rejestru, wydaje certyfikaty o dokonaniu wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, dokonuje zmian wpisu oraz wydaje certyfikaty uwzględniające te zmiany, wydaje decyzje w sprawie odmowy wydania certyfikatu, wydaje decyzje w sprawie wykreślenia z rejestru agencji zatrudnienia, przekazuje w formie elektronicznej ministrowi właściwemu ds. pracy zbiorcze informacje

o działalności agencji zatrudnienia, sprawuje kontrolę przestrzegania obowiązku prowadzenia agencji zatrudnienia zgodnie z warunkami określonymi w ustawie.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wpis do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia (KRAZ) posiadały 144 podmioty o statusie agencji zatrudnienia.

Wśród działań realizowanych w 2016 roku w ramach obsługi KRAZ-u wymienić należy m.in.:

- ✓ rozpatrzenie 50 wniosków podmiotów ubiegających się o wpis do KRAZ w wyniku czego zarejestrowano 47 nowych agencji;
- ✓ wydanie 31 decyzji administracyjnych, z czego 25 w sprawie wykreślenia agencji z KRAZ, 5 - umorzenia postępowania, oraz jednej odmowy wpisu;
- ✓ skontrolowanie 29 podmiotów wpisanych do KRAZ;
- ✓ zorganizowanie corocznego spotkania z pracodawcami – przedstawicielami agencji zatrudnienia, działającymi na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. W spotkaniu uczestniczyło 15 osób w tym: przedstawiciele agencji zatrudnienia, kadra WUP w Olsztynie, przedstawiciel Miejskiego Urzędu Pracy w Olsztynie oraz ekspert z Państwowej Inspekcji Pracy w Olsztynie. Głównym tematem spotkania było podsumowanie działań agencji w 2015 roku i wyników kontroli prowadzonych przez WUP i PIP. Ponadto omówiono sytuację na warmińsko-mazurskim rynku pracy.
- ✓ podpisanie porozumienia o współpracy między WUP w Olsztynie a Państwową Inspekcją Pracy.

13.4. ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW

W lutym 2009 r. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej powierzyło wojewódzkim urządowi pracy prowadzenie comiesięcznego monitoringu przedkładanych przez pracodawców i rejestrowanych przez powiatowe urzędy pracy oświadczeń, dotyczących zamiaru powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom z Białorusi, Ukrainy, Rosji, Mołdowy Gruzji i Armenii, w oparciu o uproszczoną procedurę (bez wymogu uzyskiwania pozwolenia na zatrudnienie).

W 2016 roku powiatowe urzędy pracy na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zarejestrowały 8 989 takich oświadczeń, z tego 791 - dotyczyło obywateli Białorusi, 46 - obywateli Rosji, 7 966 - obywateli Ukrainy, 148 - obywateli Mołdowy, 19 - obywateli Gruzji i 19 - obywateli Armenii.

Ponadto w 2016 roku pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie uczestniczyli w konsultacjach dot. kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców. Opinia nt. kryteriów, po uzyskaniu pozytywnej opinii dyrektorów powiatowych urzędów pracy i Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy, była przekazana Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu.

13.5. PROWADZENIE REJESTRU INSTYTUCJI SZKOLENIOWYCH

Rejestr Instytucji Szkoleniowych (RIS) jest jednym z narzędzi, mających wpływ na upowszechnienie, zwiększenie dostępności i poprawę jakości usług szkoleniowych. Każda instytucja szkoleniowa, zainteresowana korzystaniem ze środków publicznych na prowadzenie szkoleń osób bezrobotnych i poszukujących pracy, jest zobowiązana posiadać wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych.

Rejestr Instytucji Szkoleniowych prowadzony jest na podstawie art. 20 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004 roku w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych (Dz. U. z 2014, poz. 781).

W krajowej bazie danych RIS, według stanu na koniec 2016 roku figuruje 11 849 aktywnych instytucji szkoleniowych (o 343 mniej niż w 2015 roku), w tym 488 w województwie warmińsko – mazurskim (o 23 więcej niż w roku poprzednim). W 2016 roku zarejestrowano 75 (o 48 więcej niż w 2015 roku) nowych instytucji szkoleniowych, aktualizacji dokonało 457 firm zarejestrowanych w bazie RIS. W 2016 roku wykreślono 77 instytucji szkoleniowych (w tym 69 z powodu nie powiadomienia wojewódzkiego urzędu pracy o kontynuacji działalności szkoleniowej w kolejnym roku kalendarzowym).

13.6. ORGANIZOWANIE I KOORDYNOWANIE ROZWOJU USŁUG PORADNICTWA ZAWODOWEGO I INFORMACJI ZAWODOWEJ (CIiPKZ)

Zadania w zakresie organizowania, koordynowania oraz świadczenia poradnictwa zawodowego realizują Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie i Elblągu. W ramach tych zadań Centra prowadzą działalność metodyczno-szkoleniową dla pracowników powiatowych urzędów pracy; współpracują z uczelniami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów oraz doktorantów w wejściu na rynek pracy; opracowują i aktualizują informację zawodową oraz udzielają porad zawodowych, konsultacji psychologicznych i informacji.

W 2016 roku z usługi poradnictwa zawodowego świadczonego przez centra skorzystało 4 986 osób, w tym:

- z indywidualnych porad zawodowych skorzystały 243 osoby. Porady dotyczyły głównie: trudności z wyborem lub zmianą zawodu, wyborem miejsca pracy, kierunku kształcenia lub szkolenia, a także braku umiejętności poszukiwania pracy,
- z porad grupowych skorzystały 254 osoby. Tematy zrealizowanych warsztatów to m.in.: „Asertywność – jak być otwartym, naturalnym i skutecznym”, *Jak radzić sobie ze stresem wywołanym bezrobociem?*”, „Zarządzanie czasem w poszukiwaniu pracy”. Uczestnikami warsztatów były osoby bezrobotne, poszukujące pracy, podopieczni ośrodków pomocy społecznej, osoby leczące się z uzależnień, przesiedleńcy z Donbasu, osoby pracujące, studenci i absolwenci,
- z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało 3 058 osób. Udzielone informacje dotyczyły m.in.: zawodów i specjalności, trendów na rynku pracy, szkół i instytucji szkoleniowych, metod i sposobów poszukiwania pracy, zasad przygotowywania dokumentów

aplikacyjnych, warunków świadczenia pracy, podejmowania działalności gospodarczej, usług realizowanych przez urzędy pracy,

- z grupowej informacji zawodowej skorzystało 1 431 osób, uczestnicząc w 66 spotkaniach. Zagadnienia poruszane podczas zajęć grupowych dotyczyły m.in.: prezentacji świadczonych usług dla klientów Centrum, instrumentów rynku pracy, specyfiki regionalnego i ogólnopolskiego rynku pracy, tendencji odnośnie zatrudnienia, metod i technik poszukiwania pracy, wejścia/powrotu na rynek pracy, nowoczesnych strategii poszukiwania pracy i budowania marki osobistej, bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą.

W ramach diagnozowania predyspozycji osobowościowych i zawodowych doradcy zawodowi objęli 51 osób badaniami testowymi z wykorzystaniem standaryzowanych narzędzi. Badania dotyczyły głównie: predyspozycji zawodowych, typów osobowości, odporności na stres, kompetencji przedsiębiorczych. Psycholog z Centrum w Olsztynie udzielił 110 konsultacji psychologicznych.

W zakresie opracowywania, aktualizowania i gromadzenia informacji zawodowej Centra: prowadziły codzienny monitoring ofert pracy (dla 215 zawodów prezentowanych na 4 portalach internetowych oraz dwóch dziennikach), aktualizowały: bazę danych dot. bezpłatnych szkoleń; informacje na temat: szkół, uczelni, instytucji szkoleniowych oraz sytuacji na rynku pracy, planowania kariery zawodowej, aktywnego poszukiwania zatrudnienia. Ponadto prowadzono punkt abonencko-konsultacyjny „Zielona linia”; opracowano treści do poradników: *„Jak aktywnie poszukiwać pracy?”* i *„Planowanie kariery zawodowej”*.

W ramach działalności metodyczno-szkoleniowej w 2016 roku Centra zorganizowały i przeprowadziły 21 szkoleń, które kierowane były do pracowników powiatowych urzędów pracy, jak również do doradców zawodowych i specjalistów ds. rozwoju zawodowego z Centrów Edukacji i Pracy Młodzieży OHP i Akademickich Biur Karier. Przeszkolono łącznie 347 osób. Tematyka zrealizowanych szkoleń obejmowała m.in. szkolenia z zakresu profilowania form pomocy dla osób bezrobotnych (44 przeszkolone osoby), szkolenie z zakresu stosowania Narzędzia do Badania Kompetencji NBK (29 osób), metody rekrutacji i selekcji pracowników (33 osoby). Poruszane były także tematy:

- *„Jak pracować z osobami uzależnionymi oraz zagrożonymi uzależnieniem?”* (22 osoby),
- *„Nowoczesne techniki poszukiwania pracy”* (35 osób),
- *„Komunikacja wewnętrzna warunkiem prawidłowego funkcjonowania urzędu”* (32 osoby),
- *„Trudny klient czy trudna sytuacja - jak sobie radzić?”* (37 osób).

W zakresie koordynowania poradnictwa zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia w 2016 roku organizowano narady szkoleniowe, na których prezentowano narzędzia do wykorzystania w pracy doradcy zawodowego oraz poruszano tematy: *„Ochrona prawna pracowników samorządowych – jak bronić się przed agresją klientów?”*, *„Wpływ zdrowia psychicznego na skuteczność osobistą i funkcjonowanie społeczne”*. Wspieranie powiatowych

urzędów pracy w realizacji poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej odbywało się także poprzez prowadzenie grupowych porad zawodowych oraz badań psychologicznych podczas indywidualnych konsultacji doradczych dla osób skierowanych z PUP.

W ramach realizacji zadania współpracy z uczelniami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów oraz doktorantów w wejściu na rynek pracy Centra przeprowadziły 6 zajęć warsztatowych z zakresu planowania kariery zawodowej dla 148 osób - młodzieży akademickiej oraz przeszkoliły pracowników Akademickich Biur Karier w zakresie umiejętności społecznych.

Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie i w Elblągu w 2016 roku realizowały również zadania rozwijania poradnictwa zawodowego w ramach zainicjowanej i koordynowanej przez nie platformy instytucjonalnej współpracy, jakim jest Warmińsko-Mazurski Pakt na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Zawodowego. Jego członkami jest 71 podmiotów z Warmii Mazur. W tym obszarze zorganizowano m.in.:

- spotkanie sieci doradców zawodowych skupionych w Zespołach Zadaniowych Paktu. W spotkaniu udział wzięło 61 doradców zawodowych, przedstawicieli instytucji partnerskich Paktu,
- 14 spotkań, zgodnie z przyjętym planem pracy poszczególnych Zespołów Zadaniowych Paktu. Tematami spotkań było m.in.:
 - stosowanie Kwestionariusza Osobowości i Myślenia Twórczego,
 - „Uczeń z autyzmem (w tym z zespołem Aspergera) w systemie edukacji szkolnej”,
 - „Współpraca doradcy zawodowego z pracodawcą w zakresie rekrutacji” - wizyta studyjna w Porcie Lotniczym Olsztyn-Mazury w Szymanach,
 - „Trening mózgu - EEG Biofeedback w rozwoju zawodowym”.

Działania Centrum skierowane były również na grupy w szczególnej sytuacji na rynku pracy: wychowanków Zakładu Poprawczego w Barczewie, podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, pacjentów Oddziału Terapii Uzależnień od Alkoholu z Wojewódzkiego Zespołu Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie oraz osadzonych w Areszcie Śledczym. Doradcy zawodowi z Centrów objęli także pomocą osoby przesiedlone z Donbasu, przebywające czasowo w ośrodkach Caritas w Rybakach i Łańsku.

Realizując zadania związane ze świadczeniem usługi wsparcia w rozwoju zawodowym na rzecz pracodawców zorganizowano spotkanie informacyjne dla pracodawców pod nazwą: „*Formy pomocy dla pracodawców*” w trakcie którego przedstawiono ofertę usług CiPKZ dla pracodawców oraz przekazano opracowaną na potrzeby spotkania broszurę informacyjną.

Centra zaangażowane były w koordynację VIII edycji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery na Warmii i Mazurach, przebiegającą w 2016 roku pod hasłem przewodnim „*Bądź autorem swojej kariery. Poznaj nowe wyzwania rynku pracy*”. Do udziału w przedsięwzięciu, koordynowanym przez WUP w Olsztynie włączyły się w sumie 147 instytucje, organizując na terenie wszystkich powiatów województwa 347 różnorodnych wydarzeń. Były to: powiatowe konferencje, seminaria, targi pracy, targi aktywizacji zawodowej, dni otwarte, dni informacyjne, szkolenia, spotkania informacyjne, zajęcia warsztatowe, zajęcia edukacyjne, warsztaty metodyczne dla doradców

zawodowych i nauczycieli, porady i konsultacje, spotkania z przedstawicielami biznesu, rodzicami uczniów, panele dyskusyjne, prezentacje, prelekcje, konkursy wiedzy, konkursy plastyczne. Ze wszystkich wydarzeń w ramach VIII edycji OTK na Warmii i Mazurach skorzystało 20 295 osób.

Ogólnopolski Tydzień Kariery inaugurowała konferencja organizowana przez pracowników WUP w Olsztynie „Nowe wyzwania rynku pracy”, w której uczestniczyły 273 osoby.

13.7. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Zadania Funduszu wynikają z ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy z dnia 13 lipca 2006 roku (Dz.U.2016.1256 t.j.) oraz ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy z dnia 11 października 2013 roku (Dz.U.2015.385 t.j. z późniejszymi zmianami). Do zadań tych należą:

- wypłata świadczeń pracowniczych,
- dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń,
- ochrona miejsc pracy.

Wypłata świadczeń pracowniczych

Wypłaty świadczeń pracowniczych dokonywane są na podstawie złożonych wykazów lub wniosków indywidualnych. W 2016 roku rozpatrywano łącznie 146 spraw, z tego:

- 14 na podstawie wykazów zbiorczych i uzupełniających,
- 132 na podstawie wniosków indywidualnych.

Wszystkie wykazy zbiorcze i uzupełniające zostały rozpatrzone pozytywnie. Na ich podstawie przekazano łączną kwotę 414 259,55 zł. Wnioski indywidualne zatwierdzono do wypłaty w 86 sprawach, a wnioskodawcom przekazano łącznie kwotę 606 707,42 zł.

Spośród 132 rozpatrywanych wniosków indywidualnych:

- 86 zatwierdzono do wypłaty,
- 5 odmówiono wypłaty,
- 1 pozostawiono bez rozpoznania,
- 6 przekazano według właściwości miejscowej,
- 10 zawieszono,
- 20 jest w trakcie rozpatrywania,
- 4 inne (wycofanie wniosku, wypłacono na podstawie wykazu).

Na rzecz 215 osób wypłacono łącznie kwotę 1 020 966,97 zł za 19 pracodawców. Na wypłaconą kwotę składają się następujące świadczenia:

- wynagrodzenia za pracę - 163 uprawnionych na kwotę 451 944,28 zł,
- wynagrodzenia chorobowe - 16 uprawnionych, 25 248,64 zł,
- wynagrodzenia urlopowe – 9 uprawnionych, 4 971,73 zł,
- ekwiwalent za urlop wypoczynkowy - 60 uprawnionych, 83 113,67 zł,
- odszkodowanie za skrócony okres wypowiedzenia – 21 uprawnionych, 89 254,70 zł,
- odprawy pieniężne - 67 uprawnionych, 272 340,04 zł,
- składki na ubezpieczenie społeczne - 167 uprawnionych, 93 168,91 zł,
- wynagrodzenie za czas usprawiedliwionej nieobecności – 2 uprawnionych, 925,00 zł.

Rok 2016 to okres zmniejszonego zapotrzebowania na wypłaty gwarantowanych świadczeń pracowniczych za niewypłacalnych pracodawców. Jednak począwszy od listopada nastąpił wzrost liczby składanych wniosków w stosunku do poprzednich miesięcy.

Dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń

W stosunku do dłużników prowadzonych było szereg działań mających na celu odzyskanie świadczeń wypłaconych przez Fundusz. Do najważniejszych zaliczyć należy:

- ustalanie miejsca pobytu dłużników bądź adresu siedziby firmy,
- ustalanie majątku dłużników,
- wzywanie dłużników do zapłaty,
- dochodzenie wierzytelności w postępowaniach sądowych celem uzyskania tytułów wykonawczych (postępowania pracownicze, cywilne, gospodarcze),
- uczestniczenie w postępowaniach upadłościowych jako wierzyciel,
- uczestniczenie w radach wierzycieli,
- dochodzenie wierzytelności w postępowaniach egzekucyjnych.

W wyniku prowadzonych działań windykacyjnych w 2016 roku na rachunek bankowy Funduszu wpłynęła ogółem kwota 693 584,69 zł, z tego:

- tytułem należności głównej - 596 153,06 zł,
- tytułem odsetek ustawowych - 68 851,09 zł,
- tytułem kosztów zastępstwa procesowego i innych kosztów egzekucyjnych - 28 580,54 zł.

Ponadto, tytułem kwot uzyskanych na podstawie art.64 ust. 3 Prawa upadłościowego i naprawczego (niewykorzystane środki ZFŚS) uzyskano kwotę 22 900,00 zł.

Z uwagi na to, że wiele wierzytelności jest nieściągalnych, istnieje konieczność kierowania do dysponenta Funduszu wniosków o umorzenie należności. W omawianym okresie podjęto działania mające na celu zidentyfikowanie dłużników, dotychczas nie przerejestrowanych do KRS, a wobec których istnieją przesłanki do umorzenia należności. W tej sprawie do dysponenta złożono 22 wnioski. Wysokość uzyskanych umorzeń należności w 2016 roku wyniosła 2 957 147,47 zł.

Ochrona miejsc pracy

Zgodnie z ustawą z dnia 11 października 2013 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, przedsiębiorca prowadzący działalność związaną z handlem, przetwórstwem, transportem, uprawą rolną lub chowem i hodowlą zwierząt, a także wynikającymi z tej działalności usługami, który stracił na krajowych lub zagranicznych rynkach towarowych, a produkt tej działalności doznał ograniczeń ilościowych lub wartościowych w obrocie handlowym na krajowych lub zagranicznych rynkach towarowych, w następstwie wystąpienia czasowych ograniczeń, z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy, wwozu towarów na terytorium innych krajów (embargo), może liczyć na wsparcie finansowe ze środków FGŚP z tytułu przestoju ekonomicznego, bądź obniżonego wymiaru czasu pracy.

Na podstawie ww. ustawy, w 2016 roku zakończono realizację umowy zawartej w 2015 roku na ochronę 8 miejsc pracy. Z tego tytułu wypłacono łącznie 39 254,53 zł. Z dwoma pracodawcami podpisano umowy na łączne wsparcie w wysokości 109 653,92 zł, co pozwoli im na skorzystanie z tej formy wsparcia i ochronę 18 miejsc pracy.

13.8. WSPÓLPRACA ZAGRANICZNA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W OLSZTYNIE

13.8.1. WILEŃSKA TERYTORIALNA GIEŁDA PRACY

W 2016 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie kontynuował współpracę z Wileńską Terytorialną Giełdą Pracy, opartą na Porozumieniu o Współpracy podpisanym w 1999 roku, a także na podpisywanych każdego roku Protokołach Wykonawczych.

W ramach współpracy w Wilnie, odbyło się seminarium z udziałem przedstawicieli Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie, którego tematyka dotyczyła przygotowania młodzieży do wymogów nowoczesnego rynku pracy, a także wybranych działań oraz uwarunkowań prawnych aktywnej polityki rynku pracy w Polsce i na Litwie.

13.8.2. KOMISJA DS. PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ POLSKO – ROSYJSKIEJ RADY DS. WSPÓLPRACY REGIONÓW RP Z OBWODEM KALININGRADZKIM FR.

W 2016 roku kontynuowano także współpracę z Ministerstwem Polityki Socjalnej Obwodu Kaliningradzkiego w ramach prac Komisji ds. Pracy i Polityki Socjalnej Polsko-Rosyjskiej Rady ds. Współpracy Regionów Rzeczypospolitej Polskiej z Obwodem Kaliningradzkim.

W ramach tej współpracy odbyło się posiedzenie Komisji ds. Pracy i Polityki Socjalnej, w którym uczestniczyli członkowie Komisji z obu krajów. Tematyka obrad dotyczyła dialogu w Polsce, sytuacji na rynkach Pracy obu regionów oraz wsparcia inwalidów poprzez tworzenie dostępnego środowiska w Obwodzie Kaliningradzkim. W spotkaniu uczestniczyło 18 osób.

Ponadto w Starych Jabłonkach miało miejsce Posiedzenie Podkomisji ds. Rynku Pracy. Tematem posiedzenia było przedstawienie podziału środków Funduszu Pracy w latach 2015-2016, omówienie najliczniejszych grup bezrobotnych objętych wsparciem oraz form aktywizacji, na które w latach 2015-2016 została przeznaczona największa ilość środków. W trakcie spotkania przedstawiono również prezentację nt. „Mobilność osób niepełnosprawnych na rynku pracy Obwodu Kaliningradzkiego”. W spotkaniu uczestniczyło 10 osób.

13.9. KONWENT DYREKTORÓW WOJEWÓDZKICH URZĘDÓW PRACY

Celem działania Konwentu jest wypracowanie wspólnych kierunków realizacji zadań nałożonych na urzędy pracy przez obowiązujące przepisy prawne. Konwent stanowi platformę wymiany doświadczeń oraz umożliwia wypracowanie wspólnych rozwiązań w realizacji

kształtowania polityki zatrudnienia i zwalczania bezrobocia, a także opiniowania stosownych aktów prawnych. Działania te gwarantują spójność polityki rynku pracy i zapewniają wyrównywanie standardów w całej Polsce. Jego członkowie wyrażają swoją wolę poprzez przyjmowanie wspólnych stanowisk oraz zgłaszanie wniosków do organów państwa zajmujących się problemami rynku pracy.

W 2016 roku zostały zorganizowane 4 Konwenty Dyrektorów wojewódzkich urzędów pracy, w ramach których poruszono zagadnienia dotyczące między innymi wdrażania projektów EFS przez Wojewódzkie Urzędy Pracy, wdrażania Krajowego Funduszu Szkoleniowego w Polsce, a także w zakresie promocji rozwoju przedsiębiorczości i zatrudnienia na obszarach wiejskich.

13.10. WSPÓŁDZIAŁANIE WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z WOJEWÓDZKĄ RADĄ RYNKU PRACY

W związku z nowelizacją ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego oraz zmianami dotyczącymi wojewódzkich rad zatrudnienia wprowadzonymi nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z dniem 18 grudnia 2015 r. wygasła kadencja Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Olsztynie powołanej w grudniu 2013 roku. Wobec powyższego, w dniu 16 lutego 2016 r. zostało zorganizowane uroczyste posiedzenie nowo wybranej Rady, podczas którego Wicemarszałek Województwa Warmińsko – Mazurskiego Pan Miron Sycz wręczył akty powołania nowym członkom. Obecna Wojewódzka Rada Rynku Pracy działa w 19 osobowym składzie do 2020 roku.

W 2016 roku Rada obradowała podczas pięciu posiedzeń oraz w trybie obiegowym. Ponadto dla członków Rady zorganizowano szkolenie pod nazwą „*Zakres działania wojewódzkich rad rynku pracy wg ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz sposoby osiągania efektywności programów rynku pracy.*” W szkoleniu udział wzięła również kadra kierownicza Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie oraz Dyrektorzy Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Warmińsko – Mazurskiego.

Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Olsztynie, w zakresie powierzonych jej zadań, współuczestniczyła w opracowywaniu dokumentów tworzonych na szczeblu regionalnym w celu określenia regionalnej polityki rynku pracy w województwie warmińsko – mazurskim. Członkowie Rady pozytywnie zaopiniowali projekt „*Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2016 rok w województwie warmińsko – mazurskim*”. Również pozytywnie zostało przyjęte „*Sprawozdanie z realizacji Regionalnego Planu Działania na Rzecz Zatrudnienia za rok 2015*”. Rada wyraziła także pozytywną opinię w sprawie „*Propozycji podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych województwa warmińsko – mazurskiego na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań na rok 2016*” i „*Wydatkowania środków Funduszu Pracy przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w roku 2015*”. Jednocześnie zaakceptowano „*Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie za rok 2015*” oraz „*Plan Działania WUP w Olsztynie na rok 2016*”. Przedmiotem obrad członków Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w 2016 roku były również prace nad „*Wykazem zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników*

zatrudnionych na podstawie umowy o pracę może być dokonywana refundacja kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne poniesionych przez pracodawcę”.

Oprócz tego Rada pozytywnie ustosunkowała się do propozycji WUP w Olsztynie dotyczącej *„Kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców, w tym wykazu zawodów i rodzajów pracy, w stosunku do których wydanie zezwolenia na pracę nie wymaga uwzględnienia informacji starosty.”*

W roku 2016 członkowie Rady zgodnie z zapisem art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, podjęli łącznie 40 uchwał w sprawie otwarcia nowych kierunków kształcenia w województwie warmińsko – mazurskim. Opinie Rady w powyższych sprawach były podejmowane w oparciu o analizę lokalnego i wojewódzkiego rynku pracy w zakresie liczby osób bezrobotnych, płynności rynku pracy, liczby absolwentów, liczby wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej we wnioskowanych zawodach. Analizowano także liczbę placówek oświatowych w województwie, jak również w poszczególnych subregionach, które prowadzą kształcenie w zawodach będących przedmiotem opinii WRRP.

Członkowie Rady zostali także zapoznani ze zmianami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Przedmiotem obrad Rady były również zagadnienia dotyczące nowego okresu programowania w latach 2014 – 2020 w województwie warmińsko – mazurskim. Celem posiedzeń, spotkań i szkoleń było trwałe nawiązanie współpracy w ramach wymiany doświadczeń w zakresie sytuacji na rynku pracy oraz zagadnień dotyczących polityki aktywnego i skutecznego reagowania na potrzeby lokalnego rynku pracy. W nawiązaniu do ostatniego Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Olsztynie podjęła stanowisko w sprawie planowanej sprzedaży i zaniechania przewozów pasażerskich prowadzonych dotychczas przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Olsztynie SA.

Członkowie Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Olsztynie wielokrotnie uczestniczyli w przedsięwzięciach organizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, między innymi, wzięli udział w uroczystości z okazji Dnia Pracownika Publicznych Służb Zatrudnienia, jak również w konferencji inaugurującej VIII edycję Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery na Warmii i Mazurach „Nowe wyzwania rynku pracy.”

13.11.ROZWÓJ ZAWODOWY PRACOWNIKÓW

W roku 2016 dla pracowników WUP w Olsztynie zorganizowano 30 szkoleń ofertowych finansowanych z Funduszu Pracy oraz Budżetu Urzędu. Łącznie przeszkolono 60 osób. Ponadto 5 osobom sfinansowano kurs języka obcego.

Zrealizowano również cztery szkolenia wewnętrzne. Szkolenia dotyczyły następujących tematów:

- Równe traktowanie i działania antymobbingowe. Ochrona prawna pracowników samorządowych jako funkcjonariuszy publicznych;
- Użytkowanie systemu Quorum (system do obsługi księgowości);
- Metody i sposoby przeciwdziałania zjawiskom nadużyć finansowych i korupcji w urzędzie. Bezpieczeństwo informacji w systemach IT;
- Realizacja zamówień publicznych w związku z nowelizacją ustawy Prawo Zamówień Publicznych. Zakres działania Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy wynikające z ustawy

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz sposoby osiągania efektywności programów rynku pracy.

13.12. ORGANIZACJA OBCHODÓW DNIA PRACOWNIKA PUBLICZNYCH SŁUŻB ZATRUDNIENIA

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie już po raz szósty był organizatorem wojewódzkich obchodów „Dnia Pracownika Publicznych Służb Zatrudnienia” i organizowanej w jej ramach Konferencji, odbywającej się pod hasłem *„Konsekwencje przemian demograficznych a uwarunkowania rynku pracy. Perspektywa polska i europejska”*. Obok pracowników publicznych służb zatrudnienia, w konferencji udział wzięli przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, pracodawców, sektora nauki oraz instytucji otoczenia biznesu, a także organizacji pozarządowych oraz instytucji pomocy i integracji społecznej.

Spotkanie było doskonałą okazją do złożenia osobiście podziękowań wszystkim pracownikom publicznych służb zatrudnienia województwa warmińsko – mazurskiego za zaangażowanie i profesjonalizm wkładany w codzienną pracę. Podczas konferencji, zasłużonym pracownikom wręczono odznaczenia państwowe, nagrody pieniężne oraz wyróżnienia w postaci Dyplomu Marszałka Województwa Warmińsko – Mazurskiego. Ponadto Kapituła, powołana przez Marszałka Województwa, przyznała Statuetki trzem Powiatowym Urzędem Pracy (Nowe Miasto Lubawskie, Nidzica, Iława), których działalność, szczególnie wyróżniała się na tle pozostałych w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej w 2016 roku.

14. SPRAWOZDANIE Z MONITORINGU REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2016 ROK

Zgodnie z Rozdziałem 6 *Monitoring wykonywania zadań RPDZ na 2016 rok* Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2016 rok, podstawę do sporządzenia sprawozdania stanowią określone wskaźniki (zawarte w Tabeli 23), które odnoszą się do sytuacji na warmińsko-mazurskim rynku pracy. Sprawozdanie to ma stanowić część informacji o sytuacji na rynku pracy w 2016 roku.

14.1. REALIZACJA CELÓW RPD 2016

Cele i priorytety, które zostały przyjęte w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2016 rok są wynikiem analizy i oceny zmieniającej się sytuacji na rynku pracy z uwzględnieniem długookresowych celów Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko- Mazurskim do 2020 roku oraz innych dokumentów strategiczno-programowych. Mając na względzie uwarunkowania rynku pracy oraz czynniki makroekonomiczne w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2015 rok, zaplanowano osiągnięcie następujących celów:

Tabela 22. Wskaźniki określające cele polityki rynku pracy w 2016 roku

Określone wskaźniki	Zakładana wartość	Osiągnięta wartość (wg stanu na 31.12.2016 r.)
Utrzymanie poziomu bezrobocia na prognozowanym poziomie:	< 73,5 tys. osób	73 079
Utrzymanie wskaźnika procentowego udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych na poziomie nie wyższym niż dla:		
- osób do 30 roku życia	< 29,8%	27,1%
w tym osoby do 25 roku życia	< 14,7%	13,5%
- osób powyżej 50 roku życia	< 28,8%	28,8%
- długotrwale bezrobotnych	< 55,7%	56,7%
Osiągnięcie wskaźnika efektywności programów rynku pracy, finansowanych z Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego na poziomie nie niższym niż:	56%	69,1% (dane za 2015 r.)

Źródło: sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy. Obliczenia własne

Na koniec grudnia 2016 roku liczba bezrobotnych w województwie wyniosła 73 079 osób, co oznacza, że osiągnięto zakładaną wartość wskaźnika, przyjętego w *Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2016 rok*. Zrealizowane zostały również wskaźniki prognozujące utrzymanie procentowego udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych osób do 30 roku życia (w tym w wieku do 25 lat). Na koniec grudnia 2016 r. odsetek osób do 30 roku życia w rejestrach bezrobotnych, wynosił 27,1%, był więc o 2,7 pkt proc. mniejszy od zakładanego (analogicznie dla młodzieży do 25 r.ż. - 13,5% - mniej o 1,2 pkt proc.) W przypadku bezrobotnych powyżej 50 roku życia, osiągnięto wartość wskaźnika na określonym przez dokument poziomie (28,8%). Zakładana wartość nie została osiągnięta jedynie w odniesieniu do osób długotrwale bezrobotnych, gdzie została ona przekroczona o 1,0 pkt proc.

Efektywność programów rynku pracy finansowanych z Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego określona została na poziomie 69,1%, o 13,1 pkt. proc. większym niż przewidywana.

14.2. MONITORING WSKAŹNIKÓW RPD 2016

Podstawę do przeprowadzenia monitoringu wskaźników zgodnie z założeniami Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2016 rok, stanowiły wskaźniki, odnoszące się do sytuacji na warmińsko-mazurskim rynku pracy, zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 23. Wskaźniki do monitoringu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2016 rok²⁷

Wskaźnik	Grudzień 2015	Grudzień 2016	Zmiana
1. Stopa bezrobocia rejestrowanego	16,3%	14,2%	-2,1 pkt proc.
2. Stopa bezrobocia wg BAEL	8,3%	8,9%	0,6 pkt proc.
3. Współczynnik aktywności zawodowej	52,8%	54,4%	1,6 pkt proc.
4. Wskaźnik zatrudnienia	48,4%	49,5%	1,1 pkt proc.
5. Liczba bezrobotnych	83 510	73 079	-10 431
6. Napływ do bezrobocia	123 379	114 584	-8 795
7. Odpływ z bezrobocia	138 008	125 015	-12 993
8. Wskaźnik płynności rynku pracy	56,5%	56,4%	-0,1 pkt proc.
9. Liczba ofert pracy	55 085	60 245	5 160
10. Wskaźnik udziału niesubsydiowanych ofert pracy w ogólnej liczbie ofert	54,4%	61,4%	7,0 pkt proc.
11. Liczba osób bezrobotnych, które podjęły pracę	69 693	64 637	-5 056
12. Liczba osób bezrobotnych, które odbyły staże zawodowe	9 685	7 209	-2 476
13. Liczba osób bezrobotnych, podejmujących działalność gospodarczą przy wsparciu środków Funduszem Pracy i PO KL	1 789	1 424	-365
14. Liczba miejsc pracy, wspieranych Funduszem Pracy powstałych u regionalnych pracodawców	2 418	1 890	-528
15. Liczba osób, które odbyły przygotowanie zawodowe dorosłych	55	37	-18
16. Pracujący	440 126	433 237	-6 889
17. Udział grup ryzyka w strukturze regionalnego bezrobocia			
- młodzież do 30 roku życia	29,8%	27,1%	-2,7 pkt proc.
- bezrobotni powyżej 50 roku życia	27,3%	28,8%	1,5 pkt proc.
- długotrwale bezrobotni	56,9%	56,7%	-0,2 pkt proc.
- bezrobotni niepełnosprawni	6,2%	6,5%	0,3 pkt proc.
- bezrobotni bez kwalifikacji	32,1%	32,7%	0,6 pkt proc.
- bezrobotni zamieszkali na wsi	50,9%	51,1%	0,2 pkt proc.
- kobiety	52,8%	54,2%	1,4 pkt proc.
18. Wydatki z Funduszu Pracy na promocję zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację bezrobotnych	202 977,90 tys. zł	205 868,20 tys. zł	2 890,30 tys. zł
19. Wydatki z Europejskiego Funduszu Społecznego	55 793,5 tys. zł	78 034,3 tys. zł.	22 240,80 tys. zł

Źródło: sprawozdania MPiPS, GUS. Obliczenia własne

²⁷ Dane dotyczące stopy bezrobocia według BAEL, wskaźnika aktywności zawodowej oraz wskaźnik zatrudnienia zostały podane według stanu na III kwartał 2014-2015.

PODSUMOWANIE

Warmińsko-Mazurski rynek pracy oraz sytuację społeczno-gospodarczą w 2016 roku charakteryzowały następujące zjawiska:

- ❖ Ludność zamieszkująca województwo warmińsko-mazurskie w liczbie 1 439,7 tys. osób, należy to jednej z młodszych populacji w kraju. Mediana wieku w regionie w 2015 r. wynosiła 39,0 lat (w kraju 39,8 lat). Jest to istotne w sytuacji pogłębiającego się zjawiska starzenia społeczeństwa w Polsce.
- ❖ Spadek liczby ludności w najmłodszych grupach wiekowych, wprowadzana reforma edukacji może mieć bezpośredni wpływ na sytuację szkół i uczelni wyższych. W oku szkolnym 2015/2016 w województwie funkcjonowało 536 szkół podstawowych, 308 gimnazjów, 371 ponadgimnazjalnych szkół dla młodzieży oraz 7 szkół wyższych.
- ❖ Do pozytywnych czynników kształtujących rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim zaliczyć należy systematyczny wzrost liczby podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON (o 411 podmiotów - o 0,3%).
- ❖ Wzrost (o 1 651 mln zł, tj. o 3,6%) wartości produktu krajowego brutto wytworzonego w województwie warmińsko-mazurskim, który w 2015 roku wyniósł 47 873 mln zł. Udział województwa w tworzeniu produktu krajowego brutto w 2015 roku ukształtował się na takim samym poziomie jak w roku 2014 (czyli 2,7%).
- ❖ Rośnie wysokość wynagrodzenia w województwie warmińsko-mazurskim. W 2015 r. wynosiło ono 3 324,04 zł, lecz pomimo wzrostu w porównaniu do poprzedniego roku (o 3,1% - 101,0 zł) jest niższe od średniego wynagrodzenia w kraju, które w tym samym czasie wynosiło 3 907,85 zł.
- ❖ Wzrasta liczba pracujących. W województwie warmińsko-mazurskim, w 2015 roku w porównaniu do roku poprzedniego, zanotowano wzrost o 1,6% (6 889 osób). Ponad 76,3% (330,3 tys. osób) pracujących skupia sektor publiczny.
- ❖ Zwiększa się przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, w 2016 r. wynosiło ono 138,7 tys. osób, tj. o 2,2% więcej niż w roku poprzednim. W Polsce w tym okresie zaobserwowaliśmy wzrost o 2,8% (5 760,2 tys. osób).
- ❖ Rośnie współczynnik aktywności zawodowej oraz wskaźnik zatrudnienia w województwie. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego na koniec III kw. 2016 r. – wskaźniki wzrosły odpowiednio o 1,6 i 1,1 pkt proc. Wzrost, o 0,5 pkt proc, odnotowano również w przypadku stopy bezrobocia liczonej wg BAEL.
- ❖ Na koniec 2016 roku liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim wynosiła 73 079 osób, co jest najmniejszą wartością od lat. Najwyższy spadek liczby bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim zaobserwowano w 2016 roku w powiecie nowomiejskim (spadek o 28,1%, przy średniej wojewódzkiej 12,5%), a najmniejszy odnotowano w powiecie bartoszyckim (spadek o 3,0%).
- ❖ W 2016 roku w województwie warmińsko-mazurskim stopa bezrobocia rejestrowanego osiągnęła wartość 14,2%, natomiast w kraju stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie

8,3%. Dystans, jaki dzielił wskaźnik wojewódzki i ogólnopolski był najmniejszy od lat i wynosił 5,9 pkt proc..

- ❖ Struktura regionalnego bezrobocia pozostaje bez zmian. W 2016 roku większy odsetek osób pozostających bez zatrudnienia stanowią niezmiennie kobiety (54,2% ogółu zarejestrowanych – 39 627 osób), a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania - osoby z terenów wiejskich (51,1%, tj. 37 362 osoby). Ponad 82% bezrobotnych Warmii i Mazur (60 241 osób) nie posiada prawa do pobierania świadczenia w formie zasiłku dla bezrobotnych.
- ❖ W ogólnej strukturze bezrobotnych nadal największą grupę bezrobotnych stanowiły osoby bezrobotne w wieku 25-34 lata (prawie 1/3 zarejestrowanych w województwie – 27,4%, tj. 19 892 bezrobotnych), osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (34,1%, 24 898 osób), pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy (23,0% - 16 779 osób), ze stażem pracy od 1 do 5 lat (24,3% - 17 730 osób).
- ❖ Wśród bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, spadek udziału procentowego w ogólnej liczbie bezrobotnych, odnotowano w grupach bezrobotnych do 30 r.ż. (o 2,7 pkt proc.) oraz długotrwale bezrobotnych (o 0,2 pkt proc.). W przypadku pozostałych grup ich odsetek, w porównaniu do poprzedniego roku wzrósł.
- ❖ Utrwalona została struktura bezrobotnych, pod względem ustalonego profilu pomocy – przeważają bezrobotni z II profilem pomocy (64,6% - 45 996 osób), najmniejszy zaś odsetek stanowią bezrobotni z ustalonym I profilem pomocy – 1,7% (1 199 osób).
- ❖ Przewaga liczby osób wykreślonych z ewidencji bezrobotnych w porównaniu do rejestrujących się wynosiła 10 431 osób. W 2016 r. z rejestrów urzędów pracy wykreślonych zostało 125 015 osób, zaś napływ wynosił 114 584 osoby.
- ❖ W 2016 roku, do urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego wpłynęło o 9,4% (5 160) więcej, niż w roku poprzednim, ofert wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej. Na wzrost ten wpływa głównie, systematycznie rosnąca liczba ofert pracy niesubsydiowanych środkami Funduszu Pracy.
- ❖ Zmniejsza się liczba zgłaszanych zwolnień grupowych. W 2016 roku w województwie warmińsko-mazurskim pracodawcy z 16 zakładów pracy 22 razy zgłaszali zamiar dokonania zwolnień grupowych. W sumie w 2016 roku straciły 373 osoby.
- ❖ W 2016 roku, z udziałem środków Funduszu Pracy w ramach różnych form aktywizacji bezrobotnych zaaktywizowano 27 082 osoby, czyli o 3 248 osób (tj. o 10,7%) mniej niż w roku poprzednim. W porównaniu do 2015 r. wzrosła o 5,8% (723 osoby) liczba osób podejmujących zatrudnienie subsydiowane, zmniejszyła się zaś liczba uczestników aktywnych form (szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy) – o 22,3% (3 971 osób).
- ❖ W 2015 roku, efektywność zatrudnieniowa w województwie warmińsko-mazurskim osiągnęła wskaźnik 69,1%, natomiast efektywność kosztowa 14 349,01 zł.
- ❖ W roku 2016 samorządy powiatowe dysponowały mniejszą pulą środków na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków i aktywizacji zawodowej –

- o 19 806,3 tys. zł (8,7%). Kwota ta była zgodna z wysokością zgłoszonych potrzeb. Wzrosły kwoty środków na inne zadania fakultatywne – o 713,3 tys. zł (o 5,9%). Największy udział procentowy w wydatkach ogółem na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków i aktywizacji zawodowej w 2016 roku stanowiły stypendia stażowe (28,0% – 56 884,9 tys. zł), najmniejszy natomiast (po 0,1%) ogółu wydatków miały wydatki związane z opieką nad dzieckiem i osobą zależną (302,0 tys. zł), stypendiami za kontynuację nauki (108,7 tys. zł) i zlecanie usług agencjom zatrudnienia (102,4 tys. zł).
- ❖ W 2016 roku przeprowadzono na zlecenie MRPiPS drugą edycję badania „Barometr zawodów”, który stanowi prognozę krótkookresową dotyczącą lokalnych rynków pracy naszego województwa.
 - ❖ W 2016 roku zakończono realizację umowy na świadczenie działań aktywizacyjnych. Wykonawca uzyskał wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej na poziomie 51,8%, a wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu osiągnięty został na poziomie 45,5%. W sumie wydatkowano 4 590,68 tys. zł.
 - ❖ W roku 2016 samorządy powiatowe, na zadania związane z Krajowym Funduszem Szkoleniowym, wydatkowały kwotę 5 973,3 tys. zł. Tym samym zapotrzebowanie na kształcenie ustawiczne ze strony pracodawców województwa warmińsko-mazurskiego zostało w znacznym stopniu zaspokojone. W 2016 roku z tej formy aktywizacji skorzystało 4 421 pracodawców/pracowników, tj. o 1 519 osób więcej niż w roku poprzednim (wzrost o 52,3%).
 - ❖ Od początku realizacji obu Programów Operacyjnych (RPO WiM i PO WER) Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie ogłosił 32 konkursy na ogólną kwotę ponad 101 mln zł. Do końca 2016 r. rozstrzygnięto 25 konkursów. Do dofinansowania wybrano i podpisano 64 umowy, o łącznej kwocie dofinansowania wynoszącej ponad 74 mln zł. Przeprowadzono także cztery nabory projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy. W sumie podpisano 80 umów na kwotę ok. 150,5 mln zł.
 - ❖ W ramach zadań Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w 2016 roku rozpatrzono łącznie 146 wniosków. Wyplacono świadczenia na rzecz 215 osób na łączną kwotę blisko 1 021,0 tys. zł.
 - ❖ Z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, realizowanych przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie i w Elblągu skorzystało łącznie 4 986 osób.
 - ❖ W ramach zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych wydano 2 622 decyzje administracyjne (o 14,7%, tj. o 337 decyzji więcej niż w roku poprzednim).
 - ❖ W ramach sieci EURES umożliwiono wyjazd do pracy w krajach UE/EOG (głównie do pracy sezonowej) w Wielkiej Brytanii i Szwecji - 119 osobom poszukującym pracy.
 - ❖ W 2016 r. zrealizowane zostały również wskaźniki prognozujące utrzymanie procentowego udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych osób do 30 roku życia (w tym w wieku do 25 lat).

W przypadku bezrobotnych powyżej 50 roku życia, osiągnięto wartość wskaźnika na określonym przez dokument poziomie (28,8%). Zakładana wartość nie została osiągnięta jedynie w odniesieniu do osób długotrwale bezrobotnych, gdzie została ona przekroczona o 1,0 pkt proc.

Sporządził:

Wydział Polityki Rynku Pracy

Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim

Powiat	Liczba osób bezrobotnych			Dynamika (w %)		Dynamika (liczba osób)	
	grudzień 2015	listopad 2016	grudzień 2016	4 : 2	4 : 3	4 - 2	4 - 3
1	2	3	4	6	7	9	10
Bartoszycki	5118	4759	4 966	-3,0	4,3	-152	207
Braniewski	3873	3400	3 535	-8,7	4,0	-338	135
Działdowski	5023	4455	4 629	-7,8	3,9	-394	174
m. Elbląg	5454	4845	4 818	-11,7	-0,6	-636	-27
Elbląski	4550	4036	4 127	-9,3	2,3	-423	91
Elcki	5861	5100	5 286	-9,8	3,6	-575	186
Giżycki	2884	2409	2 532	-12,2	5,1	-352	123
Gołdapski	1784	1472	1 590	-10,9	8,0	-194	118
Iławski	2492	1938	2 042	-18,1	5,4	-450	104
Kętrzyński	5475	4460	4 574	-16,5	2,6	-901	114
Lidzbarski	3174	2817	2 816	-11,3	0,03	-358	-1
Mrągowski	3193	2639	2 783	-12,8	5,5	-410	144
Nidzicki	1611	1177	1 256	-22,0	6,7	-355	79
Nowomiejski	2340	1584	1 682	-28,1	6,2	-658	98
Olecki	2501	2134	2 206	-11,8	3,4	-295	72
m. Olsztyn	5138	4316	4 521	-12,0	4,7	-617	205
Olsztyński	6649	5836	5 919	-11,0	1,4	-730	83
Ostródzki	5882	5205	5 405	-8,1	3,8	-477	200
Piski	4616	3310	3 440	-25,5	3,9	-1 176	130
Szczygieński	4074	3203	3 282	-19,4	2,5	-792	79
Węgorzewski	1818	1612	1 670	-8,1	3,6	-148	58
Województwo	83 510	70 707	73 079	-12,5	3,4	-10 431	2 372

Źródło: sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy. Obliczenia własne

Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim (stan na koniec miesiąca)

PUP	grudzień	listopad	grudzień	wzrost/spadek	wzrost/spadek
	2015	2016	2016	4 - 2	4 - 3
1	2	3	4	6	7
Podregion elbląski	15,9	13,8	14,1	-1,8	0,3
Braniewski	27,2	24,5	25,2	-2,0	0,7
Działdowski	20,8	18,6	19,2	-1,6	0,6
Elbląski	22,9	20,7	21,0	-1,9	0,3
Iławski	7,3	5,7	6,0	-1,3	0,3
Nowomiejski	14,6	10,2	10,8	-3,8	0,6
Ostródzki	16,4	14,6	15,1	-1,3	0,5
M.Elbląg	12,9	11,5	11,4	-1,5	-0,1
podregion ełcki	20,2	17,1	17,7	-2,5	0,6
Ełcki	19,1	16,8	17,4	-1,7	0,6
Giżycki	16,0	13,6	14,2	-1,8	0,6
Olecki	18,5	16,0	16,5	-2,0	0,5
Piski	26,8	20,6	21,2	-5,6	0,6
Gołdapski	19,1	16,1	17,2	-1,9	1,1
Węgorzewski	24,6	22,2	22,9	-1,7	0,7
Podregion olsztyński	14,7	12,6	12,9	-1,8	0,3
Bartoszycki	24,4	22,9	23,7	-0,7	0,8
Kętrzyński	27,4	23,3	23,7	-3,7	0,4
Lidzbarski	22,2	20,0	20,0	-2,2	0,0
Mrągowski	17,5	14,7	15,4	-2,1	0,7
Nidzicki	14,8	11,1	11,8	-3,0	0,7
Olsztyński	17,5	15,5	15,6	-1,9	0,1
Szczycieński	17,3	13,9	14,2	-3,1	0,3
M.Olsztyn	5,8	4,9	5,1	-0,7	0,2
Województwo	16,2	13,9	14,2	-2,0	0,3
Polska	9,7	8,2	8,3	-1,4	0,1

Źródło: GUS. Obliczenia własne

Wybrane kategorie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim – stan na koniec grudnia 2016 roku

Powiat	Bezro- botni ogółem	w tym:													
		kobiety	udział 3:2 (w %)	młodzie ż do 25 lat	udział 5:2 (w %)	osoby do 30 roku życia	udział 7:2 (w %)	mieszka- ńcy wsi	udział 9:2 (w %)	z prawem do zasilku	udział 11:2 (w %)	długo- trwale bezrobotni	udział 13:2 (w %)	posiada- jący co najmniej jedno	udział 15:2 (w %)
Bartoszycki	4 966	2 551	51,4	670	13,5	1 330	26,8	2 789	56,2	792	15,9	3 188	64,2	909	18,3
Braniewski	3 535	1 908	54,0	554	15,7	1 005	28,4	2 150	60,8	545	15,4	2 277	64,4	484	13,7
Działdowski	4 629	2 782	60,1	686	14,8	1 369	29,6	2 781	60,1	854	18,4	2 839	61,3	623	13,5
m. Elbląg	4 818	2 521	52,3	414	8,6	936	19,4	0	0,0	589	12,2	2 856	59,3	645	13,4
Elbląski	4 127	2 350	56,9	581	14,1	1 133	27,5	3 071	74,4	549	13,3	2 635	63,8	728	17,6
Elcki	5 286	2 703	51,1	682	12,9	1 413	26,7	2 278	43,1	1 005	19,0	2 974	56,3	765	14,5
Giżycki	2 532	1 423	56,2	330	13,0	684	27,0	1 216	48,0	431	17,0	1 281	50,6	345	13,6
Gołdapski	1 590	938	59,0	202	12,7	415	26,1	963	60,6	248	15,6	907	57,0	343	21,6
Iławski	2 042	1 257	61,6	386	18,9	690	33,8	933	45,7	439	21,5	687	33,6	393	19,2
Kętrzyński	4 574	2 294	50,2	586	12,8	1 213	26,5	2 476	54,1	714	15,6	3 049	66,7	790	17,3
Lidzbarski	2 816	1 507	53,5	408	14,5	775	27,5	1 303	46,3	549	19,5	1 612	57,2	523	18,6
Mrągowski	2 783	1 325	47,6	361	13,0	706	25,4	1 486	53,4	504	18,1	1 369	49,2	411	14,8
Nidzicki	1 256	736	58,6	181	14,4	346	27,5	850	67,7	220	17,5	587	46,7	283	22,5
Nowomiejski	1 682	1 097	65,2	328	19,5	596	35,4	1 308	77,8	399	23,7	844	50,2	531	31,6
Olecki	2 206	1 173	53,2	291	13,2	588	26,7	1 412	64,0	382	17,3	1 346	61,0	493	22,3
m. Olsztyn	4 521	2 342	51,8	391	8,6	1 059	23,4	0	0,0	654	14,5	2 260	50,0	898	19,9
Olsztyński	5 919	3 183	53,8	791	13,4	1 610	27,2	4 154	70,2	1 115	18,8	3 304	55,8	1 358	22,9
Ostródzki	5 405	3 017	55,8	766	14,2	1 501	27,8	3 277	60,6	1 095	20,3	2 876	53,2	1 227	22,7
Piski	3 440	1 929	56,1	484	14,1	953	27,7	1 685	49,0	754	21,9	2 010	58,4	581	16,9
Szczygieński	3 282	1 735	52,9	593	18,1	1 055	32,1	2 213	67,4	681	20,7	1 554	47,3	684	20,8
Węgorzewski	1 670	856	51,3	206	12,3	420	25,1	1 017	60,9	319	19,1	992	59,4	215	12,9
Województwo	73 079	39 627	54,2	9 891	13,5	19 797	27,1	37 362	51,1	12 838	17,6	41 447	56,7	13 229	18,1

Źródło: sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy. Obliczenia własne

Zmiany w strukturze bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim – stan na koniec miesiąca

Wyszczególnienie	GRUDZIĘŃ	LISTOPAD	GRUDZIĘŃ	zmiany	zmiany	zmiany w %	zmiany w %
	2015	2016	2016	4 -2	4-3	4:2	4:3
1	2	3	4	5	6	7	8
Bezrobotni ogółem	83 510	70 707	73 079	-10 431	2 372	-12,5	3,4
Kobiety	44 083	38 736	39 627	-4 456	891	-10,1	2,3
% do ogółu bezrobotnych	52,8	54,8	54,2	1,4	-0,6	x	x
Bezrobotni do 25 roku życia	13 144	9 984	9 891	-3 253	-93	-24,7	-0,9
% do ogółu bezrobotnych	15,7	14,1	13,5	-2,2	-0,6	x	x
Bezrobotni do 30 roku życia	24871	19 531	19 797	-5074	266	-20,4	1,4
% do ogółu bezrobotnych	29,8	27,6	27,1	-2,7	-0,5	x	x
Długotrwale bezrobotni	47 505	40 453	41447	-6 058	994	-12,8	2,5
% do ogółu bezrobotnych	56,9	57,2	56,7	-0,2	-0,5	x	x
Mieszkańcy wsi	42 491	35 937	37 362	-5 129	1 425	-12,1	4,0
% do ogółu bezrobotnych	50,9	51,0	51,1	0,2	0,1	x	x
Bezrobotni z prawem do zasiłku	14 652	11 896	12 838	-1 814	942	-12,4	7,9
% do ogółu bezrobotnych	17,5	16,8	17,6	0,1	0,8	x	x
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	22 772	19 987	21 043	-1 729	1 056	-7,6	5,3
% do ogółu bezrobotnych	27,3	28,3	28,8	1,5	0,5	x	x
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	26 790	23 361	23 868	-2 922	507	-10,9	2,2
% do ogółu bezrobotnych	32,1	33,0	32,7	0,6	-0,3	x	x
Niepelnosprawni	5 148	4 665	4 767	-381	102	-7,4	2,2
% do ogółu bezrobotnych	6,2	6,6	6,5	0,3	-0,1	x	x

Źródło: sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy. Obliczenia własne

Bezrobotni zarejestrowani w okresie styczeń – grudzień 2016 roku

bezrobotni																		
Powiat	zarejestrowani w miesiącu		po raz pierwszy		po raz kolejny		po pracach interwencyjnych		po robotach publicznych		po stażu		po odbyciu przygotowania zawodowego		po szkoleniu		po pracach społecznie użytecznych	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Bartoszycki	6121	2882	628	313	5493	2569	20	6	177	45	306	244	0	0	96	11	282	214
Braniewski	3721	1745	463	209	3258	1536	18	5	60	26	251	178	0	0	48	3	195	130
Działdowski	5964	2924	775	391	5189	2533	5	1	14	10	714	511	4	0	122	17	112	62
m. Elbląg	7655	3525	1134	530	6521	2995	2	1	6	4	493	344	0	0	178	60	94	53
Elbląski	5342	2658	683	337	4659	2321	2	0	40	22	521	360	0	0	108	24	115	77
Ełcki	7746	3673	891	421	6855	3252	6	3	118	36	683	475	0	0	79	8	105	66
Giżycki	4327	2077	615	313	3712	1764	9	6	24	16	270	199	0	0	93	18	43	25
Gołdapski	2609	1224	292	137	2317	1087	12	6	20	14	173	135	1	1	54	3	85	56
Iławski	6183	3081	985	497	5198	2584	9	6	5	0	285	233	0	0	223	68	185	146
Kętrzyński	7295	3295	705	355	6590	2940	9	3	401	125	266	220	1	0	218	39	1402	696
Lidzbarski	4182	1864	497	248	3685	1616	11	1	71	8	390	254	0	0	44	8	91	58
Mrągowski	4538	2055	559	298	3979	1757	4	1	0	0	319	224	0	0	44	9	115	46
Nidzicki	2465	1183	315	173	2150	1010	6	3	5	1	170	117	0	0	55	3	99	72
Nowomiejski	3744	1949	455	216	3289	1733	3	1	6	3	421	318	22	8	73	10	154	96
Olecki	3151	1433	334	153	2817	1280	10	4	42	18	258	195	0	0	63	14	74	34
m. Olsztyn	8234	4049	1844	968	6390	3081	6	4	21	11	634	465	0	0	130	30	213	152
Olsztyński	8488	4167	1504	799	6984	3368	2	1	117	35	669	464	0	0	179	36	161	91
Ostródzki	8136	3982	1050	522	7086	3460	17	8	57	25	511	362	14	4	137	9	137	110
Piski	6405	3050	529	230	5876	2820	7	3	649	324	280	179	0	0	109	19	245	152
Szczycieński	5992	2794	802	389	5190	2405	9	5	63	16	272	222	0	0	110	32	256	175
Węgorzewski	2286	1064	209	97	2077	967	2	1	1	0	185	148	0	0	16	4	45	27
Województwo	114 584	54 674	15 269	7 596	99 315	47 078	169	69	1 897	739	8 071	5 847	42	13	2 179	425	4 208	2 538

Źródło: sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy. Obliczenia własne

Bilans bezrobotnych w 2016 roku

podjęcia pracy																											
POWIAT	NAPŁYW		ODPŁYW		Ogółem		Kobiety		Niesubsydiowanej		Subsydiowanej								rozpoczęcie szkoleń	rozpoczęcie pracy społecznie	rozpoczęcie stażu	niepotwierdzenia gotowości	rozpoczęcie przygotowania				
									Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	w tym:		Ogółem	Kobiety	w tym:										
													sezonowej				w tym:										
													Ogółem	Kobiety			interwencyjne									publiczne	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	bezrobotnym	pracodawcom																					
Bartoszycki	6121	2882	6273	2903	3195	1507	2212	1093	0	0	983	414	231	142	173	44	111	186	96	317	189	1074	0				
Braniewski	3721	1745	4059	1880	2062	1001	1443	725	55	25	619	276	242	114	80	41	51	76	53	207	270	822	0				
Działdowski	5964	2924	6358	3041	3911	1884	3386	1640	161	89	525	244	84	50	94	55	69	51	151	121	462	996	0				
m. Elbląg	7655	3525	8291	3864	4070	2033	3430	1743	0	0	640	290	70	35	13	9	98	215	181	85	638	1752	0				
Elbląski	5342	2658	5765	2828	2838	1427	2316	1197	0	0	522	230	68	41	63	26	44	109	116	120	594	1046	0				
Elcki	7746	3673	8321	3822	4806	2212	3943	1851	0	0	863	361	120	53	165	51	76	152	77	126	717	1051	0				
Giżycki	4327	2077	4679	2228	2230	1130	1755	905	0	0	475	225	107	63	85	52	43	47	93	58	177	808	0				
Gołdapski	2609	1224	2803	1363	1422	692	1085	521	842	441	337	171	118	76	55	24	17	37	53	95	193	569	1				
Iławski	6183	3081	6633	3380	3493	1777	2911	1517	0	0	582	260	95	57	11	0	104	167	200	194	230	1441	0				
Kętrzyński	7295	3295	8196	3612	3912	1788	2749	1304	0	0	1163	484	136	92	551	185	100	60	222	1405	184	1532	4				
Lidzbarski	4182	1864	4540	1984	2467	1091	1909	913	37	13	558	178	123	45	170	29	33	76	44	95	328	802	0				
Mrągowski	4538	2055	4948	2255	2606	1275	2288	1160	0	0	318	115	106	37	0	0	44	75	43	133	329	761	0				
Nidzicki	2465	1183	2820	1360	1375	668	1081	524	0	0	294	144	97	56	27	10	21	41	55	99	162	698	0				
Nowomiejski	3744	1949	4402	2250	2153	1108	1864	977	0	0	289	131	74	44	34	13	44	57	73	145	367	908	24				
Olecki	3151	1433	3446	1543	1930	908	1439	680	502	290	491	228	77	45	179	100	52	34	62	77	211	551	0				
m. Olsztyn	8234	4049	8851	4241	4493	2309	3825	1987	0	0	668	322	92	54	38	16	130	106	136	256	467	2059	0				
Olsztyński	8488	4167	9218	4466	4791	2459	4014	2123	1	0	777	336	158	83	166	54	142	51	180	173	502	2297	0				
Ostródzki	8136	3982	8613	4179	4564	2269	3741	1874	0	0	823	395	184	101	63	26	100	139	114	155	520	1805	8				
Piski	6405	3050	7581	3607	4103	2060	2789	1421	2020	1040	1314	639	272	161	666	339	63	99	111	225	242	1564	0				
Szczycieński	5992	2794	6784	3174	3136	1581	2407	1237	248	151	729	344	259	155	101	30	74	91	118	268	249	1517	0				
Węgorzewski	2286	1064	2434	1150	1080	552	812	413	0	0	268	139	136	84	53	17	8	21	16	50	178	647	0				
Województwo	11 4584	54 674	125 015	59 130	64 637	31 731	51399	25805	3866	2049	13238	5926	2849	1588	2787	1121	1424	1890	2194	4404	7209	24700	37				

Źródło: sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy. Obliczenia własne

Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w latach 2015-2016

Powiat	2015					2016					Zmiana w %		
	Oferty pracy	w tym: susydio- wanej	niesubsy- diowanej	3 : 2 (w%)	4 : 2 (w%)	Oferty pracy	w tym: susydio- wanej	niesubsy- diowanej	8 : 7 (w%)	9 : 7 (w%)	7 : 2	8 : 3	9 : 4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Bartoszycki	1468	1056	412	71,9	28,1	2060	1276	784	61,9	38,1	40,3	20,8	90,3
Braniewski	1313	1024	289	78,0	22,0	1304	980	324	75,2	24,8	-0,7	-4,3	12,1
Działdowski	2110	1075	1035	50,9	49,1	2112	889	1223	42,1	57,9	0,1	-17,3	18,2
m. Elbląg	5105	1724	3381	33,8	66,2	5081	1595	3486	31,4	68,6	-0,5	-7,5	3,1
Elbląski	1586	966	620	60,9	39,1	1907	1076	831	56,4	43,6	20,2	11,4	34,0
Elcki	2905	1745	1160	60,1	39,9	3497	1595	1902	45,6	54,4	20,4	-8,6	64,0
Gizycki	1803	780	1023	43,3	56,7	1957	679	1278	34,7	65,3	8,5	-12,9	24,9
Gołdapski	931	550	381	59,1	40,9	932	604	328	64,8	35,2	0,1	9,8	-13,9
Iławski	4527	990	3537	21,9	78,1	4385	941	3444	21,5	78,5	-3,1	-4,9	-2,6
Kętrzyński	3888	2526	1362	65,0	35,0	4096	2588	1508	63,2	36,8	5,3	2,5	10,7
Lidzbarski	2263	1131	1132	50,0	50,0	1961	918	1043	46,8	53,2	-13,3	-18,8	-7,9
Mragowski	2106	767	1339	36,4	63,6	2458	765	1693	31,1	68,9	16,7	-0,3	26,4
Nidzicki	1270	633	637	49,8	50,2	1394	537	857	38,5	61,5	9,8	-15,2	34,5
Nowomiejski	2832	1063	1769	37,5	62,5	3155	880	2275	27,9	72,1	11,4	-17,2	28,6
Olecki	1662	685	977	41,2	58,8	1809	729	1080	40,3	59,7	8,8	6,4	10,5
m. Olsztyn	5372	1233	4139	23,0	77,0	7506	1176	6330	15,7	84,3	39,7	-4,6	52,9
Olsztyński	3678	1637	2041	44,5	55,5	4091	1290	2801	31,5	68,5	11,2	-21,2	37,2
Ostródzki	4142	1581	2561	38,2	61,8	4843	1287	3556	26,6	73,4	16,9	-18,6	38,9
Piski	3090	1953	1137	63,2	36,8	2840	1760	1080	62,0	38,0	-8,1	-9,9	-5,0
Szczygieński	2147	1356	791	63,2	36,8	1989	1248	741	62,7	37,3	-7,4	-8,0	-6,3
Węgorzewski	887	651	236	73,4	26,6	868	445	423	51,3	48,7	-2,1	-31,6	79,2
Województwo	55085	25126	29959	45,6	54,4	60245	23258	36987	38,6	61,4	9,4	-7,4	23,5

Źródło: sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy. Obliczenia własne

Kwoty środków FP w 2016 roku na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych (tys. zł)

Powiat	Przyznane kwoty środków FP (podział wg algorytmu) w 2016 roku						Dodatkowe środki FP pozyskane w 2016 roku					Zmiany (zmniejszenia/zwiększenia/przesunięcia) w 2016 roku						Ogółem w 2016 roku samorządy powiatowe dysponowały kwotami środków FP (algorytm + dodatkowe środki + zmiany)				
	na programy na rzecz promocji zatrud.					na inne zadania fakultatywne	na programy na rzecz promocji zatrud.				na inne zadania fakultatywne	na programy na rzecz promocji zatrud.				na inne zadania fakultatywne	na programy na rzecz promocji zatrud.				na inne zadania fakultatywne	
	łącznie	w tym:					łącznie	w tym:				łącznie	w tym:				łącznie	w tym:				
		Ogółem kwoty środków FP (algorytmiczne)	z czego: na EFS	art.150f Ustawy	KFS			Ogółem kwoty środków FP (w ramach naboru MRPiPS)	art.150f Ustawy	KFS			Ogółem kwoty środków FP (algorytmiczne + w ramach naboru MRPiPS) - przesunięcia między	art.150f Ustawy	KFS			Ogółem kwoty środków FP (algorytmiczne + w ramach naboru MRPiPS)	art.150f Ustawy	KFS		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Bartoszyce	11 576,0	9 437,3	4 968,2	1 975,6	163,1	755,0	2 320,4	2 320,4	0,0	0,0	17,9	219,8	120,0	100,0	-0,2	0,0	14 116,2	11 877,7	2 075,6	162,9	772,9	
Braniewo	8 681,5	7 047,4	3 710,0	1 512,3	121,8	563,9	623,3	573,3	0,0	50,0	0,0	29,8	0,0	30,0	-0,2	0,0	9 334,6	7 620,7	1 542,3	171,6	563,9	
Działdowo	11 324,9	8 947,2	4 710,3	2 213,0	164,7	715,5	1 010,8	864,8	0,0	146,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12 335,7	9 812,0	2 213,0	310,7	715,5	
Elbląg (z m. Elbląg)	22 556,4	18 060,9	9 508,2	3 834,0	661,5	1 444,5	200,0	0,0	0,0	200,0	25,0	-900,0	0,0	-900,0	0,0	0,0	21 856,4	18 060,9	2 934,0	861,5	1 469,5	
Elk	13 303,4	10 563,9	5 561,4	2 468,2	271,3	845,0	847,0	797,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14 150,4	11 360,9	2 468,2	321,3	845,0	
Giżycko	6 293,1	4 903,6	2 581,4	1 169,3	220,2	392,3	888,4	888,4	0,0	0,0	21,0	-119,5	0,0	-108,0	-11,5	0,0	7 062,0	5 792,0	1 061,3	208,7	413,3	
Gołdap	4 465,5	3 617,1	1 904,2	760,9	87,5	289,3	391,0	341,0	0,0	50,0	5,8	-76,0	0,0	-76,0	0,0	0,0	4 780,5	3 958,1	684,9	137,5	295,1	
Iława	7 055,6	5 166,2	2 719,8	1 607,5	281,9	413,3	2 067,9	2 017,9	0,0	50,0	24,5	62,5	0,0	62,8	-0,3	0,0	9 186,0	7 184,1	1 670,3	331,6	437,8	
Kętrzyn	12 022,5	9 671,2	5 091,4	2 169,5	181,8	773,6	3 197,1	3 197,1	0,0	0,0	0,0	-586,2	0,0	-586,0	-0,2	0,0	14 633,4	12 868,3	1 583,5	181,6	773,6	
Lidzbark Warmiński	7 532,8	6 058,4	3 189,4	1 334,4	140,0	484,6	1 201,2	1 161,2	0,0	40,0	9,2	-47,8	0,0	-47,8	0,0	0,0	8 686,2	7 219,6	1 286,6	180,0	493,8	
Mragowo	6 976,4	5 577,1	2 936,0	1 210,8	188,5	446,1	253,3	253,3	0,0	0,0	195,0	-248,9	0,0	-248,9	0,0	0,0	6 980,8	5 830,4	961,9	188,5	641,1	
Nidzica	3 982,6	3 098,0	1 630,9	789,1	95,5	247,7	774,6	724,6	0,0	50,0	9,0	-3,0	0,0	0,0	-3,0	0,0	4 754,2	3 822,6	789,1	142,5	256,7	
Nowe Miasto Lub.	6 712,3	5 268,9	2 773,9	1 320,9	122,5	421,6	1 294,6	1 252,1	0,0	42,5	0,0	-2,5	0,0	0,0	-2,5	0,0	8 004,4	6 521,0	1 320,9	162,5	421,6	
Olecko	6 088,7	4 902,1	2 580,8	1 065,6	121,0	392,0	1 091,5	1 041,5	0,0	50,0	15,5	-4,7	0,0	-4,7	0,0	0,0	7 175,5	5 943,6	1 060,9	171,0	407,5	
Olsztyn (miasto)	11 848,6	8 960,8	4 717,3	1 965,3	922,5	716,8	364,5	300,0	0,0	64,5	0,0	-720,0	0,0	-720,0	0,0	0,0	11 493,1	9 260,8	1 245,3	987,0	716,8	
Olsztyn (powiat)	14 492,0	11 414,8	6 009,2	2 647,5	429,7	913,2	506,3	446,3	0,0	60,0	0,0	-1 124,2	0,0	-1 124,2	0,0	0,0	13 874,1	11 861,1	1 523,3	489,7	913,2	
Ostróda	13 288,7	10 391,0	5 470,4	2 565,6	332,1	831,2	1 008,0	928,0	0,0	80,0	20,9	-1 200,0	0,0	-1 200,0	0,0	0,0	13 096,7	11 319,0	1 365,6	412,1	852,1	
Pisz	11 129,4	8 934,3	4 703,5	2 025,5	169,6	714,7	971,3	971,3	0,0	0,0	92,0	-780,4	0,0	-780,4	0,0	0,0	11 320,3	9 905,6	1 245,1	169,6	806,7	
Szczytno	10 273,5	8 116,4	4 272,9	1 949,3	207,8	649,3	935,0	830,0	0,0	105,0	23,0	-215,0	0,0	-215,0	0,0	0,0	10 993,5	8 946,4	1 734,3	312,8	672,3	
Węgorzewo	4 326,2	3 558,9	1 873,3	698,3	69,0	284,7	362,3	162,3	0,0	200,0	0,0	-415,1	-120,0	-150,0	-145,1	0,0	4 273,4	3 601,2	548,3	123,9	284,7	
Województwo	193 930,1	153 695,5	80 912,5	35 282,6	4 952,0	12 294,3	20 308,5	19 070,5	0,0	1 238,0	458,8	-6 131,2	0,0	-5 968,2	-163,0	0,0	208 107,4	172 766,0	29 314,4	6 027,0	12 753,1	

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy

Dodatkowe kwoty środków FP przyznane w 2016 roku dla samorządów powiatowych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej – ramach naborów ogłoszonych przez MRPiPS (tys. zł)

Powiat	Programy rynku pracy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej					
	osoby bezrobotne do 30 roku życia	osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia	osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art.49 Ustawy	roboty publiczne w regionach wysokiego bezrobocia	osoby bezrobotne w wieku 30-50 lat	Ogółem
1	2	3	4	5	6	7
Bartoszyce	0,0	616,0	1 193,4	0,0	511,0	2 320,4
Braniewo	0,0	174,5	182,0	216,8	0,0	573,3
Działdowo	312,5	0,0	373,0	179,3	0,0	864,8
Elbląg (z miastem Elbląg)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Elk	0,0	442,0	355,0	0,0	0,0	797,0
Giżycko	0,0	0,0	474,4	414,0	0,0	888,4
Gołdap	0,0	0,0	117,7	223,3	0,0	341,0
Iława	391,0	1 008,0	318,9	0,0	300,0	2 017,9
Kętrzyn	0,0	0,0	2 600,0	597,1	0,0	3 197,1
Lidzbark Warmiński	229,9	0,0	755,3	176,0	0,0	1 161,2
Mrągowo	0,0	0,0	253,3	0,0	0,0	253,3
Nidzica	0,0	148,0	576,6	0,0	0,0	724,6
Nowe Miasto Lubawskie	0,0	26,9	835,9	239,3	150,0	1 252,1
Olecko	140,0	100,0	331,2	302,5	167,8	1 041,5
Olsztyn (miasto)	0,0	0,0	300,0	0,0	0,0	300,0
Olsztyn (powiat)	0,0	0,0	0,0	446,3	0,0	446,3
Ostróda	0,0	0,0	640,4	287,6	0,0	928,0
Pisz	0,0	420,0	300,0	251,3	0,0	971,3
Szczytno	0,0	0,0	605,0	225,0	0,0	830,0
Węgorzewo	0,0	0,0	88,0	74,3	0,0	162,3
Województwo	1 073,4	2 935,4	10 300,1	3 632,8	1 128,8	19 070,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy

Kwoty środków FP (algorytmiczne) dla samorządów powiatowych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS (bez Krajowego Funduszu Szkoleniowego i art. 150f) w latach 2015-2016 (tys. zł)

Powiat	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej												Zmiana do 2015 roku (tys. zł)		Zmiana do 2015 roku (%)	
	2015						2016						Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS
	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS					Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS								
		łącznie EFS (RPO + POWER)	RPO		POWER			łącznie EFS (RPO + POWER)	RPO		POWER					
			EFS	krajowy wkład publiczny	EFS	krajowy wkład publiczny			EFS	krajowy wkład publiczny	EFS	krajowy wkład publiczny				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Bartoszyce	10 869,5	4 659,7	2 405,6	424,4	1 681,4	148,3	9 437,3	4 968,2	2 235,8	394,6	2 148,2	189,6	-1 432,2	308,5	-13,2%	6,6%
Braniewo	7 874,4	3 375,6	1 742,8	307,4	1 218,0	107,4	7 047,4	3 710,0	1 669,6	294,6	1 604,2	141,6	-827,0	334,4	-10,5%	9,9%
Działdowo	10 755,4	4 610,8	2 380,3	420,0	1 663,7	146,8	8 947,2	4 710,3	2 119,7	374,1	2 036,7	179,8	-1 808,2	99,5	-16,8%	2,2%
Elbląg (z m. Elbląg)	21 403,5	9 175,7	4 736,6	835,9	3 311,0	292,2	18 060,9	9 508,2	4 278,9	755,1	4 111,3	362,9	-3 342,6	332,5	-15,6%	3,6%
Elk	12 763,3	5 471,8	2 824,8	498,6	1 974,3	174,1	10 563,9	5 561,4	2 502,8	441,7	2 404,7	212,2	-2 199,4	89,6	-17,2%	1,6%
Giżycko	6 475,3	2 775,6	1 433,0	252,8	1 001,6	88,2	4 903,6	2 581,4	1 161,7	205,0	1 116,2	98,5	-1 571,7	-194,2	-24,3%	-7,0%
Gołdap	4 837,8	2 074,1	1 070,7	189,0	748,4	66,0	3 617,1	1 904,2	856,9	151,2	823,4	72,7	-1 220,7	-169,9	-25,2%	-8,2%
Iława	8 060,3	3 455,4	1 783,8	314,7	1 246,8	110,1	5 166,2	2 719,8	1 224,0	216,0	1 176,0	103,8	-2 894,1	-735,6	-35,9%	-21,3%
Kętrzyn	10 792,2	4 626,4	2 388,5	421,3	1 669,3	147,3	9 671,2	5 091,4	2 291,3	404,3	2 201,5	194,3	-1 121,0	465,0	-10,4%	10,1%
Lidzbark Warmiński	7 796,2	3 342,3	1 725,4	304,5	1 206,0	106,4	6 058,4	3 189,4	1 435,3	253,3	1 379,1	121,7	-1 737,8	-152,9	-22,3%	-4,6%
Mrągowo	7 140,8	3 061,1	1 580,2	278,9	1 104,6	97,4	5 577,1	2 936,0	1 321,3	233,2	1 269,5	112,0	-1 563,7	-125,1	-21,9%	-4,1%
Nidzica	4 517,9	1 936,6	999,9	176,3	698,8	61,6	3 098,0	1 630,9	734,0	129,5	705,2	62,2	-1 419,9	-305,7	-31,4%	-15,8%
Nowe Miasto Lub.	7 323,5	3 139,7	1 620,9	285,9	1 132,9	100,0	5 268,9	2 773,9	1 248,3	220,3	1 199,4	105,9	-2 054,6	-365,8	-28,1%	-11,7%
Olecko	6 534,2	2 801,0	1 446,0	255,2	1 010,7	89,1	4 902,1	2 580,8	1 161,4	205,0	1 115,9	98,5	-1 632,1	-220,2	-25,0%	-7,9%
Olsztyn (miasto)	12 480,7	5 350,5	2 762,2	487,4	1 930,7	170,2	8 960,8	4 717,3	2 122,9	374,6	2 039,8	180,0	-3 519,9	-633,2	-28,2%	-11,8%
Olsztyn (powiat)	13 769,6	5 903,1	3 047,3	537,7	2 130,1	188,0	11 414,8	6 009,2	2 704,3	477,2	2 598,4	229,3	-2 354,8	106,1	-17,1%	1,8%
Ostróda	13 713,7	5 879,1	3 035,0	535,7	2 121,4	187,0	10 391,0	5 470,4	2 461,8	434,4	2 365,4	208,8	-3 322,7	-408,7	-24,2%	-7,0%
Pisz	9 762,8	4 185,2	2 160,6	381,2	1 510,2	133,2	8 934,3	4 703,5	2 116,7	373,5	2 033,8	179,5	-828,5	518,3	-8,5%	12,4%
Szczytno	10 449,3	4 479,4	2 312,5	408,1	1 616,3	142,5	8 116,4	4 272,9	1 922,9	339,3	1 847,6	163,1	-2 332,9	-206,5	-22,3%	-4,6%
Węgorzewo	4 677,7	2 007,3	1 035,4	183,5	723,7	64,7	3 558,9	1 873,3	843,0	148,8	810,0	71,5	-1 118,8	-134,0	-23,9%	-6,7%
Województwo	191 998,1	82 310,4	42 491,5	7 498,5	29 699,9	2 620,5	153 695,5	80 912,5	36 412,6	6 425,7	34 986,3	3 087,9	-38 302,6	-1 397,9	-19,9%	-1,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy

Kwoty środków FP dla samorządów powiatowych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (bez Krajowego Funduszu Szkoleniowego i art. 150f) w latach 2015-2016 (tys. zł)

Powiat	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej						Zmiana do 2015 roku (tys.zł)			Zmiana do 2015 roku (%)		
	2015			2016			wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem
	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bartoszyce	10 869,5	2 722,9	13 592,4	9 437,3	2 440,4	11 877,7	-1 432,2	-282,5	-1 714,7	-13,2%	-10,4%	-12,6%
Braniewo	7 874,4	1 426,7	9 301,1	7 047,4	573,3	7 620,7	-827,0	-853,4	-1 680,4	-10,5%	-59,8%	-18,1%
Działdowo	10 755,4	1 212,7	11 968,1	8 947,2	864,8	9 812,0	-1 808,2	-347,9	-2 156,1	-16,8%	-28,7%	-18,0%
Elbląg (z m. Elbląg)	21 403,5	1 613,8	23 017,3	18 060,9	0,0	18 060,9	-3 342,6	-1 613,8	-4 956,4	-15,6%	-100,0%	-21,5%
Elk	12 763,3	1 839,8	14 603,1	10 563,9	797,0	11 360,9	-2 199,4	-1 042,8	-3 242,2	-17,2%	-56,7%	-22,2%
Giżycko	6 475,3	458,2	6 933,5	4 903,6	888,4	5 792,0	-1 571,7	430,2	-1 141,5	-24,3%	93,9%	-16,5%
Gołdap	4 837,8	624,0	5 461,8	3 617,1	341,0	3 958,1	-1 220,7	-283,0	-1 503,7	-25,2%	-45,4%	-27,5%
Iława	8 060,3	2 219,1	10 279,4	5 166,2	2 017,9	7 184,1	-2 894,1	-201,2	-3 095,3	-35,9%	-9,1%	-30,1%
Kętrzyn	10 792,2	3 253,4	14 045,6	9 671,2	3 197,1	12 868,3	-1 121,0	-56,3	-1 177,3	-10,4%	-1,7%	-8,4%
Lidzbark Warmiński	7 796,2	1 511,6	9 307,8	6 058,4	1 161,2	7 219,6	-1 737,8	-350,4	-2 088,2	-22,3%	-23,2%	-22,4%
Mrągowo	7 140,8	915,7	8 056,5	5 577,1	253,3	5 830,4	-1 563,7	-662,4	-2 226,1	-21,9%	-72,3%	-27,6%
Nidzica	4 517,9	639,8	5 157,7	3 098,0	724,6	3 822,6	-1 419,9	84,8	-1 335,1	-31,4%	13,3%	-25,9%
Nowe Miasto Lubawskie	7 323,5	1 497,3	8 820,8	5 268,9	1 252,1	6 521,0	-2 054,6	-245,2	-2 299,8	-28,1%	-16,4%	-26,1%
Olecko	6 534,2	136,9	6 671,1	4 902,1	1 041,5	5 943,6	-1 632,1	904,6	-727,5	-25,0%	660,8%	-10,9%
Olsztyn (miasto)	12 480,7	2 177,0	14 657,7	8 960,8	300,0	9 260,8	-3 519,9	-1 877,0	-5 396,9	-28,2%	-86,2%	-36,8%
Olsztyn (powiat)	13 769,6	2 367,3	16 136,9	11 414,8	446,3	11 861,1	-2 354,8	-1 921,0	-4 275,8	-17,1%	-81,1%	-26,5%
Ostróda	13 713,7	2 055,1	15 768,8	10 391,0	928,0	11 319,0	-3 322,7	-1 127,1	-4 449,8	-24,2%	-54,8%	-28,2%
Pisz	9 762,8	2 697,6	12 460,4	8 934,3	971,3	9 905,6	-828,5	-1 726,3	-2 554,8	-8,5%	-64,0%	-20,5%
Szczytno	10 449,3	1 422,4	11 871,7	8 116,4	830,0	8 946,4	-2 332,9	-592,4	-2 925,3	-22,3%	-41,6%	-24,6%
Węgorzewo	4 677,7	300,8	4 978,5	3 558,9	42,3	3 601,2	-1 118,8	-258,5	-1 377,3	-23,9%	-85,9%	-27,7%
Województwo	191 998,1	31 092,1	223 090,2	153 695,5	19 070,5	172 766,0	-38 302,6	-12 021,6	-50 324,2	-19,9%	-38,7%	-22,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy

Kwoty środków FP dla samorządów powiatowych na finansowanie innych zadań fakultatywnych w latach 2015-2016 (tys. zł)

Powiat	Inne zadania fakultatywne						Zmiana do 2015 roku (tys. zł)			Zmiana do 2015 roku (%)		
	2015			2016			wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem
	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bartoszyce	634,4	0,0	634,4	755,0	17,9	772,9	120,6	17,9	138,5	19,0%	-	21,8%
Braniewo	463,1	0,0	463,1	563,9	0,0	563,9	100,8	0,0	100,8	21,8%	-	21,8%
Działdowo	623,9	0,0	623,9	715,5	0,0	715,5	91,6	0,0	91,6	14,7%	-	14,7%
Elbląg (z m. Elbląg)	1 227,2	90,0	1 317,2	1 444,5	25,0	1 469,5	217,3	-65,0	152,3	17,7%	-72,2%	11,6%
Ełk	736,3	0,0	736,3	845,0	0,0	845,0	108,7	0,0	108,7	14,8%	-	14,8%
Giżycko	368,4	69,0	437,4	392,3	21,0	413,3	23,9	-48,0	-24,1	6,5%	-69,6%	-5,5%
Gołdap	280,1	38,4	318,5	289,3	5,8	295,1	9,2	-32,6	-23,4	3,3%	-84,9%	-7,3%
Iława	423,2	102,9	526,1	413,3	24,5	437,8	-9,9	-78,4	-88,3	-2,3%	-76,2%	-16,8%
Kętrzyn	621,0	45,0	666,0	773,6	0,0	773,6	152,6	-45,0	107,6	24,6%	-100,0%	16,2%
Lidzbark Warmiński	447,0	37,5	484,5	484,6	9,2	493,8	37,6	-28,3	9,3	8,4%	-75,5%	1,9%
Mrągowo	405,4	315,2	720,6	446,1	195,0	641,1	40,7	-120,2	-79,5	10,0%	-38,1%	-11,0%
Nidzica	261,7	9,0	270,7	247,7	9,0	256,7	-14,0	0,0	-14,0	-5,3%	0,0%	-5,2%
Nowe Miasto Lubawskie	408,0	0,0	408,0	421,6	0,0	421,6	13,6	0,0	13,6	3,3%	-	3,3%
Olecko	375,0	30,0	405,0	392,0	15,5	407,5	17,0	-14,5	2,5	4,5%	-48,3%	0,6%
Olsztyn (miasto)	669,7	0,0	669,7	716,8	0,0	716,8	47,1	0,0	47,1	7,0%	-	7,0%
Olsztyn (powiat)	785,0	0,0	785,0	913,2	0,0	913,2	128,2	0,0	128,2	16,3%	-	16,3%
Ostróda	782,3	19,5	801,8	831,2	20,9	852,1	48,9	1,4	50,3	6,3%	7,2%	6,3%
Pisz	571,6	280,0	851,6	714,7	92,0	806,7	143,1	-188,0	-44,9	25,0%	-67,1%	-5,3%
Szczytno	605,2	38,0	643,2	649,3	23,0	672,3	44,1	-15,0	29,1	7,3%	-39,5%	4,5%
Węgorzewo	276,8	0,0	276,8	284,7	0,0	284,7	7,9	0,0	7,9	2,9%	-	2,9%
Województwo	10 965,3	1 074,5	12 039,8	12 294,3	458,8	12 753,1	1 329,0	-615,7	713,3	12,1%	-57,3%	5,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy

Wykorzystanie kwot środków FP ogółem przez powiatowe urzędy pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w latach 2015-2016 (tys. zł)

Powiat	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej																							
	Przyznane środki FP algorytm + dodatkowo pozyskane + zmiany ¹								Poniesione wydatki FP ²								Wykorzystanie środków FP (%)							
	na koniec 31.12.2015				na koniec 31.12.2016				na koniec 31.12.2015				na koniec 31.12.2016				na koniec 31.12.2015				na koniec 31.12.2016			
	Ogółem	w tym na finansowanie			Ogółem	w tym na finansowanie			Ogółem	w tym na finansowanie			Ogółem	w tym na finansowanie			Ogółem	w tym na finansowanie			Ogółem	w tym na finansowanie		
		EFS	KFS	Art. 150f Ustawy		EFS	KFS	Art. 150f Ustawy		EFS	KFS	Art. 150f Ustawy		EFS	KFS	Art. 150f Ustawy		EFS	KFS	Art. 150f Ustawy		EFS	KFS	Art. 150f Ustawy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Bartoszyce	13 747,6	4 659,7	155,2	0,0	14 116,2	4 968,2	162,9	2 075,6	12 275,5	3 229,4	145,6	0,0	14 106,0	4 967,1	162,9	2 075,6	89,3%	69,3%	93,8%	-	99,9%	100,0%	100,0%	100,0%
Braniewo	9 396,5	3 375,6	95,4	0,0	9 334,6	3 710,0	171,6	1 542,3	7 819,5	1 999,6	93,5	0,0	8 993,0	3 516,1	168,7	1 473,7	83,2%	59,2%	98,0%	-	96,3%	94,8%	98,3%	95,6%
Działdowo	12 187,6	4 610,8	219,5	0,0	12 335,7	4 710,3	310,7	2 213,0	12 009,6	4 452,9	219,5	0,0	12 138,1	4 536,0	310,7	2 199,0	98,5%	96,6%	100,0%	-	98,4%	96,3%	100,0%	99,4%
Elbląg (z m. Elbląg)	23 717,3	9 175,7	700,0	0,0	21 856,4	9 508,2	861,5	2 934,0	20 036,6	5 690,5	589,3	0,0	21 211,3	8 960,1	861,5	2 933,8	84,5%	62,0%	84,2%	-	97,0%	94,2%	100,0%	100,0%
Elk	14 861,3	5 471,8	258,2	0,0	14 150,4	5 561,4	321,3	2 468,2	12 721,0	3 620,3	255,7	0,0	13 490,2	5 368,9	315,7	2 273,8	85,6%	66,2%	99,0%	-	95,3%	96,5%	98,3%	92,1%
Giżycko	7 178,1	2 775,6	244,6	0,0	7 062,0	2 581,4	208,7	1 061,3	6 425,5	2 194,8	234,1	0,0	6 978,0	2 533,9	205,9	1 056,4	89,5%	79,1%	95,7%	-	98,8%	98,2%	98,7%	99,5%
Gołdap	5 491,2	2 074,1	29,4	0,0	4 780,5	1 904,2	137,5	684,9	4 499,5	1 083,5	28,4	0,0	4 770,1	1 901,1	137,5	683,6	81,9%	52,2%	96,6%	-	99,8%	99,8%	100,0%	99,8%
Iława	10 425,0	3 455,4	145,6	0,0	9 186,0	2 719,8	331,6	1 670,3	10 035,4	3 441,2	144,8	0,0	9 128,9	2 704,7	331,4	1 629,6	96,3%	99,6%	99,5%	-	99,4%	99,4%	99,9%	97,6%
Kętrzyn	14 171,9	4 626,4	126,3	0,0	14 633,4	5 091,4	181,6	1 583,5	11 715,3	2 582,6	125,6	0,0	13 851,9	4 568,1	175,4	1 495,1	82,7%	55,8%	99,4%	-	94,7%	89,7%	96,6%	94,4%
Lidzbark Warmiński	9 460,0	3 342,3	152,2	0,0	8 686,2	3 189,4	180,0	1 286,6	9 323,6	3 252,8	152,2	0,0	8 548,9	3 152,9	179,6	1 259,4	98,6%	97,3%	100,0%	-	98,4%	98,9%	99,8%	97,9%
Mrągowo	8 207,0	3 061,1	150,5	0,0	6 980,8	2 936,0	188,5	961,9	6 866,8	2 029,0	144,2	0,0	6 769,1	2 736,3	188,5	954,4	83,7%	66,3%	95,8%	-	97,0%	93,2%	100,0%	99,2%
Nidzica	5 444,3	1 936,6	286,6	0,0	4 754,2	1 630,9	142,5	789,1	4 489,7	1 264,5	278,4	0,0	4 272,9	1 406,5	136,0	679,5	82,5%	65,3%	97,1%	-	89,9%	86,2%	95,4%	86,1%
Nowe Miasto Lub.	8 882,1	3 139,7	61,3	0,0	8 004,4	2 773,9	162,5	1 320,9	8 792,0	3 103,8	61,2	0,0	7 826,4	2 736,3	162,4	1 273,2	99,0%	98,9%	99,8%	-	97,8%	98,6%	99,9%	96,4%
Olecko	6 788,7	2 801,0	117,6	0,0	7 175,5	2 580,8	171,0	1 060,9	6 732,6	2 750,1	117,6	0,0	7 120,1	2 539,2	171,0	1 060,0	99,2%	98,2%	100,0%	-	99,2%	98,4%	100,0%	99,9%
Olsztyn (miasto)	15 612,6	5 350,5	954,9	0,0	11 493,1	4 717,3	987,0	1 245,3	12 924,5	3 523,4	954,0	0,0	11 361,1	4 665,4	981,0	1 182,1	82,8%	65,9%	99,9%	-	98,9%	98,9%	99,4%	94,9%
Olsztyn (powiat)	16 540,5	5 903,1	403,6	0,0	13 874,1	6 009,2	489,7	1 523,3	13 601,6	3 843,1	400,9	0,0	13 670,5	5 927,9	485,3	1 475,8	82,2%	65,1%	99,3%	-	98,5%	98,6%	99,1%	96,9%
Ostróda	16 064,8	5 879,1	296,0	0,0	13 096,7	5 470,4	412,1	1 365,6	14 107,3	0,0	249,9	0,0	12 837,4	5 347,8	400,0	1 240,5	87,8%	0,0%	84,4%	-	98,0%	97,8%	97,1%	90,8%
Pisz	12 656,3	4 185,2	195,9	0,0	11 320,3	4 703,5	169,6	1 245,1	11 948,3	3 548,0	176,6	0,0	11 232,3	4 690,1	166,6	1 191,1	94,4%	84,8%	90,1%	-	99,2%	99,7%	98,2%	95,7%
Szczytno	12 070,2	4 479,4	198,5	0,0	10 993,5	4 272,9	312,8	1 734,3	11 153,4	3 571,7	198,5	0,0	10 956,6	4 262,0	312,8	1 733,4	92,4%	79,7%	100,0%	-	99,7%	99,7%	100,0%	99,9%
Węgorzewo	5 010,7	2 007,3	32,2	0,0	4 273,4	1 873,3	123,9	548,3	3 402,6	601,5	30,6	0,0	3 810,8	1 513,9	120,3	488,3	67,9%	30,0%	95,0%	-	89,2%	80,8%	97,1%	89,1%
Województwo	227 913,7	82 310,4	4 823,5	0,0	208 107,4	80 912,5	6 027,0	29 314,4	200 880,3	55 782,7	4 600,6	0,0	203 073,6	78 034,3	5 973,2	28 358,3	88,1%	67,8%	95,4%	-	97,6%	96,4%	99,1%	96,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy oraz sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy

Wydatki FP Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie 2015-2016 (tys. zł)

Wyszczególnienie		Według stanu na:		Zmiana (do 31.12.2015)	
		31.12.2015	31.12.2016	tys. zł	%
		tys. zł	tys. zł		
1		2	3	4	5
Wydatki ogółem		3 888,2	4 504,2	616,0	15,8%
z tego z t e g o	Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem	2 097,6	2 794,5	696,9	33,2%
	z Zlecenie usług agencjom zatrudnienia	1 939,7	2 651,0	711,3	36,7%
	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	157,9	143,5	-14,4	-9,1%
	Inne wydatki, w tym fakultatywne	1 790,6	1 709,7	-80,9	-4,5%
	Audyt zewnętrzny	0,0	0,0	0,0	-
	Oplaty sądowe, egzekucyjne i odsetki	0,0	0,0	0,0	-
	Pobór składek	0,0	0,0	0,0	-
	Szkolenia kadr służb zatrudnienia, UW i OHP	94,5	167,8	73,3	77,6%
	z Refundacja wynagrodzeń i składek pracowników WUP	968,4	798,4	-170,0	-17,6%
	Refundacja dodatków do wynagrodzeń	202,5	211,7	9,2	4,5%
	Wydatki kwalifikowalne EFS	0,0	0,0	0,0	-
	Wysyłka zawiadomień, druki, prowizje bankowe, komunikacja	0,0	0,0	0,0	-
	Poradnictwo zawodowe, badania i ekspertyzy	156,3	129,3	-27,0	-17,3%
	Rozwój i eksploatacja systemu teleinformatycznego	352,8	365,9	13,1	3,7%
	Rady rynku pracy	1,7	9,0	7,3	429,4%
	Partnerstwo lokalne, system EURES, konferencje MPiPS	14,4	27,6	13,2	91,7%
	Inne wydatki Funduszu Pracy	0,0	0,0	0,0	-
Z wydatków ujętych w wierszu "Wydatki ogółem"		0,0	0,0	0,0	-
składki na ubezpieczenia społeczne		147,1	118,7	-28,4	-19,3%
Z wydatków ujętych od pozycji "Audyt zewnętrzny" do "Inne wydatki Funduszu Pracy"		0,0	0,0	0,0	-
w tym	wydatki inwestycyjne własne	190,8	123,0	-67,8	-35,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy

Wydatki FP powiatowych urzędów pracy w latach 2015-2016 (tys. zł)

Wyszczególnienie		Według stanu na:		Zmiana (do 31.12.2015)	
		31.12.2015	31.12.2016	tys. zł	%
1		tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Wydatki ogółem		388 571,0	369 937,6	-18 633,4	-4,8%
z	Zasilki i inne świadczenia obligatoryjne	176 120,0	155 065,9	-21 054,1	-12,0%
	Zasilki dla bezrobotnych ze składkami	163 785,8	143 300,0	-20 485,8	-12,5%
t	z podstawowe	58 727,0	51 128,6	-7 598,4	-12,9%
	o obniżone	27 045,1	24 357,5	-2 687,6	-9,9%
e	t podwyższone	42 738,6	36 769,0	-5 969,6	-14,0%
	g składki na ubezpieczenia społeczne	35 273,3	31 040,1	-4 233,2	-12,0%
g	o świadczenia za poszukujących pracy za granicą	1,8	4,8	3,0	166,7%
	o wypłacone cudzoziemcom z UE	0,0	0,0	0,0	-
o	Zasilki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne	0,0	0,0	0,0	-
	Dodatki aktywizacyjne	7 846,2	7 374,1	-472,1	-6,0%
	Swiadczenia integracyjne	4 486,5	4 391,8	-94,7	-2,1%
	Składki na ubezpieczenia społeczne rolników	1,5	0,0	-1,5	-100,0%
Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem		200 880,3	203 073,6	2 193,3	1,1%
z	Szkolenia	9 903,6	7 284,6	-2 619,0	-26,4%
	z kwoty należne instytucjom szkoleniowym	4 739,1	3 758,8	-980,3	-20,7%
t	e stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	3 209,8	2 262,5	-947,3	-29,5%
	g koszty egzaminów i uzyskania licencji	16,1	14,8	-1,3	-8,1%
o	umowy trójstronne	391,5	252,0	-139,5	-35,6%
	o dofinansowanie szkoleń pracowników (ustawa antykryzysowa)	0,0	0,0	0,0	-
	g bon szkoleniowy	1 294,7	805,7	-489,0	-37,8%
	o inne	252,4	190,8	-61,6	-24,4%
	Prace społecznie użyteczne	3 494,2	3 161,9	-332,3	-9,5%
	Roboty publiczne	21 975,6	22 970,4	994,8	4,5%
	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	27 665,4	19 135,7	-8 529,7	-30,8%
	Dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	36 231,3	27 770,8	-8 460,5	-23,4%
	w tym w ramach spółdzielni socjalnej	163,0	12,1	-150,9	-92,6%
	Prace interwencyjne	22 133,6	20 299,3	-1 834,3	-8,3%
	Zatrudnienie wspierane	128,0	102,6	-25,4	-19,8%
	Przygotowanie zawodowe dorosłych	488,4	763,1	274,7	56,2%
z	t w tym stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	402,0	494,3	92,3	23,0%
	e Srodki dla Banku Gospodarstwa Krajowego	0,0	0,0	0,0	-
t	o Stypendia za okres kontynuowania nauki	114,5	108,7	-5,8	-5,1%
	Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	43,4	84,9	41,5	95,6%
e	g w tym refund. składek na ubezpieczenia społeczne osób do 30 r.ż.	0,0	0,0	0,0	-
	o Studia podyplomowe	355,6	348,3	-7,3	-2,1%
g	w tym stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	94,3	123,9	29,6	31,4%
	o Refundacja wynagrodzeń osób do 30 r.ż. (art. 150f Ustawy)	0,0	28 358,3	28 358,3	-
	Stáže	63 310,9	56 884,9	-6 426,0	-10,1%
	w tym bon stażowy	700,0	504,0	-196,0	-28,0%
	Bon zatrudnieniowy	2 675,5	1 463,2	-1 212,3	-45,3%
	Bon na zasiedlenie	3 900,3	4 244,3	344,0	8,8%
	Dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrob. powyżej 50 r.ż.	1 172,8	1 406,2	233,4	19,9%
	Swiadczenie aktywizacyjne	0,0	0,0	0,0	-
	Wynagrodzenia i koszty osobowe członków spółdzielni socjalnych	43,8	34,9	-8,9	-20,3%
	Zlecenie usług agencjom zatrudnienia	70,2	102,4	32,2	-
	Badania osób bezrobotnych	467,3	406,0	-61,3	-13,1%
	Projekty pilotażowe	0,0	0,0	0,0	-
	Koszty specyficznych elementów programów specjalnych	169,7	177,3	7,6	4,5%
	Grant na telepracę	0,0	0,0	0,0	-
	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	4 600,6	5 973,2	1 372,6	29,8%
	Koszty przejazdu, zakwaterowania	B.D	1 573,4	-	-
	Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	B.D	302,0	-	-
	Inne instrumenty rynku pracy	1 935,6	117,2	-1 818,4	-93,9%
Inne wydatki, w tym fakultatywne		11 570,7	11 798,1	227,4	2,0%
z	Audyt zewnętrzny	0,0	0,0	0,0	-
	Oplaty sądowe, egzekucyjne i odsetki	104,8	90,7	-14,1	-13,5%
t	Pobór składek	0,0	0,0	0,0	-
	Szkolenia kadr służb zatrudnienia, UW i OHP	1 070,3	1 188,7	118,4	11,1%
e	g Refundacja wynagrodzeń i składek pracowników WUP	8,5	0,0	-8,5	-
	o Refundacja dodatków do wynagrodzeń	1 842,8	1 824,6	-18,2	-1,0%
g	Wydatki kwalifikowalne EFS	209,9	310,8	100,9	48,1%
	Wysyłka zawiadomień, druki, prowizje bankowe, komunikacja	2 717,2	2 112,8	-604,4	-22,2%
o	Poradnictwo zawodowe, badania i ekspertyzy	590,6	581,9	-8,7	-1,5%
	Rozwój i eksploatacja systemu teleinformatycznego	4 628,8	5 184,2	555,4	12,0%
	Rady rynku pracy	82,2	106,3	24,1	29,3%
	Partnerstwo lokalne, system EURES, konferencje MPiPS	21,2	25,5	4,3	20,3%
	Inne wydatki Funduszu Pracy	294,4	372,6	78,2	26,6%
	Z wydatków ujętych w wierszu "Wydatki ogółem"	X	X	X	X
z	składki na ubezpieczenia społeczne	57 435,0	55 566,5	-1 868,5	-3,3%
	Z wydatków ujętych w wierszu "Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem"	X	X	X	X
t	dotyczące bezrobotnych do 30 r.ż.	90 888,1	98 880,0	7 991,9	8,8%
	w tym dotyczące bezrobotnych do 25 r.ż.	58 488,8	56 772,3	-1 716,5	-2,9%
e	dotyczące bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	29 849,9	31 471,4	1 621,5	5,4%
	programy aktywizacji i integracji	333,1	208,1	-125,0	-37,5%
g	wydatki na projekty w ramach EFS	55 793,5	78 034,3	22 240,8	39,9%
	z projekty pozakonkursowe w perspektywie finansowej 2014-2020	55 782,7	78 034,3	22 251,6	39,9%
o	tego inne działania i poddziałania	10,8	0,0	-10,8	-
	Z wydatków ujętych od pozycji "Audyt zewnętrzny" do "Inne wydatki Funduszu Pracy"	X	X	X	X
w tym wydatki inwestycyjne własne		1 474,3	1 946,8	472,5	32,0%